

05.02.2024

Kokousaika 05.02.2024 16:00 - 18:46

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana
Sinnemäki, Anni

pormestari
apulaispormestari
kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja

Laisaari, Johanna

apulaispormestari
kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
apulaispormestari

Arhinmäki, Paavo
Gebhard, Elisa
Huff, Shawn
Koskela, Minja
Lindgren, Minna
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Rantanen, Tuomas
Sarkomaa, Sari
Sazonov, Daniel
Vierunen, Maarit
Hakola, Juha

apulaispormestari

varajäsen
läsnä 64 - 80 §, poistui 18:28

Muut

Vanhanen, Reetta

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
läsnä 65 - 81 §, saapui 16:04

Bogomoloff, Harry

kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Jalovaara, Ville

kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja

Månsson, Björn

kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja

Ujula, Jukka-Pekka
Jolkkonen, Juha

läsnä 64 - 65 §, poistui 16:35

kansliapäällikkö
sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
läsnä 64 - 80 §, poistui 18:31

05.02.2024

Järvenkallas, Satu	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Laine-Hendolin, Kirsti	vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Lehmuskoski, Ville	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Kivelä, Liisa	viestintäjohtaja
Kühn, Markus	strategiajohtaja
Lumijärvi, Petri	läsnä 64 - 80 §, poistui 18:30
Remes, Kirsi	henkilöstöjohtaja
Rinkineva, Marja-Leena	hallintojohtaja
Rope, Jenni	elinkeinojohtaja
Saxholm, Tuula	kaupunginlakimies
Peltonen, Antti	esteellinen: 74§
Menna, Lauri	rahoitusjohtaja
Nelskylä, Maria	hallintomenettelypäällikkö
Rämö, Suvi	läsnä 64 - 72 §, poistui 17:26
Snellman, Johanna	johtava asiantuntija
Lawrence, Sanna	läsnä 64 - 65 §, poistui 16:31
Ainola, Pilvi	kaupunginsihteeri
Leino, Antti	kaupunginsihteeri
Haapanen, Sami	läsnä 64 - 72 §, poistui 17:36
Lamminmäki, Jorma	viestintäasiantuntija
Mustajärvi, Tuija	hallintoasiantuntija
Reunanen, Titta	hallintoasiantuntija
	erityisavustaja
	asiantuntija
	läsnä 81 §, saapui 18:07, poistui 18:46
	tonttipäällikkö
	asiantuntija
	läsnä 72 § ja 81 §, saapui 16:46, poistui 17:36, saapui 18:07, poistui 18:46
	hankintajohtaja
	asiantuntija
	läsnä 65 §, saapui 16:03, poistui 16:36
	asiantuntija
	asiantuntija
	läsnä 75 §, saapui 17:54, poistui 18:05
	kumppanuuspäällikkö
	läsnä 75 §, saapui 17:54, poistui 18:05

05.02.2024

Puheenjohtaja

Juhana Vartiainen

pormestari
64 - 81 §

Esittelijät

Juhana Vartiainen

pormestari
64 §

Jukka-Pekka Ujula

kansliapäällikkö
65 - 81 §

Pöytäkirjanpitäjä

Sanna Lawrence

hallintoasiantuntija
64 - 81 §

05.02.2024

§	Asia	
64	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
65	Asia/2	V 28.2.2024, Hallintosäännön muuttaminen, kaupungin oman toiminnan kilpailuttamista koskevien määräysten uudistaminen
66	Asia/3	V 14.2.2024, Munkkiniemen Niemenmäen länsipuolen asemakaavan muutos (nro 12841)
67	Asia/4	V 14.2.2024, Itäbaanan yleissuunnitelman hyväksyminen ja toteuttaminen välillä Valurinkatu-Virvatulentie
68	Asia/5	V 14.2.2024, Sörnäistenrannan asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12835)
69	Asia/6	V 14.2.2024, Ruotsalaisen kansanpuolueen ryhmäaloite ajoyhteysien parantamiseksi maanalaisiin pysäköintilaitoksiin
70	Asia/7	V 14.2.2024, Valtuutettu Minja Koskelan aloite tekstiilipantin pilotoinnista kierrättämisen tehostamiseksi
71	Asia/8	V 14.2.2024, Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite pedagogisesti perustellun päiväkodin ja koulun koon selvittämisestä
72	Asia/9	Määräaikaisten tonttipoliittisten periaatteiden ja toimenpiteiden hyväksyminen asuntorakentamisen edistämiseksi muuttuneessa toimintaympäristössä
73	Asia/10	Lyhennysvapaan myöntäminen Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Kalliolalle
74	Asia/11	Helsingin kaupungin työntekijöiden asumista tukevien ratkaisujen uudistus
75	Asia/12	Helsingin kaupungin palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2022–2025 väliraportti
76	Asia/13	Valtuutettu Otso Kivekkään toivomusponsi maa-alueen hankkimiseksi Pohjoisbaanan reitin varrelta
77	Asia/14	Valtuutettu Ville Jalovaaran toivomusponsi näkövammaisten järjestöjen mukaan ottamisesta sääntöjen laatimiseen sähköpotkulautojen käyttöön ja pysäköintiin
78	Asia/15	Valtuutettu Mari Rantasen toivomusponsi mahdollisuudesta ottaa vammais- ja vanhusjärjestöt mukaan sähköpotkulautojen käytön ja

05.02.2024

pysäköinnin suunnitteluun

79	Asia/16	Kaupunginvaltuuston 31.1.2024 tekemien päätösten täytäntöönpano
80	Asia/17	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
81	Asia/18	Ilmalan hallin tilannekatsaus

05.02.2024

Asia/1

§ 64

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Juha Hakolan ja Mika Raatikaisen sekä varatarkastajiksi Minja Koskelan ja Shawn Huffin.

Käsittely

Kaupunginhallitus valitsi puheenjohtajan ehdotuksesta yksimielisesti pöytäkirjantarkastajaksi Anniina Iskaniuksen sijasta Juha Hakolan.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Anniina Iskaniuksen ja Mika Raatikaisen sekä varatarkastajiksi Minja Koskelan ja Shawn Huffin.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

05.02.2024

Asia/2

§ 65

V 28.2.2024, Hallintosäännön muuttaminen, kaupungin oman toiminnan kilpailuttamista koskevien määräysten uudistaminen

HEL 2023-005962 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli hankintajohtaja Jorma Lamminmäki. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jorma Lamminmäki, hankintajohtaja, puhelin: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaan 1.3.2024, oman toiminnan kilpailuttaminen
- 2 Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaan 1.3.2024, oman toiminnan kilpailuttaminen, muutokset näkyvissä
- 3 HTK lausunto 9.10.2023 kaupunginhallitus oman toiminnan kilpailuttaminen
- 4 Ohjeluonnos kaupungin oman toiminnan kilpailuttamista koskevien määräyksien soveltamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

A) Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti tulemaan voimaan 1.3.2024.

B) Kaupunginhallitus kumoaa 11.2.2008, 170 § vahvistamansa Helsingin kaupungin oman toiminnan kilpailuttamisen periaatteet.

Esittelijän perustelut

Vs. kansliapäällikkö päätti 15.9.2022 § 175 asettaa työryhmän valmistelevaan kaupunkin oman toiminnan kilpailuttamista koskevien määräysten uudistamisen.

Työryhmän tehtävänä oli valmistella tarvittavat päätökset kaupunkin oman toiminnan kilpailuttamista koskevien määräysten uudistamiseksi ja hallintosäännön muuttamiseksi tarvittavilta osin. Työryhmän tuli saada tehtävänsä valmiiksi 31.12.2022 mennessä.

Helsingin kaupungin oman toiminnan kilpailuttamisen periaatteet ovat peräisin vuodelta 2008 (Khs 11.2.2008, 170 §). Oman toiminnan kilpailuttamista koskevien määräysten uudistamiselle on tarve, sillä kaupungin palvelutuotannon tapa on vuonna 2017 tehdyn toimialauudistuksen ja pormestarihallintoihin siirtymisen sekä sitä seuranneen strategiaproessin uudistamisen myötä oleellisesti muuttunut. Uudistamisen tarvetta lisää se, että nykyiset periaatteet ovat ajalta, jolloin kuntien ja markkinoiden toiminta yleisesti sekä sitä koskeva sääntely olivat toisenlaisia kuin nykyisin.

Oman toiminnan kilpailuttamisella tarkoitetaan kaupungin palveluksensa olevalla henkilöstöllä kaupungin itse tuottamien palvelujen eli palvelutuotannon avaamista kilpailutukselle, siten että kaupungin palveluksessa oleva henkilöstö siirtyy uuden toimijan palvelukseen. Nykyisten oman toiminnan kilpailuttamisen periaatteiden mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupungin palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle. Toimialamallin organisaatorakenteen ja palvelutuotannon järjestämisen vastuunjaon mukaisesti on pidettävä tarkoituksenmukaisena, että kaupunginhallitus päättää asiasta koko kaupunkia, kaupunginkansliaa sekä kahta tai useampaa toimialaa, liikelaitosta tai virastoa koskien ja että lautakunnat ja johtokunnat päättävät asiasta tehtävälajeillaan silloin, kun kyse on valtuuston päättämän kaupunki- tai palvelustrategian mukaisesta kilpailutuksesta tai muuten, kun kyse ei ole valtuuston päättämästä kaupunki- tai palvelustrategiasta poikkeavasta, periaatteellisesti merkittävästä tai laajakantoisesta asiasta. Kaupunginvaltuusto päättää asiasta edelleen silloin, kun kyse on valtuuston päättämästä kaupunki- tai palvelustrategiasta poikkeavasta, periaatteellisesti merkittävästä tai laajakantoisesta palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle.

Valtuustotasoiset palvelutuotantoa ja sen merkittäviä ja laajoja muutoksia koskevat yleiset linjaukset tehdään valtuustokausittaisessa kaupunkistrategiassa ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategiassa sekä vuosittaisessa talousarviossa. Yksittäisistä palvelutuotannon avaamista koskevista kilpailutuksista päätetään edellisessä kappa-

leessa esitetyin rajauksin jatkossa kaupunginhallituksessa, lautakunnissa tai johtokunnissa valtuuston yleisempiä linjauksia noudattaen. Palvelutuotannon avaaminen kilpailutukselle tapahtuu liikkeen luovutuksen periaatteiden mukaisesti.

Kaupunginvaltuuston päättämästä kaupunki- tai palvelustrategiasta poikkeavana, periaatteellisesti merkittävänä tai laajakantoisena palvelutuotannon avaamisena kilpailutukselle voidaan pitää esimerkiksi kaupunki- tai palvelustrategiassa kuvatuista linjauksista poikkeavan, henkilöstömäärältään huomattavan tai kustannuksiltaan merkittävän toiminnallisen yksikön tai vastaavan kokonaisuuden tuottamien palvelujen eli palvelutuotannon avaamista kilpailutukselle.

Lisäksi hallintosäännöstä ehdotetaan kumottavaksi 7 luvun 1 §:n 1 momentin 14 kohta, jonka mukaan päätöksenteko perusterveydenhuollon jonkin osa-alueen ja erikoissairaanhoidossa jonkin erikoisalan sekä tietyn, suuruudeltaan merkittävän väestönosan joidenkin terveyspalvelujen tuottamisen aloittamisesta ja lopettamisesta kaupungin omana toimintana kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan. Terveyspalvelujen käsittelemiselle muista lautakuntien tehtäväalueelle kuuluvista palveluista poikkeavasti ei ole tunnistettu perusteita. Näin ollen toimialalautakunnan yleiseen toimivaltaan ehdotetulla lisäyksellä myös terveyspalveluihin kohdistuva mahdollinen palvelutuotannon avaaminen kilpailutukselle olisi jatkossa sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan toimivallassa silloin, kun kyse ei ole valtuuston päättämästä kaupunki- tai palvelustrategiasta poikkeavasta, periaatteellisesti merkittävästä tai laajakantoisesta palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle.

Kaupunginvaltuuston ja tarkastuslautakunnan alaisena ulkoisen valvonnan yksikkönä toimivan tarkastusviraston toiminnossa ei katsota olevan mahdollisen oman toiminnan kilpailuttamisen kohteeksi tulevia osia. Tämän vuoksi esitetyt hallintosäännön muutokset eivät sisällä tarkastuslautakuntaa koskevia kohtia.

Oman toiminnan kilpailuttamista koskevat määräykset sisällytetään hallintosääntöön, joka kunnan hallintoon ja toimintaan liittyvää toimivaltaa koskevat yleiset määräykset sisältävänä keskeisenä ohjausvälineenä on luonteva paikka myös kaupungin oman toiminnan kilpailuttamista koskevan toimivallan kuvaamiselle. Koska määräykset sisällytetään hallintosääntöön, kumotaan vanhat oman toiminnan kilpailuttamisen periaatteet tarpeettomina.

Tarkoituksena on, että kansliapäällikkö antaa oman toiminnan kilpailuttamista koskevien määräyksien soveltamista tukevan menettelytapaohjeen.

Helsingin kaupungin henkilöstötoimikunta käsitteli oman toiminnan kilpailuttamista koskevien määräyksien uudistamista kokouksessaan 9.10.2023 ja totesi lausunnossaan, että kaupunkitasoinen yhteistoiminta on toteutunut hallintosäännön muuttamisen osalta.

Edelleen henkilöstötoimikunta totesi, että määräyksien soveltamista koskeva menettelytapaohje käsitellään erillisenä kokonaisuutena. Menettelytapaohje on käsitelty yhteistoiminnassa kaupungin henkilöstötoimikunnassa 6.11.2023.

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 14 kohta kumotaan:

14 perusterveydenhuollon jonkin osa-alueen ja erikoissairaanhoidossa jonkin erikoisalan sekä tietyn, suuruudeltaan merkittävän väestöosan joidenkin terveystapaohjeiden tuottamisen aloittamisesta ja lopettamisesta kaupungin omana toimintana.

Kumottu hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 14 kohta korvataan uudella 14 kohdalla siten, että sen mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupunginvaltuuston päättämästä kaupunki- tai palvelustrategiasta poikkeavasta, periaatteellisesti merkittävästä tai laajakantoisesta palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle.

Muutoksen jälkeen hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 14 kohta kuuluu seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginvaltuusto päättää

14 kaupunginvaltuuston päättämästä kaupunki- tai palvelustrategiasta poikkeavasta, periaatteellisesti merkittävästä tai laajakantoisesta palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momenttia muutetaan siten, että siihen lisätään uusi 8b kohta, jonka mukaan kaupunginhallitus päättää koko kaupunkia, kaupunginkansliaa sekä kahta tai useampaa toimialaa, liikelaitosta tai virastoa koskevan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle, kun kyse on kaupunginvaltuuston päättämän kaupunki- tai palvelustrategian mukaisesta kilpailutuksesta tai muuten, kun kyse ei ole periaatteellisesti merkittävästä tai laajakantoisesta asiasta.

Muutoksen jälkeen hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin uusi 8b kohta kuuluu seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus

päättää koko kaupunkia, kaupunginkansliaa sekä kahta tai useampaa toimialaa, liikelaitosta tai virastoa koskevan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle, kun kyse on kaupunginvaltuuston päättämän kaupunki- tai palvelustrategian mukaisesta kilpailutuksesta tai muuten, kun kyse ei ole periaatteellisesti merkittävästä tai laajakantoisesta asiasta.

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 1 momenttia muutetaan siten, että siihen lisätään uusi 8 kohta, jonka mukaan toimialalautakunta päättää tehtäväalueellaan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle, kun kyse on kaupunginvaltuuston päättämän kaupunki- tai palvelustrategian mukaisesta kilpailutuksesta tai muuten, kun kyse ei ole periaatteellisesti merkittävästä tai laajakantoisesta asiasta.

Muutoksen jälkeen hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 1 momentin uusi 8 kohta kuuluu seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta päättää,

8 tehtäväalueellaan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle, kun kyse on kaupunginvaltuuston päättämän kaupunki- tai palvelustrategian mukaisesta kilpailutuksesta tai muuten, kun kyse ei ole periaatteellisesti merkittävästä tai laajakantoisesta asiasta.

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 1 momenttia muutetaan siten, että siihen lisätään uusi 9 kohta, jonka mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää tehtäväalueellaan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle, kun kyse on kaupunginvaltuuston päättämän kaupunki- tai palvelustrategian mukaisesta kilpailutuksesta tai muuten, kun kyse ei ole periaatteellisesti merkittävästä tai laajakantoisesta asiasta.

Muutoksen jälkeen hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 1 momentin uusi 9 kohta kuuluu seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, liikelaitoksen johtokunta

9 tehtäväalueellaan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle, kun kyse on kaupunginvaltuuston päättämän kaupunki- tai palvelustrategian mukaisesta kilpailutuksesta tai muuten, kun kyse ei ole periaatteellisesti merkittävästä tai laajakantoisesta asiasta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

05.02.2024

Asia/2

Lisätiedot

Jorma Lamminmäki, hankintajohtaja, puhelin: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaan 1.3.2024, oman toiminnan kilpailuttaminen
- 2 Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaan 1.3.2024, oman toiminnan kilpailuttaminen, muutokset näkyvissä
- 3 HTK lausunto 9.10.2023 kaupunginhallitus oman toiminnan kilpailuttaminen
- 4 Ohjeluonnos kaupungin oman toiminnan kilpailuttamista koskevien määräyksien soveltamiseksi

Muutoksenhaku

A) Hallintosäännön muuttaminen	Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
B) Oman toiminnan kilpailuttamisen periaatteiden kumoaminen	Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.12.2023 § 774

HEL 2023-005962 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

18.12.2023 Palautettiin

Palautusehdotus:

Tuomas Rantanen: "Palautetaan valmisteluun siten, että jatkossa valtuusto päättää sotepen palvelustrategiassa palvelujen järjestämisen päälinjat ja merkittävät muutokset koskien palvelurakennetta ja tuotantotapoja. Palvelustrategiasta poikkeavat periaatteellisesti merkittävät ja laajat tuotantomuutokset tulee kuitenkin tuoda valtuuston päätettäväksi.

Uudelleen valmistelun aikana varmistetaan, että hallintosäännön muutoksen johdosta ei periaatteellisesti merkittäviä tai laajakantoisia asioita poistu valtuuston päätösvallasta nykytilanteeseen verrattuna."

Kannattaja: Daniel Sazonov

05.02.2024

Asia/2

Kaupunginhallitus palautti asian yksimielisesti uudelleen valmisteltavaksi.

11.12.2023 Pöydälle

04.12.2023 Pöydälle

27.11.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jorma Lamminmäki, hankintajohtaja, puhelin: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi

05.02.2024

Asia/3

§ 66

V 14.2.2024, Munkkiniemen Niemenmäen länsipuolen asemakaavan muutos (nro 12841)

HEL 2022-014568 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 30. kaupunginosan (Munkkiniemi, Munkkivuori, Niemenmäki) korttelin 30101 tontin 4 sekä puisto- ja teialueiden asemakaavan muutoksen 12.12.2023 päivätyn piirustuksen nro 12841 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein (muodostuvat uudet korttelit 30227 ja 30229).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12841 kartta, päivätty 12.12.2023
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12841 selostus, päivätty 12.12.2023, päivitetty Kylk:n 12.12.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 25.9.2023, täydennetty 12.12.2023
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7507)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

05.02.2024

Asia/3

Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Hanke on osa Läntisen bulevardikaupungin (Huopalahdentie – Vihdintie) suunnittelua. Kaavaratkaisussa Niemenmäen länsipuolelle on suunniteltu täydentävää asuinrakentamista jatkoksi Huopalahdentien eteläpään rakennuksin rajatulle katu ympäristölle. Kaavamuutosalueeseen kuuluu lisäksi Huopalahdentien toisella puolella sijaitseva, Ulvilantien ja Huopalahdentien uuden linjauksen väliin jäävä, rakentamaton toimistorakennusten korttelialueen osa, jolle on osoitettu asuinrakentamista Vihdintien ja Huopalahdentien kaavarungon mukaisesti.

Kaavahankkeen tavoitteena on sijoittaa uutta asuin- ja liiketilarakentamista tulevan pikaraitiotien varrelle täydentämään Munkkivuorta ja Niemenmäkeä. Kaavaratkaisussa on pyritty sijoittamaan täydennysrakentaminen siten, että pääosa Niemenmäen länsipuoleisesta puustoisesta rinteestä voidaan säilyttää rakentamattomana. Huopalahdentien uuden linjauksen myötä iso osa uudisrakentamisesta on ollut mahdollista sijoittaa nykyiselle katualueelle.

Niemenmäen länsipuolen uuden korttelin lamellimaisten rakennusosien muodostama kaarre on olennainen kaupunkikuvallinen tekijä sekä muodostuvassa katu ympäristössä että rakennusten itäpuolelle syntyvässä pihamiljöössä. Pihan puoleiset ja lamellien väleihin sijoittuvat korkeammat pistetalot hahmottuvat Turunväylän päätteenä saavuttaessa lännestä Helsinkiin. Huopalahdentien uuden linjauksen näkömääpäätteenä etelästä tultaessa on korkeahko pistetalo, joka rajaa myös tulevaa Kivitorpanaukiota.

Ulvilantie 2a tontin umpikorttelimainen rakenne muodostaa ensimmäisen osan Munkkivuoren kaakkoiskulmaan suunnitellusta rakennetusta reunavyöhykkeestä.

Pikaraitiotie- ja bussipysäkkien keskittymät tulevat Huopalahdentiellä sijoittumaan Munkkiniemen ostoskeskuksen edustalle välittömästi suunnittelualueen pohjoispuolella ja Kivitorpanaukiolle sen eteläpuolel-

la. Näiden keskittymien läheisyyteen on kaavaratkaisussa osoitettu liiketilaa asuinrakennusten kivijalkaan.

Uutta asuntokerrosalaa kaavaratkaisussa on 45 000 k-m², mikä tarkoittaa noin 1 100 uutta asukasta. Lisäksi on osoitettu 1 800 k-m² kerrosalaa liikkeille ja toimitiloille. Korttelin 30229 tehokkuus on e=2,24 ja korttelin 30227 e=2,08.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7507).

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Suuremmalla kaavanmuutosalueella on pääosin voimassa Helsingin yleiskaava 2016, jossa se on merkitty pääkaduksi (Huopalahdentien nykyisen linjauksen mukaisesti), kantakaupungiksi merkinnällä C2 sekä asuntovaltaiseksi alueeksi A2. Pienellä suikaleella Turunväylän itäpäässä em. yleiskaavan kaupunkibulevardin merkintä on kumottu korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä, joten sillä on voimassa aiempi Yleiskaava 2002 merkinnällä maanalainen moottorikatu. Pienempi kaavanmuutosalue sijoittuu suurelta osin em. kumotun kaavan kaupunkibulevardimerkinnän alueelle, joten sillä on voimassa Yleiskaava 2002:n merkintä asuminen/toimitila ja vähäiseltä osin Helsingin yleiskaava 2016:n merkintä asuntovaltainen alue A3.

Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa 2021 molempien kaavamuu-
tosalueiden kautta kulkee ohjeelliset suunnitellut liikennetunnelit -
merkintä. Suuremman muutosalueen keskellä on lisäksi nykyiset ra-
kennetut maanalaiset tilat ja tunnelit -merkintä.

Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen. Kaavaratkaisu edesauttaa toteuttamaan Helsingin yleiskaavan 2016 tavoitetta laajentaa kantakaupunkia mm. kaupunkibulevardeiksi muutettavien Vihdintien ja Huopalahdentien varsille.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumista mm. edistämällä asuntotuotantoa hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä sekä uudistamalla ja täydentämällä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä kestävästi huomioiden alueen erityispiirteet.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 11.6.2019 Vihdintien ja Huopalahdentien kaavarungon alueen asemakaavojen lähtökohdaksi.

Esittelijä toteaa täydentävästi, että kaupunginvaltuusto hyväksyi Huopalahdentien katualue ympäristöineen nimisen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (nro 12764) 30.8.2023, mutta kaava eli ole vielä lainvoimainen. Lisäksi kaupunginhallitus hyväksyi 21.8.2023 kaupungin

ja valtion välillä neuvotellun aiesopimuksen Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän parantamisesta ja Hakamäentien muuttamisesta kaduksi. Tiesuunnitelma on tekeillä.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Suurempi kaavamuutosalue sijoittuu pääosin Huopalahdentien nykyiselle katualueelle. Alueen itäreunassa on tasaisia puistoalueita sekä Niemenmäen kaunis puustoinen kalliorinne. Rinteen itäpuolella näkymää hallitsevat Niemenmäen pääosin 1960-luvun alkupuolella rakennetut, vaaleat, 7.–8. kerroksiset pistetalot. Alueen eteläpuolelle on hiljattain rakentunut kaksi asuinkerrostaloa (Huopalahdentie 19).

Pienempi kaavamuutosalue sijaitsee Munkkivuoren asuinalueen itäreunassa, ostoskeskuksen eteläpuolella. Se rajautuu pohjoisessa ja lännessä Ulvilantiehen, idässä Huopalahdentien uuteen katulinjaukseen ja etelässä tulevaan Luvianpuistoon. Alue on rakentumattoman toimistotontin osa.

Suunnittelualueella on voimassa viisi asemakaavaa vuosilta 1960–2016. Alueeseen kuuluu voimassa olevan asemakaavan tiealuetta, katualuetta, puistoaluetta sekä toimistorakennusten korttelialuetta (KT).

Helsingin kaupunki omistaa koko kaavamuutosalueen. Valtio hallitsee tieoikeudella voimassa olevan asemakaavan tiealuetta (LT) Turunväylän itäpäässä. Kaavoitus on tullut vireille kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonnisäveroa yhteensä 400 000 euroa. Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kaupunki omistaa alueen maa-alan. Alueelle kaavoitettavan rakennusoikeuden arvo on noin 36 miljoonaa euroa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

05.02.2024

Asia/3

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat alueella sijaitseviin vesihuoltolinjoihin sekä alueelle suunniteltuun uuteen runkoyhteyteen, Vihdintien pikaraitiotiehen.

Mielipiteet

Kirjallisia mielipiteitä saapui 26 kpl. Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat mm. seuraaviin asioihin:

- yleiskaavan vanhentuneisuus
- pikaraitiotien ja täydennysrakentamisen tarve
- liikenteen toimivuus
- uudisrakentamisen sopiminen alueelle
- puistoalueet
- liito-oravaverkostot
- palvelujen riittävyys.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 25.9.–24.10.2023, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin kolme muistutusta. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat mm.:

- rakentamisen määrään ja sijoitteluun
- kaavaselostuksen sisältöön
- viiteseuraintelmiin
- liito-oraviin.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- Helen Sähköverkko Oy
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala / kaupunginmuseo

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat mm. vesijohto- ja viemäri- sekä pelastusjärjestelyjen toteuttamiseen, liito-oravan ekologista verkoston ja suotuisan suojelutason turvaamiseen, meluntorjunn-

05.02.2024

Asia/3

taan sekä uuden ja olemassa olevan rakentamisen yhteensovittamiseen.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa. Lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimiala (Kasko) ilmoitti, että palvelutarpeeseen on varauduttu alueen uusissa tilahankkeissa.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Kaavan toteuttaminen edellyttää Huopalahdentien bulevardikadun rakentamista uudelle linjaukselle osana Länsi-Helsingin raitioteiden toteutusta. Raitioteiden hankesuunnittelu, jossa määritellään hankkeen aikataulua, vaiheistusta ja toteutustapaa, on parhaillaan käynnissä. Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Länsi-Helsingin raitioteiden hankesuunnitelman 9.1.2024. Valtio osallistuu hankekokonaisuuden toteuttamiseen maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimuksen 2020-31 mukaisesti noin 105 milj. eurolla. Alustavan aikataulun mukaan rakentaminen tulee tapahtumaan vaiheistetusti vuosien 2026–2030 välillä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12841 kartta, päivätty 12.12.2023
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12841 selostus, päivätty 12.12.2023, päivitetty Kylk:n 12.12.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 25.9.2023, täydennetty 12.12.2023
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7507)

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

05.02.2024

Asia/3

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Sosiaali-, terveys-, ja pelastustoimiala
Kaupunkiympäristölautakunta

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 12.12.2023 § 668

HEL 2022-014568 T 10 03 03

Hankenumero 5704_3

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 12.12.2023 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12841 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 30. kaupunginosan (Munkkiniemi, Munkkivuori, Niemenmäki) korttelin 30101 tonttia 4 sekä puisto- ja tiealueita (muodostuvat uudet korttelit 30227 ja 30229).

05.02.2024

Asia/3

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:

<https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2022-014568>

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

12.12.2023 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Nina Välkepinta-Lehtinen, liikenneinsinööri Markus Ahtiainen, insinööri Jarkko Nyman ja erityisasiantuntija Anu Haahla. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Nina Välkepinta-Lehtinen, arkkitehti, puhelin: 310 37024
nina.valkepintalehtinen(a)hel.fi
Markus Ahtiainen, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 37088
markus.ahtiainen(a)hel.fi
Jarkko Nyman, projektipäällikkö (teknistaloudellinen suunnittelu), puhelin: 09 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi
Anu Haahla, erityisasiantuntija (ympäristöhäiriöt), puhelin: 09 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi
Raimo Pakarinen, ympäristöasiantuntija (luontoasiat), puhelin: 09 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 13.09.2023 § 70

HEL 2022-014568 T 10 03 03

05.02.2024

Asia/3

Arkkitehti Nina Välkepinta-Lehtinen esitteli alueen suunnittelutilannetta ja nimistötarpeita.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavan uuden nimen:

Luvvaniemenrinne – Lognäsbrinken

(katu, jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Liitynnäinen (Luvvaniementien mukaan).

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 09 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 31.08.2023 § 53

HEL 2022-014568 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12841 pohjakartan kaupunginosassa 30 Munkkiniemi. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12841
Kaupunginosa: 30 Munkkiniemi
Kartoituksen työnumero: 1/2023
Pohjakartta valmistunut: 19.1.2023
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

05.02.2024

Asia/3

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 09 310 31911

merja.kyyro(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

05.02.2024

Asia/4

§ 67

V 14.2.2024, Itäbaanan yleissuunnitelman hyväksyminen ja toteuttaminen välillä Valurinkatu-Virvatulentie

HEL 2023-003147 T 08 00 04

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Itäbaanan yleissuunnitelman ja hankkeen toteuttamisen vaiheittain siten, että sen kokonaiskustannusarvio on 13,9 miljoonaa euroa (MAKU 130,37 toukokuu/2023, 2015=100).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Itäbaanan yleissuunnitelmaraportti
- 2 Liikenteen yleissuunnitelma
- 3 Asukaskyselyiden koosteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Yleissuunnitelman keskeinen sisältö

Itäbaanan yleissuunnitelmassa määritellään Itäbaanaksi nimetyn pyöräliikenteen runkoyhteyden toteuttamisperiaatteet ja kustannusarvio noin kahden kilometrin osuudella Herttoniemen yritysalueella ja Itäpolulla. Yleissuunnitelman osana laadittiin myös suunnitelma Viilarintielle ja Roihuvuorentielle, joka kytkee Itäbaanan ja Viikinbaanan yhteen. Suunnittelun tavoitteena on parantaa Helsingin niemen ja itäisen Helsingin välistä pyöräliikenteen yhteyttä.

Yhteys strategiaan ja muihin päätöksiin

Helsingin kaupunkistrategiassa vuosille 2021–2025 tavoitellaan kaupungin kestävää kasvua. Tavoitteena on vartin kaupunki, jossa lähialueet ovat lyhyen kävely-, pyöräily- tai joukkoliikennematkan päässä. Joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräliikenteen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Yleissuunnitelman toteutus edistää strategian näitä tavoitteita. Yleissuunnitelmassa esitetty baanaosuus edistää myös Hiilineutraali Helsinki -päästövähennysohjelman toteutusta (kaupunginhallitus 22.8.2022).

Itäbaanan yleissuunnitelma on linjassa Helsingin päätettyjen liikenteen kehittämisperiaatteiden kanssa. Liikkumisen kehittämisohjelmassa (kaupunginhallitus 12.1.2015) keskustojen välistä saavutettavuutta polkupyörällä parannetaan toteuttamalla pyöräliikenteen runkoyhteyksiverkko. Vuonna 2016 baanaverkko sisällytettiin osaksi yleiskaavaa. Yleiskaavan mukainen tarkistettu verkko korvasi 2013 verkkosuunnitelman ja hyväksyttiin vuonna 2016 osana Pyöräliikenteen tavoiteverkkoa esikaupunkialueille (kaupunkisuunnittelulautakunta 13.12.2016).

Pyöräliikenteen kehittämisohjelman 2020–2025 (kaupunginhallitus 2.11.2020) ylätavoitteen mukaan Helsinki on kaiken ikäisille soveltuva ympärivuotinen pyöräilykaupunki, ja pyöräliikenteen kulkumuoto-osuus on vähintään 20 % vuoteen 2035 mennessä. Pyöräliikenteen baanaverkon rakentaminen toteuttaa ohjelman "Suorat ja sujuvat reitit" alatavoitetta.

Kävelyn edistämishjelma (kaupunginhallitus 14.3.2022) keskittyy monipuolisesti kävelyn edistämiseen. Jalankulun ja pyöräliikenteen erotteilu on tunnistettu ohjelmassa keskeiseksi kävelyn edistämiskeinoksi.

Nykytilan kuvaus ja suunnitelma

Itäbaanan yleissuunnitelman suunnittelualue kytkeytyy Itäbaanan valmistuneeseen Oravapuiston osuuteen sekä hyväksytyyn Itäpolun osuuteen. Nykyisellään suunnittelualueen pyöräliikenteen yhteydet kulkevat pääosin yhdistetyillä jalankulun ja pyöräliikenteen väylillä, jotka eivät vastaa nykyisiä suunnitteluperiaatteita. Erityisiä haasteita turvallisuuden kannalta tuottavat Herttoniemen yritysalueella lukuisat risteä-

miset autoliikenteen kanssa tonttiliittymissä sekä sujuvuuden kannalta Itäpolulla sijaitseva jyrkkä mäki. Yleissuunnitelman lähtökohtana on ollut tutkia baanan eri linjausvaihtoehtoja Herttoniemen yritysalueella ja Itäpolulla. Itäbaana toteutetaan baanojen suunnitteluperiaatteen mukaisesti lähtökohtaisesti kaksisuuntaisena pyörätienä, jossa pyöräilyn osuuden tavoiteleveys on 4 metriä.

Itäbaanan linjaus kääntyy Valurinkadun alikulusta Itäväylän varteen, jossa se kulkee ensin Itäväylää alempana tonttien tasossa ja nousee ennen Muuntajankatua sillalle. Sillan jälkeen Itäbaana palautuu takaisin Itäväylän varteen ja sen tasoon siten, että Itäväylän ajokaistoja kavennetaan, jotta pyörätie saadaan linjattua tonttien ja Itäväylän väliin sekä nykyiselle Viilarintien ylittävälle siltakannelle. Jotta Itäväylän ajokaistoja voidaan kaventaa, tulee Itäväylän idän puolen ajoradan nopeusrajoitusta alentaa 80 km/h:sta 60 km/h:iin. Roihuvuorentien ja Itäväylän rampin risteysalue rakennetaan turvallisemmaksi. Risteystä muokataan niin, että kiihdyttäminen Itäväylälle tapahtuisi vasta pyöräliikenteen ja jalankulun risteämisen jälkeen.

Roihuvuorentiestä itään Itäpolulle Itäbaanan linjaus kulkee Itäväylän tasossa ohittaen jyrkän mäen. Valitun linjauksen rakentamisen edellytyksenä on Itäväylän kiihdytyskaistan lyhentäminen nykyisestä. Jotta kiihdytyskaistaa voi lyhentää, tulee Itäväylän idän puolen ajoradan nopeusrajoitusta alentaa 80 km/h:sta 60 km/h:iin. Uuden Itäpolun reitin kohdatessa nykyisen pyörätien ja jalankulun linjauksen puistoalueella, rakennetaan pyörätie ja jalkakäytävä eroteltuina toisistaan.

Roihuvuorentielle toteutetaan yksisuuntaiset pyörätiet hyödyntäen nykyisiä katurakenteita linjaosuuksilla. Risteysalueilla toteutetaan yksisuuntaisen pyöräliikenteen mukaiset risteysjärjestelyt. Mekaanikonkadulta tultaessa Roihuvuorentielle esitetään toisen, lyhyen autojen ryhmityskaistan poistamista, jotta yksisuuntainen pyörätie saadaan toteutettua risteykseen turvallisesti. Viilarintielle toteutetaan yksisuuntaiset pyöräliikenteen järjestelyt sekä Itäväylän rampin risteykseen liikennevalot.

Valurinkadun alikulun ja Itäväylän risteämiskohdan liikennejärjestelyt, Viilarintien linjaosuuden länsipuolen liikennejärjestelyt sekä Viilarintien ja Laippatien risteuksen liikennejärjestelyt edellyttävät kaupungin omistamien vuokra-alueiden vuokrasopimuksien uudelleen neuvotteluita, jotta vuokra-alueen reunalta saadaan tilaa liikennejärjestelyiden toteuttamiselle. Arvioitu vuokrapinta-alojen tarve on yhteensä noin 350 m².

Vaikutusarviointi

Yleissuunnitelman vaikutusarviointia on tehty työn aikana vertailemalla linjausvaihtoehtoja toisiinsa sekä vertailemalla valittua linjausta nykyti-

lanteeseen. Itäbaanan rakentamisella on positiivisia vaikutuksia pyöräliikenteen houkuttelevuuteen, sujuvuuteen ja turvallisuuteen. Matka-ajan vähennyksiä saavutetaan liittymäviiveissä risteämisten määrän ja laadun muuttuessa sekä mäkisyyden vähentyessä.

Herttoniemen yritysalueella suunnitteluratkaisu vähentää liikenteen riskitekijöitä, sillä kohtaamisia muiden liikennemuotojen kanssa on vähemmän kuin nykytilanteessa. Suunnitteluratkaisun mukaisessa tilanteessa ainut risteäminen autoliikenteen kanssa tapahtuu Itäväylän rampin kohdalla Roihuvuorentiellä ja ainut risteäminen jalankulun kanssa, jossa pyöräliikenne on väistämismuuttuva, tapahtuu Valurinkadun alikulun kohdalla.

Herttoniemen yritysalueella sekä Itäpolun länsipäässä baana kulkee Itäväylän reunassa, jolloin pyörällä liikkuva voi altistua moottoriajoneuvoliikenteen roiskeille, melulle ja päästöille. Näitä pyritään estämään Itäväylän varteen ja siltakannelle toteutettavalla meluaidalla. Itäpolun itäpäässä miellyttävyys paranee huomattavasti, kun baanan linjaus kääntyy pois Itäväylän varrelta.

Itäbaanan linjaukselta joudutaan poistamaan yhteensä noin 100 puuta. Puustoa joudutaan poistamaan Itäväylän eteläpuolelta noin 54 puuta sekä Itäpolun puistosta noin 38 puuta. Näiden lisäksi noin seitsemän puuta joudutaan poistamaan Itäväylän liityntäkaistan sekä Roihuvuorentiellä ja Viilarintiellä jalkakäytävien siirron vuoksi. Alustavasti suunnittelualuetta täydennetään yhteensä n. 34–39 puulla. Uudet luiskat on suunnitteluratkaisussa osoitettu nurmi- tai niitypäälysteisiksi. Itäväylän ja ramppien väliin esitetään istutettavaksi myös köynnöskasveja. Lisäksi Itäpolulla tehdään metsitys Itäbaanan ja Itäväylän väliin, missä käytetään osin myös isoja puuntaimia. Alustavasti metsitystä tehdään noin 1285 m² alueelle.

Muuntajankadun ja Itäväylän ramppien risteyksessä tulee muutoksia nykyiseen järjestelyyn ja muutos voi vaikuttaa erityisesti raskaan liikenteen sujuvuuteen. Itäväylän nopeusrajoitus tulee alentaa nykyisestä 80 km/h:sta 60 km/h:iin noin kaksi kilometriä nykyistä aikaisemmin ajokaisojen kaventamisen ja Itäväylään liittyvän rampin lyhentämisen vuoksi. Roihuvuorentien ja Sahaajankadun risteyksessä tulee lisäviivettä autoliikenteelle, koska Mekaanikonkadun itäpäästä poistetaan toinen ryhmityskaistoista ja pyöräliikenteelle toteutetaan uusi valo-ohjattu ylitys Roihuvuorentieltä Mekaanikonkadulle. Kokonaisuudessaan autoliikenteen nopeus ja käytettävyys heikkenevät hieman suunnittelualueella erilaisen turvallisuutta parantavien ja tehokkaampaa tilankäyttöä sallivien toimien seurauksena. Suunnitelmaratkaisu ei aiheuta muutoksia autojen pysäköintijärjestelyihin.

Työssä on arvioitu Itäbaanan rakentamisen ilmastovaikutuksia. Elinkeiden aikaisiksi päästöiksi arvioitiin 50 vuoden ajanjaksolle arviointimenetelmän ohjeistuksen mukaisesti 2,6 kt CO₂e. Laskelmien mukaan suurimmat päästöt aiheutuvat hankkeen yhteydessä rakennettavasta sillasta (66 % kokonaispäästöistä). Hankkeessa on sitouduttu vähentämään rakentamispäästöjä mm. hyödyntämällä sillan betonirakenteissa vähähiilistä GWP85 betonia, jolla on 15 % pienemmät päästöt tavanomaiseen betonilaatuun verrattuna.

Kaupungilla käytössä olevan pyöräliikenteen Brutus -ennustemallin perusteella vuoden 2035 ennustetilanteessa Itäbaanan pyöräliikenteen määrät ovat 1100–1300 matkaa keskimääräisenä vuorokautena. Pyöräliikennemäärät ennustetilanteessa ovat 100–200 % suuremmat Itäbaanalla, kun verrataan nykytilannetta vastaavaan reittiin. Ennusteen tavoiteverkko sisältää baanän lisäksi Helsingin kaupunkiympäristön laatimat suunnitelmat baanaverkolle, kantakaupungin pääpyöräverkolle sekä tietyille esikaupunkien uusille yhteyksille. Kysynnän kasvu johtuu ensi sijassa maankäytön ja liikennejärjestelmän laajemmista kehittämistoimista, mutta myös reitinvalinnan muutoksista ja pyöräilyn kulkutapaosuuden kasvusta.

Itäbaana Valurinkadun ja Virvatulentien välillä on pääasiassa kokonaan uusi väyläyhteys, joten tilapäisiä liikennejärjestelyitä joudutaan tekemään viereisillä katualueilla. Tilapäiset liikennejärjestelyt hidastavat liikennettä ja rakentaminen voi aiheuttaa maisema-, melu-, tärinä- ja pölyhaittoja. Ajouradan liikenteelle kohdistuvia työmaan aikaisia vaikutuksia ovat alemmat nopeusrajoitukset ja ajokaistojen kaventuminen tai poistuminen työmaan ajaksi. Jalankulun ja pyöräliikenteen reiteille kohdistuu työnaikaista haittaa suunnittelualueella. Muuntajankadun ramppiylitysten kohdalla bussipysäkki on pois käytöstä silloin, kun nykyinen Itäväylän ramppi tarvitaan työalueeksi. Baanän länsipäässä kapeimmissa kohdissa tukimuurien rakentaminen edellyttää 1,5 metriä tilaa tontin puolelta. Myös hulevesikaivojen rakentaminen edellyttää kaivantojen ulottamista tonteille.

Yhteisvalmistelu ja osallistuminen

Suunnitelma on laadittu Kaupunkiympäristön toimialan eri palvelujen yhteistyönä. Suunnitteluratkaisusta on ollut suunnitteluprosessin aikana keskusteluita Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen), Helsingin seudun liikenteen (HSL), Sähköverkko Helen Oy:n sekä Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) edustajien kanssa.

Yleissuunnitelmassa on tehty osallistamista eri vaiheissa. Suunnittelun aikana vuorovaikutusta toteutettiin kolmessa vaiheessa: keväällä 2022,

syksyllä 2022 ja kesällä 2023. Keväällä 2022 toteutettiin kaikille avoin sähköinen kysely, jossa kysyttiin kaupunkilaisilta palautetta alustavasta suunnitelmaluonnoksesta. Kyselyyn vastasi yhteensä 359 henkilöä. Samanaikaisesti kyselyn kanssa järjestettiin kaikille avoin suunnitelmapyöräily. Keväällä 2022 järjestettiin myös Helsingin seudun pyöräilijät ry:n ja Näkövammaisten palvelu- ja toimintakeskus liriksen kanssa omat suunnittelutapaamiset. Suunnittelun alussa, keväällä 2022 esitellyissä suunnitelmaluonnoksissa Itäbaanan linjaus kulki Herttoniemen yritysalueella Sahaajankatua pitkin.

Suunnittelun edetessä ja osin keväällä sidosryhmiltä saadun palautteen seurauksena Herttoniemen yritysalueen läpi kulkeva linjaus muutettiin kulkemaan Mekaanikonkatua pitkin. Syksyllä 2022 Mekaanikonkadulla välillä Valurinkatu-Roihuvuorentie järjestettiin yrityskierros, jossa projektin edustajat jalkautuivat kaupungin kanslian yritysluotsin kanssa yrityksiin keskustelemaan Mekaanikonkadun linjauksesta ja sen vaikutuksista. Kierroksen aikana käytiin keskustelua 19 yrityksen kanssa.

Kaikille avoin yleisötilaisuus järjestettiin marraskuussa 2022. Tilaisuudessa esiteltiin suunnittelun aikana tarkastellut linjausvaihtoehdot ja niiden vaihtoehdovertailut sekä valittu suunnitelmalinjaus ja sen arvioidut vaikutukset. Osallistujilla oli mahdollisuus kysymyksiin ja kommentteihin tilaisuudessa.

Suunnittelun edetessä myös Itäväylän varren linjaus otettiin tarkempaan suunnitteluun. Kesällä 2023 toteutettiin kaikille avoin sähköinen kysely, jossa kyselyyn vastanneilla on mahdollisuus vertailla Itäväylän varressa kulkevaa reittivaihtoehtoa ja aiemmin kaavailtua Mekaanikonkadun reittiä. Kyselyyn vastasi yhteensä 969 henkilöä.

Osallistumismahdollisuuksista tiedotettiin yleisesti kaupungin kanavissa, Uutta Itä-Helsinkiä- ja Uutta Kaakkois-Helsinkiä-verkkotilaisuuksissa sekä sähköpostilla suunnittelualueen yrityksille ja yhdistyksille.

Kustannusarvio ja päätöksenteko

Itäbaanan kustannusarvio yleissuunnitelman osuudella Valurinkatu - Virvatulentie on 13,9 miljoonaa euroa (MAKU 130,37 toukokuu/2023, 2015=100).

Katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeen 2018 (kaupunginhallitus 21.5.2018) mukaisesti Itäbaanan yleissuunnitelman hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Jatkosuunnittelu ja toteutus

05.02.2024

Asia/4

Hyväksymisen jälkeen suunnitelman osuuksista laaditaan Kaupunkiympäristön toimialalla katu- ja puistosuunnitelmat, joiden suunnittelu voi alkaa 2024 alkaen. Itäbaanan rakentaminen rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 03 01 02 perusparantaminen ja liikennejärjestelyt. Pyöräväylien kymmenen vuoden investointisuunnitelmassa Itäbaanan Valurinkadun ja Virvatulentien väliselle osuudelle on talvella 2023 varattu rahoitusta 13,9 miljoonaa euroa.

Mahdollisiin vuokra-alueiden muutoksiin tarvittavat erillismäärärahat osoitetaan Itäbaanan jatkosuunnitelmien yhteydessä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Itäbaanan yleissuunnitelmaraportti
- 2 Liikenteen yleissuunnitelma
- 3 Asukaskyselyiden koosteet

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpal- velut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 19.12.2023 § 693

05.02.2024

Asia/4

HEL 2023-003147 T 08 00 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Itäbaanan yleissuunnitelman hyväksymistä ja hankkeen toteuttamisen vaiheittain siten, että sen kokonaiskustannusarvio on 13,9 miljoonaa euroa (MA-KU 130,37 toukokuu/2023, 2015=100).

Käsittely

19.12.2023 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat liikenneinsinööri Jenni Huovinen ja liikenneinsinööri Ilari Heiska. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

12.12.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jenni Huovinen, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 37461
jenni.huovinen(a)hel.fi

05.02.2024

Asia/5

§ 68

V 14.2.2024, Sörnäistenrannan asemakaava ja asemakaavan muutos
(nro 12835)

HEL 2018-009468 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Hanasaari) osaa kortteleista 10402–10404 ja 10755 sekä puisto-, vesi- ja katualueiden asemakaavan ja 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Vilhonvuori, Hanasaari) korttelia 10574 sekä puisto-, vesi- ja katualueiden sekä venesataman asemakaavan muutoksen (muodostuvat uudet korttelit 10400–10404 ja 10755) 16.5.2023 päivätyn ja 28.11.2023 muutetun piirustuksen nro 12835 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilme-nevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12835 kartta, päivätty 16.5.2023, muutettu 5.12.2023
- 2 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12835 selostus, päivätty 16.5.2023, muutettu 5.12.2023, päivitetty Kylk:n 5.12.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 28.10.2014, täydennetty 16.5.2023 ja 28.11.2023, liitteineen
- 4 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7424/28.11.2023)
- 5 Muistutukset
- 6 Osa päätöshistoriaa
- 7 Havainnekuva, 28.11.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

05.02.2024

Asia/5

Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä	Esitysteksti
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Helsinki	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5 Liite 6
Kaavapäätöksestä tiedon pyytäneet	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee pääosin voimassa olevassa asemakaavassa puisto- ja vesialueeksi merkittyä aluetta, joka sijaitsee Sörnäisten Vilhonvuorella ja Hanasaarella. Nykyisin alueelle sijoittuu Sörnäisten rantatie, puisto- ja vesialuetta. Kaavaratkaisu mahdollistaa alueen kaupunkirakenteen täydentämisen asuin- ja toimitilakortteleilla sekä pysäköintilaitoksella. Kaavaratkaisu perustuu kaupunkisuunnittelulautakunnan vuonna 2014 hyväksymiin alueen suunnitteluperiaatteisiin.

Kaavaratkaisu on kolmas osa Hakaniemenrannan ja Sörnäistenrannan asemakaavakokonaisuutta, jonka luonnoksen kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 28.2.2017. Tavoitteena on muodostaa uutta ympäristön huomioivaa korttelistoa nykyisin pitkälti joutomaana ja liikenteen käytössä olevalle alueelle. Tavoitteena on lisäksi kytkeä alue arvokkaaseen ympäristöön keskeisten näkymälinjojen ja kaupunkirakenteen muodostamisen kautta. Lisäksi keskeinen tavoite on luoda uutta viihtyisää kaupunkitilaa Suvilahden rantaan.

Kaavaratkaisulla on erityisesti pyritty ratkaisemaan se, miten täydennysrakentaminen sovitetaan arvokkaaseen ja historiallisesti kerrokselli-

seen ympäröivään kaupunkirakenteeseen sekä muodostetaan uutta julkista ja luonnon kannalta monimuotoista rantaa kaupunkilaisille. Alueelle on suunniteltu neljä asuinkorttelia, kaksi toimitilakorttelia sekä pysäköintikortteli. Alueen ja ympäristön palvelutaso paranee merkittävästi uuden rakentamisen myötä. Lisäksi alueelle sijoittuu uutta katualuetta sekä kävelyn aluetta rantaan. Uutta asuntokerrosalaa on 65 030 k-m² ja toimitilakerrosalaa on 30 500 k-m². Asukasmäärän lisäys on noin 1 400.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7424), jonka mukaan Sörnäisten rantatien linjaus on esitetty voimassa olevan asemakaavan mukaisesti Vilhonvuoren korttelirakenteen reunan myötäisesti. Uusi korttelisto tukeutuu Sörnäisten rantatien rinnakkaiskaatuun sekä siihen liittyviin sivukatuihin. Ranta on varattu kävelyn alueeksi.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että nykyisin pääasiassa liikennealueena oleva ranta-alue muuttuu rakennetuksi. Vesialuetta täytetään ja ranta muuttuu osittain rakennetuksi ja osaan luodaan luonnon elinympäristöjä.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumista siten, että edistetään asuntotuotantoa, tuetaan eläviä, omaleimaisia ja turvallisia kaupunginosia sekä modernia ilmastovastuuta.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Suunnittelualue sijoittuu kokonaisuudessaan täyttömaalle ja alue on pitkään ollut kaupungin reunavyöhykettä. Satamatoimintojen laajetessa Suvilahden muoto on muuttunut useaan kertaan. Topografialtaan suunnittelualue onkin tasainen ja sijaitsee lähellä merenpintaa. Kaupunkirakenteellisesti kaava-alue sijoittuu Sörnäisten rantatien ja Suvilahden vesialueen väliselle lähes pohjois- eteläsuuntaiselle vyöhykkeelle Merihaan pohjoispuolelle.

Alueella on voimassa pääasiassa asemakaava nro 10960, joka on tullut voimaan 3.8.2007. Kaavan mukaan suunnittelualue on merkitty puisto- ja vesialueeksi, pohjoisosaa lukuun ottamatta, joka on merkitty huoltoasema- ja liikerakennustenkorttelialueiksi. Yhteensä kaavassa on kerrosalaa 1 500 k-m².

Voimassa olevassa asemakaavassa Sörnäisten rantatien linjaus kulkee Vilhonvuoren korttelirakenteen myötäisesti. Rantatien ja vesialueen väliselle alueelle on kaavoitettu puistoaluetta. Suunnittelualueen pohjois-

reunassa on olemassa oleva huoltoasema ja sen eteläpuolelle on asemakaavalla mahdollistettu liikerakennusten korttelialue.

Helsingin kaupunki omistaa alueen. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta on alustavasti arvioitu aiheutuvan kaupungille kustannuksia seuraavasti (alv. 0 %):

Esirakentaminen	46 milj. €
- Ruoppaus- ja täyttötöyt	21 milj. €
- Katujen pohjarakentaminen	11 milj. €
- Maaperän pilaantuneisuuden kunnostus	4 milj. €
- Johtosiirrot	10 milj. €
Katualueet ja yleiset alueet	22 milj. €
Rantarakenteet	12 milj. €
Tulviin varautuminen	12 milj. €
Yhteensä	92 milj. €

Alueen toteuttamisen kustannuksista merkittävä osa muodostuu esi- ja rantarakentamisesta. Ruoppaus- ja täyttötöiden kustannuksiin vaikuttavat mm. louheen saatavuus sekä käytettävissä olevat ruoppaus- sekä ruoppausmateriaalien kuljetusmenetelmät. Asemakaavaratkaisun toteuttaminen edellyttää kaava-alueen ulkopuolelle sijoitettavaa Sörnäisten rantatien muutosta, johon kytkeytyy suurin osa myös johtosiirtojen kustannuksista. Yhteensä Sörnäisten rantatien muutokseen kohdistuu kustannuksista noin 24 milj. euroa. Alueen sijainti meren rannan läheisyydessä ja katualueella säilytettävät maanpinnan korkotasot edellyttävät varautumista tulviin tulvapumppaamojen ja -putkistojen toteuttamisella. Näiden kokonaiskustannuksiksi on arvioitu noin 12 miljoonaa euroa.

Esittelijä toteaa, että 17.1.2024 on kaupunkiympäristön toimialalta tarkistettu lautakunnan esitystä yhteensä 92 milj. euron kustannusten jakautumisen osalta niin, että esirakentamisen osuuden arvioidaan olevan yht. 46 milj. euroa ja katualueiden ja yleisten alueiden osuuden 22 milj. euroa. Lautakunnan esityksessä luvut olivat 47 ja 21 milj. euroa.

Lisäksi alueen yhdyskuntateknisen huollon verkostojen toteuttamisesta aiheutuu kustannuksia verkostojen haltijoille seuraavasti:

Kaukolämpö ja jäähdytys 1,4 milj. €

05.02.2024

Asia/5

Sähköverkko (keskijännite)	0,25 milj. €
Tietoliikenne	0,75 milj. €
Vesihuolto	8,7 milj. €

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa ja kaupungille kohdistuu tulo- ja rakennusoikeuden myymisestä tai vuokraamisesta. Kaavoitettavan rakennusoikeuden arvo on karkeasti arvioiden noin 105 milj. euroa.

Uutta kerrosalaa kohden kustannuksia kaupungille aiheutuu n. 950 euroa/k-m². Rakennusten perustamiskustannuksiksi asuinkortteleiden osalta on arvioitu keskimäärin 470 euroa/k-m².

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 7.6. - 6.7.2023.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 24 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat rakentamisen määrään, rakennusten korkeuksiin ja sijoitteluun, vesialueen kaventamiseen ja merentäyttöön, Sörnäisten rantatien leveyteen, ylitykseen ja nopeusrajoitukseen sekä tien aiheuttamaan meluun ja huonoon ilmanlaatuun sekä uusille että olemassa oleville asukkaille, uuteen rinnakkaiskadun sijaintiin Merihaan edustalla ja sen aiheuttamiin ruuhkiin ja rajoituksiin Merihaan täydennysrakentamisen osalta, jalankulkuun, pyöräilyyn ja julkiseen liikenteeseen, keskustatunneliin, vaikutuksiin lintuihin, kaloihin ja muihin eläimiin, lintujen turvallisuuteen, veneilyyn ja venesatamiin, koirapuistoon, puiston, puuston, virkistysalueen ja avoimen viher- ja ranta-alueiden menetykseen, viherkertoimeen, tulvakorkoon, tuulitunneliefektiin, näkymiin ja alueen merellisyyteen, pysäköintitaloon, autopaikkoihin ja autoiluun, liikennejärjestelyihin, alueen käynnissä oleviin ja tuleviin rakennusaikaisiin haittoihin, toimistokäyttöön, korttelipohjiin ja rantapromenadiin sekä alueen kehittämiseen laajemmin.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat alueen kunnallistekniikkaan ja tämän tila- ja huoltovaatimukseen, olemassa olevan kunnallistekniikan kapasiteettiin, uusien jätehuoltomääräysten voimaantuloon,

05.02.2024

Asia/5

alueen sijaintiin Yleiskaava 2016 kantakaupunkialueeseen nähden, Sörnäisten rantatien katualueen merkittävään leventämiseen sekä nopeusrajoituksiin, bussikaistavaraukseen, julkiseen liikenteeseen ja sen saavutettavuuteen, alueen kehitykseen kävelyn ja pyöräilyn ehdoilla, pyöräliikenteen ja kävelyn järjestelyihin, kulttuuriympäristöjen ja niihin liittyvien arvojen huomioimiseen jatkosuunnittelussa, vaikutuksiin Pan-nukakunpuistikkoon ja ympäröiviin alueisiin, kemikaaliturvallisuusetaisyyksiin ja suuronnettomuusvaaroihin, ilmastovaikutuksiin, meluntorjuntaan ja ilmanlaatuun, hulevesiin ja tulvariskiin sekä palvelutarpeen kasvuun.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskoh- taisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu teh- dyt muutokset -liitteeseen.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä on pyydetty lähettä- mään tieto.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12835 kartta, päivätty 16.5.2023, muutettu 5.12.2023
- 2 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12835 selostus, päivätty 16.5.2023, muutettu 5.12.2023, päivitetty Kylk:n 5.12.2023 päätöksen mukaiseksi

05.02.2024

Asia/5

- 3 Vuorovaikutusraportti 28.10.2014, täydennetty 16.5.2023 ja 28.11.2023, liitteineen
- 4 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7424/28.11.2023)
- 5 Muistutukset
- 6 Osa päätöshistoriaa
- 7 Havainnekuva, 28.11.2023

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Helsinki
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kaavapäätöksestä tiedon pyytäneet

Otteen liitteet

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Asemakaavoitus

Kaupunginmuseo

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

05.02.2024

Asia/5

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 29.01.2024 § 51

HEL 2018-009468 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

29.01.2024 Pöydälle

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Irene Siljama. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.12.2023 § 646

HEL 2018-009468 T 10 03 03

Hankenumero 1611_5 ja 0579_9

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 16.5.2023 päivätyn ja 5.12.2023 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12853 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaava koskee 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Hanasaari) osaa kortteleista 10402–10404 ja 10755 sekä puisto-, vesi- ja katualueita ja asemakaavan muutos koskee 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Vilhonvuori, Hanasaari) korttelia 10574 sekä puisto-, vesi- ja katualueita sekä venesatamaa (muodostuvat uudet korttelit 10400–10404 ja 10755).
- Lautakunta edellytti, että Sörnäistenrannan ranta-alueen kehittämisen lähtökohtana on viihtyisä ja vehreä puistomainen alue, vaikka alue onkin kaavassa merkitty katualueeksi.

05.02.2024

Asia/5

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:

<https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2018-009468>

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

05.12.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Irene Siljama. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Lisätään esitysehdotukseen: "Lautakunta edellyttää, että Sörnäistenrannan ranta-alueen kehittämisen lähtökohtana on viihtyisä ja vihreä puistomainen alue, vaikka alue onkin kaavassa merkitty katualueeksi."

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

28.11.2023 Pöydälle

23.05.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

16.05.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Irene Siljama, arkkitehti, puhelin: 09 310 33174
irene.siljama(a)hel.fi

Taneli Nissinen, johtava liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 76765
taneli.nissinen(a)hel.fi

Kaisa Solin, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 34757
kaisa.solin(a)hel.fi

Valtteri Lankiniemi, diplomi-insinööri, puhelin: 09 310 22467

05.02.2024

Asia/5

valtteri.lankiniemi(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 03.04.2023 § 25

HEL 2018-009468 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12835 pohjakartan kaupunginosassa 10 Sörnäinen. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12835
Kaupunginosa: 10 Sörnäinen
Kartoituksen työnumero: 15/2023
Pohjakartta valmistunut: 8.3.2023
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Juho Pajukoski, paikkatietoinsinööri, puhelin: 09 310 34336
juho.pajukoski(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 18.01.2023 § 6

HEL 2018-009468 T 10 03 03

05.02.2024

Asia/5

Johtava arkkitehti Perttu Pulkka esitteli alueen suunnittelutilannetta ja nimistötarpeita. Nimistötoimikunta on käsitellyt alueen nimistöä viimeksi 5.4.2017 § 25.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä, joista useimmat perustuvat 5.4.2017 § 25 tehtyyn esitykseen:

Hanasaarenkatu – Hanaholmsgatan

(katu)

Perustelu: Liitynnäinen (Hanasaaren mukaan).

Kauraholmankatu – Kauraholmsgatan

(katu, Sörnäisten rantantien rinnakkaiskatu)

Perustelu: Nykyisen Vilhonvuoren tai Kulmavuoren paikkeilla sijainneen, tarkemmin määrittelemättömän Kauraholma-nimisen paikan mukaan, joka esiintyy 1700-luvun asiakirjoissa. Kauraholmaan liittyvät myös nimet Kauraholmsbacken (Kauraholmanmäki), Kauraholmshagen ja Kauraholmsåkern, jotka ovat olleet käytössä 1800-luvun alussa.

Kauraholmankuja – Kauraholmsgränden

(katu)

Perustelu: Liitynnäinen, Kauraholmankadun mukaan.

Kookoskuja – Kokosgränden

(katu)

Perustelu: Vuonna 1910 kortteliin 291 perustetun, palmuöljystä valmistettavia ruokarasvoja tuottaneen Koko Oy:n mukaan.

Leipätehtaankuja – Brödfabriksgränden

(katu)

05.02.2024

Asia/5

Perustelu: Vuonna 1924 kortteliin 289 valmistuneen, arkkitehti Väinö Vähäkallion suunnitteleman Osuusliike Elannon leipätehtaan eli suurleipomomun mukaan.

Suvilahdenpromenadi – Södervikspromenaden

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Liitynnäinen (Suvilahden merialueen ja huvila-alueen mukaan).

Suvilahdenpuisto – Söderviksparken

(puisto)

Perustelu: Perustelu: Liitynnäinen (Suvilahden merialueen ja huvila-alueen mukaan).

Tulitikunkuja – Tändsticksgränden

(katu)

Perustelu: Vuonna 1874 perustetun, korttelissa 289 toimineen punatiilisen Helsingfors Tändsticksfabrik Ab:n mukaan. Nimistöimikunta on 11.5.2016 ja 12.10.2016 esittänyt suomenkielistä nimeä muodossa Tulitikkukuja.

Väinö Vähäkallion kuja – Väinö Vähäkallios gränd

(katu)

Perustelu: Arkkitehti, rakennushallituksen puheenjohtaja Väinö Niilo Vähäkallion (aik. Vilander, 1886–1959) mukaan. Vähäkallio tunnetaan erityisesti osuustoimintaliikkeen ja teollisuuden arkkitehtina. Hän hoiti omaa arkkitehtitoimistoaan 1911–1941 ja toimi Kulutusosuuskuntien Keskusliiton (KK) arkkitehtina 1928–1934 ja rakennushallituksen pääjohtajana 1936–1943. Osuusliike Elannolle Vähäkallio suunnitteli aluksi klassisistisia myymäläsisustuksia ja myöhemmin myös Elannon asuintaloja ja teollisuusrakennuksia. Vähäkallio kaavaili Helsinkiin Hämeen tien varrelle yhtenäistä Elannon teollisuuskorttelia jo vuonna 1917. Kortteliin valmistui useita Vähäkallion rakennuksia, kuten aikansa huip-

05.02.2024

Asia/5

pumoderni Elannon leipomo vuonna 1924 ja Elannon pääkonttori vuonna 1928.

Vuonna 2007 voimaan tulleessa asemakaavassa nro 10960 voimaan tullut nimi Väinö Vähäkallion puisto – Väinö Vähäkallios park tulee poistumaan käytöstä nyt vireillä olevassa asemakaavassa.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistönsuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

05.02.2024

Asia/6

§ 69

V 14.2.2024, Ruotsalaisen kansanpuolueen ryhmäaloite ajoyhteyksien parantamiseksi maanalaisiin pysäköintilaitoksiin

HEL 2023-008804 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 RKP ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että kaupunki keskustan saavutettavuuden parantamiseksi, katu- ja rautatieasemien lähialueiden viihtyisyyden lisäämiseksi sekä keskustan kaupallisten palveluiden parempien edellytysten luomiseksi tutkii miten olemassa olevaa huoltotunnelia voitaisiin hyödyntää ja tarvittaessa laajentaa, jotta maanalaiset yhteydet keskustan alla oleviin pysäköintilaitoksiin parantuisi.

Valmisteltavassa ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa tarkennetaan huoltotunnelin kehittämistoimenpiteitä ja aikataulullisia tavoitteita.

Keskustan huoltotunneliin kytkeytyy neljä pysäköintilaitosta, tunnelin uudempaan osaan kytkeytyvät P-CityForum, P-Simonkenttä ja P-Stockmann sekä tunnelin vanhempaan osaan eli Kluuvin tunneliin kytkeytyvä P-Kluuvi.

Asemakaavamääräys mahdollistaa tunnelin uuden ja vanhan osan välillä ainoastaan huoltoliikenteen. Tämä rajoittaa läntisten pysäköintilaitosten saavutettavuutta idän suunnasta ja vastaavasti Kluuvin pysäköintilaitoksen saavutettavuutta lännen suunnasta. Rajoituksen tarkoituksena on varmistaa, että liikennemäärät pysyvät Kluuvin vanhan tunnelin puolella riittävän alhaisina huomioiden vanhan tunnelin infrastruktuurin liikenteelliset pullonkaulat ja puutteelliset pelastautumisjärjestelyt.

Huoltotunnelin käytettävyyttä pyritään edistämään keskeisenä keinona ydinkeskustan autolla saavutettavuuden parantamiseksi. Tunnelin liikenteellisten pullonkaulojen poistamiseksi ja tunneliturvallisuuteen liittyvien puutteiden korjaamiseksi on pitkälle vietyjä suunnitelmia, jotka tähtäävät pysäköintiliikennettä koskevan rajoituksen purkamiseen tai siitä poikkeamiseen. Samalla koko tunnelin läpiajon estämiseksi tarvitaan kaavamääräyksen tilalle korvaavia toimenpiteitä, käytännössä valvontajärjestelmä, jolla mahdollistetaan tavanomaista liikennetunnelia lievempien turvallisuusehtojen hyväksyttävyyys myös jatkossa.

Kaupunki suhtautuu myönteisesti mahdollisuuksiin laajentaa nykyistä huoltotunneliverkostoa huolto- ja pysäköintiliikenteeseen rajautuvassa käyttötarkoituksessa. Kaupunkiympäristölautakunnan aiemman päätöksen (15.11.2022 § 634) mukaisesti ydinkeskustan saavutettavuuden parantamiseksi ja edelleen ydinkeskustan viihtyisyyden lisäämiseksi vaihtoehtoja keskustan maanalaisten pysäköintilaitosten saavutettavuuden parantamiseksi selvitetään ensisijaisesti yksityisinä investointihankkeina.

Varaushakemus keskustan huoltotunnelin laajentamisesta on vireillä ja tulossa päätettäväksi alkuvuodesta. Kaupunki suhtautuu pääsääntöisesti myönteisesti mahdollisiin tuleviin vastaaviin kehittämisvarauksiin. Ydinkeskustan saavutettavuutta autolla on syytä parantaa erityisesti idästä ja on selvitettävä voiko saavutettavuutta parantaa myös muulle kuin huoltoliikenteelle.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka on otsikoitu ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

05.02.2024

Asia/6

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 RKP ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 29.01.2024 § 52

HEL 2023-008804 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

29.01.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 28.11.2023 § 628

HEL 2023-008804 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ryhmäaloitteessa esitetään, että kaupunki selvittää keinoja kehittää keskustan huoltotunnetta maanalaisiin pysäköintilaitoksiin johtavien ajoyhteyksien parantamiseksi. Helsingin kaupunki pitää keskustan maanalaisiin pysäköintilaitoksiin johtavien ajoyhteyksien parantamista tärkeänä asiana, jonka edistämiseksi on useampia toimenpiteitä käyn-

nissä. Kokonaisuudesta linjataan keväällä 2024 ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa.

Nykytilanteessa keskustan huoltotunneliin kytkeytyy neljä pysäköintilaitosta. Nämä ovat tunnelin uudempaan osaan kytkeytyvät P-CityForum, P-Simonkenttä ja P-Stockmann sekä tunnelin vanhempaan osaan eli Kluuvin tunneliin kytkeytyvä P-Kluuvi.

Tunnelin uuden ja vanhan osan välillä sallitaan asemakaavamääräyksen nojalla ainoastaan huoltoliikenne, mikä rajoittaa läntisten pysäköintilaitosten saavutettavuutta idän suunnasta ja vastaavasti Kluuvin pysäköintilaitoksen saavutettavuutta lännen suunnasta. Rajoituksen tarkoituksena on varmistaa, että liikennemäärät pysyvät Kluuvin vanhan tunnelin puolella riittävän alhaisina huomioiden vanhan tunnelin infrastruktuurin liikenteelliset pullonkaulat ja puutteelliset pelastautumisjärjestelyt.

Kaupungin intressissä on kuitenkin edistää huoltotunnelin käytettävyyttä keskeisenä keinona parantaa ydinkeskustan saavutettavuutta autolla. Tunnelin liikenteellisten pullonkaulojen poistamiseksi ja tunneliturvallisuuteen liittyvien puutteiden korjaamiseksi on pitkälle vietyjä suunnitelmia, jotka tähtäävät pysäköintiliikennettä koskevan rajoituksen purkamiseen tai siitä poikkeamiseen. Samalla koko tunnelin läpiajon estämiseksi tarvitaan kaavamääräyksen tilalle korvaavia toimenpiteitä, käytännössä valvontajärjestelmä, jolla mahdollistetaan tavanomaista liikennetunnelia lievempien turvallisuusehtojen hyväksyttävyyden myös jatkossa.

Lisäksi kaupunki suhtautuu myönteisesti mahdollisuuksiin laajentaa nykyistä huoltotunneliverkostoa huolto- ja pysäköintiliikenteeseen rajautuvassa käyttötarkoituksessa. Kaupunkiympäristölautakunnan aiemman päätöksen (15.11.2022 § 634) mukaisesti ydinkeskustan saavutettavuuden parantamiseksi ja edelleen ydinkeskustan viihtyisyyden lisäämiseksi vaihtoehtoja keskustan maanalaisten pysäköintilaitosten saavutettavuuden parantamiseksi jatkoselvitetään ensisijaisesti yksityisinä investointihankkeina.

Kaupunki on huoltotunnelin laajentamiseksi saanut kehittämisvaraushakemuksen keskustan merkittävimmiltä kiinteistönomistajilta ja SRV:ltä. Tähän on tarkoitus valmistella kehittämisvarauspäätös syksyn 2023 aikana kaupunkiympäristölautakunnan esityksestä kaupunginhallitukselle. Kehittämisvaraus on osa toteutuskelpoimmman ratkaisun hakemista keskustan huoltotunnelin laajentamiseksi niin ajoyhteyksien kuin käytön osalta. Kaupunki suhtautuu pääsääntöisesti myönteisesti myös mahdollisiin tuleviin vastaaviin kehittämisvarauksiin. Ydinkeskustan parkkihallien saavutettavuutta autolla on syytä parantaa erityisesti

idästä ja on selvitettävä voiko saavutettavuutta parantaa myös muulle kuin huoltoliikenteelle.

Huoltotunnelin kehittämistoimenpiteitä ja aikataulullisia tavoitteita tullaan tarkentamaan keväällä 2024 päätöksentekoon valmistuvassa ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa.

Käsittely

28.11.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Silja Borgarsdóttir Sandelin: Lisätään lausuntoehdotukseen toiseksi viimeisen kappaleen loppuun: "Kaupunki suhtautuu pääsääntöisesti myönteisesti myös mahdollisiin tuleviin vastaaviin kehittämisvarauksiin. Ydinkeskustan parkkihallien saavutettavuutta autolla on syytä parantaa erityisesti idästä ja on selvitettävä voiko saavutettavuutta parantaa myös muulle kuin huoltoliikenteelle."

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Silja Borgarsdóttir Sandelinin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marek Salermo, liikenneinsinööri: 09 310 37106
marek.salermo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 21.11.2023 § 615

HEL 2023-008804 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

21.11.2023 Pöydälle

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Silja Borgarsdóttir Sandelinin ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

05.02.2024

Asia/6

Lisätiedot

Marek Salerno, liikenneinsinööri: 09 310 37106
marek.salermo(a)hel.fi

§ 70

V 14.2.2024, Valtuutettu Minja Koskelan aloite tekstiilipantin pilotoinnista kierrättämisen tehostamiseksi

HEL 2023-008688 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Muutetaan esittelijän perustelujen toinen lause muotoon:

"Kaupunkiympäristölautakunta ehdottaa lausunnossaan, että HSY osana tekstiilijätteen kierrättämisen kokonaisuutta toteuttaa tekstiilipantti-kokeilun siinä aikataulussa, kun se katsotaan tarkoituksenmukaisimmaksi. Kaupunginhallitus yhtyy lautakunnan lausuntoon ja esittää, että kokeilu toteutetaan tarkoituksenmukaisen aikataulun mukaan. Yksi tutkittava mahdollisuus on tekstiilipantin toteuttaminen kampanjaluontoisesti yhteistyössä nykyisiä kierrätyspisteitä ylläpitävien kauppakeskusten tai tavaratalojen kanssa."

Kolmas lause muutetaan kuulumaan:

"HSY:n mukaan kauppakeskuksissa sijaitsevat keräyspisteet on löydetty hyvin eikä kokeilu näissä paikoissa tuota lisäarvoa keräyksen tehostamiseksi. Kaupunginhallitus kuitenkin huomauttaa, että tekstiilipantin mahdollista tekstiilien kierrätystä kasvattavaa volyymia on tarkoituksenmukaista tarkastella huomioimalla erot kauppakeskusten keräyspisteiden volyymien välillä ennen ja jälkeen kokeilun, ja kannustaa pitämään kauppakeskukset mukana tarkoituksenmukaisinta toteuttamispaikkaa etsittäessä. Lahden kaupungin toteuttaman pilotoinnin kaltainen kokeilu on mahdollista toteuttaa esimerkiksi kulttuurikeskus Kanneltalossa. Kokeilun avulla voidaan saada tietoa kuluttajakäyttäytymisestä: Lisääkö pantin käyttämisen kokeilu lajittelutehokkuutta hetkellisesti vai tuottaako pysyvämpiä muutoksia? HSY toteaa lausunnossaan voivansa vastata keräyspisteen tyhjennyksestä ja kaupungin tulisi vastata annettavista panteista/palkkioista."

Kannattaja: Tuomas Rantanen

05.02.2024

Asia/7

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Minja Koskelan aloite
- 2 HSY: Lausunto aloitteeseen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Minja Koskela ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki toteuttaa Lahden mallin kaltaisen tekstiilipanttipilotoinnin, jonka aikana arvioidaan pilotin vaikutuksia tekstiilien kierrätysvolyymiin ja jonka mahdolliset opit otetaan käyttöön tekstiilikierrättämisen vauhdittamiseksi.

Kaupunkiympäristölautakunta ehdottaa lausunnossaan, että HSY osana tekstiilijätteen kierrättämisen kokonaisuutta toteuttaa tekstiilipantti-kokeilun siinä aikataulussa, kun se katsotaan tarkoituksenmukaisimmaksi. Yksi tutkittava mahdollisuus on tekstiilipanttiin toteuttaminen kampanjaluontoisesti yhteistyössä nykyisiä kierrätyspisteitä ylläpitävien kauppakeskusten tai tavaratalojen kanssa.

HSY:n mukaan kauppakeskuksissa sijaitsevat keräyspisteet on löydetty hyvin eikä kokeilu näissä paikoissa tuota lisäarvoa keräyksen tehostamiseksi. Lahden kaupungin toteuttaman pilotoinnin kaltainen kokeilu on mahdollista toteuttaa esimerkiksi kulttuurikeskus Kanneltalossa. Kokeilun avulla voidaan saada tietoa kuluttajakäyttäytymisestä: Lisääkö panttiin käyttämisen kokeilu lajittelutehokkuutta hetkellisesti vai tuottaako pysyvämpiä muutoksia? HSY toteaa lausunnossaan voivansa vastata keräyspisteen tyhjennyksestä ja kaupungin tulisi vastata annettavista panteista/palkkioista.

HSY:n mukaan poistotekstiilien kierrätyksen haasteena ovat vähäinen kiinnostus lopputuotetta kohtaan ja korkeat kustannukset. Poistotekstiilitonnin keräys ja kierrätys maksaa 1200 euroa, kun muilla jätelajeilla kustannukset ovat tästä vain murto-osan.

HSY:n tulee kuitenkin aktiivisesti edistää kierrätetyn tekstiilin materiaalihyödyntämisen kasvattamista valtakunnallisesti ja kuluttajien kierrätystietämyksen parantamista, sekä oman toiminnan kautta että yhteistyössä jätelaitosten sekä tekstiilikierrätyspaikkoja ylläpitävien kauppakeskusten ja tavaratalojen kanssa. Tulee valmistautua EU:n ekosuunniteluasetuksen ja tuottajavastuun mahdollisesti aiheuttaviin muutoksiin yhdessä tekstiilialan toimijoiden ja tuottajien kanssa sekä kehittää nykyisen kierrätysjärjestelmän puitteissa materiaalihyödyntämisen mahdollisuuksia.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja HSY:n lausunnot.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Minja Koskelan aloite
- 2 HSY: Lausunto aloitteeseen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 29.01.2024 § 54

HEL 2023-008688 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

05.02.2024

Käsittely

29.01.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 21.11.2023 § 600

HEL 2023-008688 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Minja Koskelan ym. aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki toteuttaa Lahden mallin kaltaisen tekstiilipanttipilotin, jossa tekstiilien kierrätystä edistetään vastikkeellisella järjestelmällä. Lisäksi esitetään, että pilotin vaikutuksia tekstiilien kierrätysvolyymiin arvioidaan ja mahdolliset opit otetaan käyttöön tekstiilikierrätyksen vauhdittamiseksi.

Kuluttajapoistotekstiilit ovat kunnan vastuulle kuuluvaa jätettä. Suomessa on uuden jätelain velvoittamana erilliskerätty tekstiilijätettä vuoden 2023 alusta. HSY on kerännyt poistotekstiilejä vuodesta 2019, ensimmäisten vuosien aikana Sortti-asemilla ja vuodesta 2022 valikoituissa kauppakeskuksissa, tavarataloissa sekä kulttuurikeskus Kanneltalossa. Keräyspisteiden lisäämisestä ja kierrätyksen kasvavasta suosiosta huolimatta edelleen vain pieni osa asukkaista vie tekstiilit keräyspisteille ja näin ollen keräykseen päätyvä osuus tekstiilijätteestä on vielä varsin pieni (arviolta 3 prosenttia).

Euroopan komissio on heinäkuussa 2023 antanut lainsäädäntöehdotuksen jätteiden direktiivin muuttamiseksi elintarvike- ja tekstiilijätteiden osalta. Komissio ehdottaa, että tekstiilien valmistajille ja maahantuojille säädetään vastuu tekstiilituotteiden koko elinkaaresta (eli ns. tuottajavastuu). Vaikka direktiivin voimaantulossa saattaa kestää vuosia, se kuitenkin hidastaa jätelaitosten halua kehittää tekstiilikeräystä.

Kaupunkiympäristölautakunta totesi, että HSY:n tulee aktiivisesti edistää kierrätetyn tekstiilin materiaalihyödyntämisen kasvattamista valtakunnallisesti ja kuluttajien kierrätystietämyksen parantamista, sekä oman toiminnan kautta että yhteistyössä jätelaitosten sekä tekstiilikierätyspaikkoja ylläpitävien kauppakeskusten ja tavaratalojen kanssa. On sekä valmistauduttava EU:n ekosuunnitteluasetuksen että tuottajavastuun mahdollisesti tuoviin muutoksiin yhdessä tekstiilialan toimijoiden ja tuottajien kanssa, että kehitettävä nykyisen kierrätysjärjestelmän puitteissa materiaalihyödyntämisen mahdollisuuksia.

Kaupunkiympäristölautakunta ehdotti, että osana tekstiilijätteen kierrättämisen kokonaisuutta HSY toteuttaa tekstiilipanttikokeilun siinä aikataulussa, kun se katsotaan tarkoituksenmukaisimmaksi. Yksi tutkittava mahdollisuus on tekstiilipantin toteuttaminen kampanjaluontoisesti yhteistyössä nykyisiä kierrätyspisteitä ylläpitävien kauppakeskusten tai tavaratalojen kanssa.

Käsittely

21.11.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lausuntoehdotuksen kohta kolme (3) korvataan seuraavalla tekstillä:

"Kuluttajapoistotekstiilit ovat kunnan vastuulle kuuluvaa jätettä. Suomessa on uuden jätelain velvoittamana erilliskerätty tekstiilijätettä vuoden 2023 alusta. HSY on kerännyt poistotekstiilejä vuodesta 2019, ensimmäisten vuosien aikana Sortti-asemilla ja vuodesta 2022 valikoituissa kauppakeskuksissa, tavarataloissa sekä kulttuurikeskus Kanneltalossa. Keräyspisteiden lisäämisestä ja kierrätyksen kasvavasta suosiosta huolimatta edelleen vain pieni osa asukkaista vie tekstiilit keräyspisteille ja näin ollen keräykseen päätyvä osuus tekstiilijätteestä on vielä varsin pieni (arviolta 3 prosenttia).

Euroopan komissio on heinäkuussa 2023 antanut lainsäädäntöehdotuksen jättepuitedirektiivin muuttamiseksi elintarvike- ja tekstiilijätteen osalta. Komissio ehdottaa, että tekstiilien valmistajille ja maahantuojille säädetään vastuu tekstiilituotteiden koko elinkaaresta (eli ns. tuottajavastuu). Vaikka direktiivin voimaantulossa saattaa kestää vuosia, se kuitenkin hidastaa jätelaitosten halua kehittää tekstiilikeräystä.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että HSY:n tulee aktiivisesti edistää kierrätetyn tekstiilin materiaalihyödyntämisen kasvattamista valtakunnallisesti ja kuluttajien kierrätystietämyksen parantamista, sekä oman toiminnan kautta että yhteistyössä jätelaitosten sekä tekstiilikierätyspaikkoja ylläpitävien kauppakeskusten ja tavaratalojen kanssa. On

sekä valmistauduttava EU:n ekosuunnitteluasetuksen että tuottajavastuun mahdollisesti tuoviin muutoksiin yhdessä tekstiilialan toimijoiden ja tuottajien kanssa, että kehitettävä nykyisen kierrätysjärjestelmän puitteissa materiaalihyödyntämisen mahdollisuuksia.

Kaupunkiympäristölautakunta ehdottaa, että osana tekstiilijätteen kierrättämisen kokonaisuutta HSY toteuttaa tekstiilipanttikokeilun siinä aikataulussa, kun se katsotaan tarkoituksenmukaisimmaksi. Yksi tutkittava mahdollisuus on tekstiilipantin toteuttaminen kampanjaluontoisesti yhteistyössä nykyisiä kierrätyspisteitä ylläpitävien kauppakeskusten tai tavaratalojen kanssa."

Kannattaja: Katri Penttinen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

14.11.2023 Pöydälle

07.11.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Leona Silberstein, ympäristöasiantuntija: 09 310 36883
leona.silberstein(a)hel.fi

05.02.2024

Asia/8

§ 71

V 14.2.2024, Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite pedagogisesti perustellun päiväkodin ja koulun koon selvittämisestä

HEL 2023-008682 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Lisätään kohdan "Kaupunkiympäristön ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen roolit tilahankkeidenmäärittelyssä" viimeiseksi kappaleeksi:

"Kaupunginhallitus painottaa omalta osaltaan vastauksessa esiin tuotua kasvatuksen ja koulutuksen henkilöstön tilahankkeisiin osallistamisen tärkeyttä ja edellyttää että tilahankkeiden hankepäätöksistä löytyvät tämän osallistamisen tulokset ja vaikutukset hankkeeseen selkeästi."

Lisätään kohtaan "Henkilöstön näkemykset päiväkodin ja koulun kokoon sekä näkemykset arjessa hyviin toimiviin tiloihin" lauseen "Päiväkotien tai koulujen kokoon liittyen ei ole kysytty aikaisemmin Kunta10- tai Fiilari- henkilöstökyselyissä, joten yksiselitteistä vastausta henkilöstön näkemykseen koulun tai päiväkodin koosta ei ole saatavissa." jälkeen:

"Kaupunginhallitus katsoo, että tällaista tietoa olisi hyvä tuottaa päätöksenteon tueksi."

Kannattaja: Minja Koskela

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

05.02.2024

Asia/8

1 Valtuutettu Nuorteva Johanna Pedagogisesti perusteltu päiväkodin ja koulun koko

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloitteessa esitetään selvittävän henkilöstön näkemyksiä liittyen koulujen ja päiväkotien kokoon sekä hyviin ja arjessa toimiviin tiloihin. Lisäksi edellytetään selvittävän edellytykset esteettömiin koulu- ja päiväkotitiloihin neuropsykologisesta ja kehityksen, kasvun ja oppimisen näkökulmasta sekä arvioitavan esikoululaisille parasta kasvuympäristöä henkilöstön näkemyksiä sekä kasvatustieteellistä ja kehitys- ja neuropsykologista tutkimusta hyödyntäen. Aloitteessa esitetään myös laadittavan suuntaviivat tulevia rakennuksia varten kasvatustieteellistä sekä neuro- ja kehityspsykologista osaamista sekä laajaan henkilöstölle tehtävään kyselyyn perustuvaa tietoa hyödyntäen, ottaen monipuolisemmin huomioon periaate esteettömien tilojen rakentamisesta.

Kaupunkiympäristön ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen roolit tilahankkeidenmäärittelyssä

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala seuraa tilatarpeita alueilla ja tekee kaupunkiympäristön toimialalle esitykset toteutettavista koulu- ja päiväkotihankkeista. Tarvittaessa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ja kaupunkiympäristön toimiala tekevät yhdessä tilaverkkoselvityksen, jossa esitetyt palvelutilatarpeet sovitetaan tilaverkkoon toimitilastrategian ja omistajapoliittisten linjausten mukaisesti. Kun hanke on hyväksytyssä talonrakentamishjelmassa ja kasvatusta ja koulutuslautakunta on hyväksynyt tarvepäätöksen, kaupunkiympäristön toimiala käynnistää hankesuunnittelun.

Kaupunkiympäristön toimialan edustaja johtaa tilahankkeen suunnittelua ja toteutusta kaupungin hankkeelle asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala asettaa hankkeille pedagogiset tavoitteet sekä suunnitteluohjeistukseensa nojautuen ohjaa hankkeiden toiminnallista suunnittelua. Hankkeiden projektiryhmään nimetään aina

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan edustaja, joka huolehtii toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta suunnitelmissa, tarpeen mukaan muita kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiantuntijoita kuullen. Suunnitteluvaiheessa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan edustaja järjestää käyttäjäkokouksia, joihin kutsuu mukaan käyttäjän edustajia ja tarvittavia asiantuntijoita.

Päiväkodin ja koulun oppimisympäristö muodostaa pedagogisesti monipuolisen kokonaisuuden, joka tukee oppijan kasvua, oppimista, osallistumista ja yhteisöllistä tiedon rakentumista sekä vuorovaikutusta, ajattelua ja kokemuksia. Oppijan etu ja pedagogiikka ohjaavat suunnittelua ja toimintaa, kun uusia päiväkoteja ja kouluja suunnitellaan. Toimialalla on käytössä opas uusien oppimisympäristöjen ja tilasuunnittelun tueksi varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa. Oppaan laadintaan osallistui opettajia, johtajia, rehtoreita ja sekä toimialan asiantuntijoita tilapalveluista, palvelukokonaisuuksista ja kehittämispalveluista. Rakennushankkeen aikana henkilöstö osallistuu pedagogisen toiminnan suunnitteluun sekä tila- ja irtokalustesuunnitteluun. Oppijat osallistuvat irtokalustamis- ja pihasuunnitteluun. Irtokalustesuunnittelussa on osallistamistyöpajoja koko henkilökunnalle.

Kunta10 -henkilöstökyselyn tulokset suhteutettuna päiväkotien ja koulujen kokoon

Vuoden 2023 oppilastilaston mukaan Helsingin kaupungilla on 88 suomenkielistä peruskoulua, joissa opiskelee yhteensä 43 777 oppilasta. Suomenkielisen perusopetuksen koulujen oppilasmäärän vaihteluväli on 11-1221 oppilasta, keskimäärin suomenkielisissä peruskouluissa opiskelee 497 oppilasta. Ruotsinkielisessä perusopetuksessa on 14 peruskoulua ja oppilaiden kokonaismäärä on 4 208 oppilasta. Ruotsinkielisten koulujen oppilasmäärä vaihtelee 35-835 oppilaan välillä, keskimäärin ruotsinkielisessä peruskoulussa on 301 oppilasta. Helsingin kaupungilla on yhdeksän peruskoulua, jossa oppilasmäärä on yli 900 oppilasta.

Isoimmissa perusopetuksen kouluissa (yli 850 oppilasta) työskentelee rehtorin lisäksi kaksi tai kolme virka-apulaisrehtoria. Kunta10- henkilöstökyselyn tuloksia on tarkasteltu suurten (n. yli 850 oppilasta) ja keskisuurten koulujen (n. yli 700 oppilasta) osalta, verraten tuloksia yhtenäisiin peruskouluihin, joissa ei ole virka-apulaisrehtorimallia (n. 400-700 oppilasta). Kunta10- henkilöstökyselyn tulokset ovat keskimäärin kehittyneet positiivisesti suurissa ja keskisuurissa kouluissa, joissa on yksi tai kaksi virka-apulaisrehtoria. Yhtenäisissä peruskouluissa, joissa ei ole virka-apulaisrehtoreita, Kunta10- tulokset ovat keskimäärin pysyneet vertailuvuosina samalla tasolla. Kunta10- tuloksissa on paljon haajontaa, ja heikkoja tuloksia sekä hyviä tuloksia on niin pienissä kuin suurissakin kouluissa.

Vuoden 2023 tilaston mukaan Helsingin kaupungilla on 152 suomenkielistä varhaiskasvatustyksikköä, joissa on yhteensä 24 548 lasta. Suomenkielisten varhaiskasvatustyksiköiden lapsimäärän vaihteluväli on 45-314 lasta, keskimäärin suomenkielisessä varhaiskasvatustyksikössä on 162 lasta. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa on 15 varhaiskasvatustyksikköä ja lasten kokonaismäärä on yhteensä 2095 lasta. Ruotsinkielisten yksiköiden lapsimäärän vaihteluväli on 90-182 lasta, keskimäärin ruotsinkielisessä varhaiskasvatustyksikössä on 139 lasta. Varhaiskasvatuksessa isoimmat yksiköt ovat vähintään 40 vakanssin yksiköitä, joissa on keskimäärin 220 lasta.

Varhaiskasvatustyksiköissä vastaavanlaista tarkastelua kuin perusopetuksessa Kunta10- tulosten kehityksestä ei ole tehty päiväkodin koon ja Kunta10- tulosten kehityksen osalta. Vuoden 2022 Kunta10- henkilöstökyselyssä käytettyjen mittareiden työ-, johtaminen- ja työyhteisö tuloksissa on hajontaa tarkasteltaessa eri kokoisia yksiköitä kaikilla johtamisrakenteen tasoilla (johtamisrakenteen kuvaus: taso 1 alle 30 vakanssia, taso 2 30–39 vakanssia, taso 3 vähintään 40 vakanssia). Yksikkörakennemuutoksia tapahtuu vuosittain, joten on vaikea tehdä päiväkotikohtaista vertailua koon mukaisesti. Varhaiskasvatuksessa tuloksiin vaikuttavat yksikkökoon lisäksi monet muut tekijät, kuten muutostilanteet tai henkilöstön saatavuustilanne. Varhaiskasvatuksen Kunta10- tulokset ovat olleet koko kaupungin tuloksien kärjessä ja esimerkiksi johtamisen ja työyhteisö mittarissa varhaiskasvatuksen tulokset olivat vuonna 2022 koko Helsingin tuloksia paremmat.

Henkilöstön näkemykset päiväkodin ja koulun kokoon sekä näkemykset arjessa hyvin toimiviin tiloihin

Tutkimuskirjallisuudessa ei ole havaittu selkeää yhteyttä oppilaitosten koon ja oppimistulosten välillä. Tilalliset ominaisuudet kuitenkin edistävät oppimista, keskittymistä ja opetukseen osallistumista. Opetustilojen tila- ja sisustusratkaisuilla on todettu olevan monia yhteyksiä oppimiseen, sosiaalisten taitojen kehittymiseen, itsenäiseen ja omatoimiseen oppimiseen ja itseluottamuksen kehittymiseen. Nämä osaltaan tuottavat myös neuropsykologista esteettömyyttä. Oppijoiden hyvinvointi ja oppiminen edistyy, jos opetustiloista on mahdollisuus päästä ulos opetustunnin aikana tai jos opetusta on välillä mahdollista toteuttaa kokonaan ulkona. (Manca et al., 2020.) Tilojen suunnittelussa on huomioitava mahdollisuus järjestää työtila hiljaisessa ympäristössä, kun se on tarpeen.

Terveet tilat 2028 -selvityksen mukaan kunnallisissa päiväkodeissa työskentelevät vastaajat arvioivat yleisen turvallisuuden, paloturvallisuuden, valaistuksen ja poikkeustilanteisiin varautumisen olevan erittäin hyvällä tai hyvällä tasolla. Kehitettävää vastaajat havaitsivat lämpö-

tilan säätämisen, henkilökunnan tilojen, ääniolosuhteiden, ilmanvaihdon ja liikuntatilojen osalta. Sillanpään väitöskirjan mukaan neliöiden määrä lasta kohden on lisääntynyt, mutta ulkoiluun tarkoitettu tila on vähentynyt. (FCG, 2023.)

Päiväkotien tai koulujen kokoon liittyen ei ole kysytty aikaisemmin Kunta10- tai Fiilari- henkilöstökyselyissä, joten yksiselitteistä vastausta henkilöstön näkemykseen koulun tai päiväkodin koosta ei ole saatavissa. Koulujen ja päiväkotien tilaprosesseissa kuullaan henkilöstöä ja tätä kautta saadaan tietoa huomioitavaksi uusien rakennusten suunnittelussa. Valmistuneista päiväkodeista ja kouluista kerätään käyttäjäpalautetta haastatteluin ja kyselymenetelmin rehtoreilta, päiväkotien johtajilta ja henkilöstöltä. Kerätty käyttäjäpalautte esitellään lautakunnalle säännöllisin väliajoin.

Päiväkotien oppimisympäristöistä ja niiden toimivuudesta on henkilöstöltä kysytty vuoden 2022 varhaiskasvatuksen auditointien ja nykytilan kartoituksen yhteydessä. Tiimien itsearviointikyselyyn vastasi yhteensä 554 tiimiä koko kaupungista, vastausprosentti koko kaupungin osalta 30 %. Päiväkodin tiloihin liittyviä väittämiä oli kyselyssä kolme ja niiden toteutumista arvioitiin asteikolla 1—5. Väittämät olivat: Käytössämme olevat tilat mahdollistavat pitkäkestoisen ja keskeytymättömän leikin ryhmässämme (KA = 3,2), Käytössämme olevat tilat toimivat hyvin eri kasvu- ja kehitysvaiheissa oleville lapsille (KA = 3,4) sekä Käytössämme olevissa tiloissa on hyvä akustiikka (KA = 3,1). Eri varhaiskasvatusalueiden välillä oli hajontaa väittämien arvioinnissa. Kyselyn tuloksia ei ole tarkasteltu suhteessa päiväkodin kokoon. Auditointitilaisuuksien keskusteluissa (N = 21) henkilöstö toi esiin useamman ryhmän jakamat tilat haasteellisina lasten pitkäkestoisen leikin tukemisessa. Auditointien arvioinneissa osa yksiköistä nosti esille, että mahdollisuutta rauhoittamiseen ei aina ollut tilojen yhteiskäytön ja huonon akustiikan vuoksi. Henkilöstöä on tuettava toiminnan suunnittelussa, jotta rauhoittumisen hetket mahdollistuvat. Saadun käyttäjäpalautteen perusteella toimiala arvioi tilojen muokkaamisen ja korjaamisen tarpeen, jotta tilat tukevat mahdollisimman hyvin lasten kasvua ja oppimista sekä työskentelyä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kehittämisspalveluissa aloittaa vuonna 2024 pedagoginen asiantuntija, jonka yhtenä tehtävänä on varhaiskasvatuksen oppimisympäristöjen kehittäminen. Jatkossa henkilöstön käsityksiä toimivista oppimisympäristöistä voidaan kysyä varhaiskasvatuksen auditointien yhteydessä hyödyntäen Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen kehittämää Valssi-arviointijärjestelmää.

Esteettömyys koulu- ja päiväkotitiloissa neuropsykologisesta ja kehityksen, kasvun ja oppimisen näkökulmista

Asetus rakennuksen esteettömyydestä (241/2017) edistää ihmisten yhdenvertaisuutta. Rakennusala ohjaavat määräykset keskittyvät liikumisen esteettömyyteen, aistiesteettömyys huomioidaan lähinnä näkö- ja kuuloesteisyyden osalta. Esteettömyys huomioidaan Helsingin kaupungin kaikkien toimialojen palvelu- ja toimintasuunnitelmissa. Esteettömyystyöryhmä on laatinut Helsingin kaupungin esteettömyyslinjausten toteutumisen 2022-2025- raportin.

Tutkimuskirjallisuudessa arvioidaan, että 15–20 % ihmisistä on erityisherkkiä kuormittumaan ympäristön ärsykkeistä. Esiintyvyys on suurempi lapsilla, joilla on erilaisia kehityksellisiä häiriöitä tai neuropsykologisia ongelmia. Aistitiedon käsittelyn ongelmat voivat esiintyä päiväkodissa ja koulussa oman käytöksen hallinnan vaikeutena, keskittymisvaikeutena, oppimisvaikeutena, yliaktiivisuutena, voimakkaina tunnereaktioina tai heikkona itsetuntona. Ongelmat voivat vaikeuttaa oppijan arjen toimintoja ja oppimista. On tärkeää huomioida kaikki aistit uusien päiväkotij- ja koulurakennusten suunnittelussa, sillä kokonaisvaltaisesta aistiympäristöstä hyötyvät kaikki oppimistilojen käyttäjät. Aistiystävälliset ympäristöt minimoivat ylikuormittumista ja oppijan voimavarat voivat kohdentua uuden oppimiseen ja rakentavaan vuorovaikutukseen. (Hannukainen et al. 2019, Raikamo 2023, Rajala 2022.)

Esi- ja perusopetuksen järjestämisessä hyödynnetään monimuotoisia oppimisympäristöjä. Opetus- ja kasvatustoimintaa voi ohjata useampi aikuinen samaan aikaan ja oppijoiden määrä opetusryhmissä vaihtelee työpäivän aikana tilanteiden ja oppijoiden tarpeen mukaan. Kasvatus- ja opetusmenetelmien sekä -materiaalien monipuolinen käyttö samassa opetustilassa monen aikuisen ohjaamana voi aiheuttaa kuormitusta joillekin oppijoille. Päiväkotij- ja koulurakennukseen olisi hyvä sijoittaa rauhallinen ja virikkeetön tila, jossa oppija voi rauhoittua kuormittavissa tilanteissa. Koulu- ja päiväkotitilojen tulee myös olla helposti muokattavia, jotta ympäristöstä tulevia ärsykejä voidaan vähentää tilaa uudelleen järjestämällä, työskentelytilojen tarjoamisella ja pienryhmätyöskentelyn mahdollistamisella. Aineeton esteettömyys saavutetaan rakentamalla tiloja, jotka eivät tarpeettomasti edesauta syrjäytymistä ja erittele oppijoita esimerkiksi tuen tarpeen lähtökohtien mukaan. Tarvittaessa oppijan oppimisympäristöä räätälöidään ja muokataan hänen tarpeidensa mukaan ja/tai oppijalle hankitaan hänen tarvitsemansa apuvälineet vuorovaikutukseen ja opetukseen osallistumiseksi. Oppimisympäristöissä tulee huomioida myös asenne-esteettömyys, jolla tarkoitetaan ihmisten asennoitumista toisiaan kohtaan. Asenne-esteettömässä oppimisympäristössä yhdenvertaisuus ja sosiaalinen integraatio toteutuvat tietoisesti, ja oppijoiden osallisuutta tuetaan aktiivisesti. (Rajala 2022, Oksanen et al. 2019.)

Arviointi esikoulun sijaintipaikasta päiväkodin tai koulun yhteydessä

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen oppimisympäristöjen kehittämisessä vaatimukset ovat yhteneväisiä: oppimisympäristöjen tulee olla muunneltavat ja ryhmiteltävissä monenlaista pedagogista toimintaa varten. Muita tärkeitä näkökulmia ovat esimerkiksi yhdenvertaisuus, kulttuurinen moninaisuus, ikätaso, turvallisuus ja mahdolliset tuen tarpeet. (FCG, 2023.)

Esiopetuksessa olevan lapsen oppimisympäristöä on tutkittu tapaustutkimuksena sekä päiväkodin että koulun näkökulmasta. Koulussa järjestettävän esiopetuksen etuina mainittiin esi- ja alkuopetuksen välisen siirtymän helpottuminen, tiiviimpi opettajien välinen yhteistyö sekä mahdollisuus uusien ystävyysuhteiden luomiseen. Lisäksi opettajien mukaan lapsen itsetuntoa tuki se, että hänet nähtiin ”oppilaana”. Koulussa järjestettävän esiopetuksen haasteina mainittiin vapaan leikin mahdollistuminen ja se, etteivät materiaalit aina ole alle kouluikäiselle suunnattuja. Kouluympäristössä kiusaaminen etenkin ulkotiloissa herätti lapsissa huolta. Haastavana tutkimuksen mukaan koettiin esiopetuskäisten sopeutuminen koulun rytmiin ja aikatauluun sekä tilojen joustamattomuus pienryhmätoimintaan. (Havu-Nuutinen et al. 2014.)

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus on julkaissut Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset vuonna 2018. Pelkät fyysiset puitteet eivät takaa laadukasta varhaiskasvatusta. Pedagoginen suunnittelu on olennaista siinä, millaiseksi toiminta muodostuu ja miten lapsi kokee ympäristön ja siellä järjestettävän toiminnan. Toimialalla varmistetaan, että esikoululaisten vapaa ja turvallinen leikki onnistuu koulun koosta huolimatta, esikoululaisten ryhmätoimintaan ja leikkiin on riittävästi tilaa ja kaikki ryhmät mahtuvat ruokalaan asianmukaisesti ja tilojen mitoitus arvioitava realistisesti.

Tulevaisuuden koulu- tutkimusyhteistyö kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja Helsingin yliopiston kanssa

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja Helsingin yliopiston tutkimusyhteistyön tarkoituksena on selvittää helsinkiläisten opettajien ja oppijoiden kokemuksia jo toteutetuista uusista ja uudistetuista oppimisympäristöistä.

Tutkimuksen ensimmäisessä vaiheessa on kerätty opettajien, henkilöstön ja oppijoiden kokemuksia neljästä perusopetuksen koulusta. Kerätyn käyttäjäaineiston pohjalta todetaan, että joustavan koulun soveltuvuus tulevaisuuden taitoja kehittäväksi oppimisympäristöksi on tunnistettu kouluuyhteisöissä, mutta samalla on tunnistettu toimintatapojen muutostarpeita. Haasteena joustavissa oppimisympäristöissä on pedagogisen ja tilallisen suunnittelun yhteensovittaminen oikea-aikaisesti. Oppimisympäristöjen yhteiskehittämistä jatketaan pedagogiikkaperus-

teisesti tilojen käyttöönoton molemmin puolin. Tutkijat suosittavat joustavuuden mahdollistajien ja esteiden tunnistamista: toiminnan joustavuus ja tilallinen joustavuus kulkevat käsi kädessä. Tutkimuksen välituloksia esiteltiin kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnalle 8.10.2023. Perusopetuksen tulokset tiivistetään ja kootaan yhteen kevään 2024 aikana. Opettajien ja oppijoiden välituloksia täydennetään syksyn ja talven aikana haastatteluilla ja oppijoiden piirrosmateriaalilla. Tutkimusyhteistyö laajenee perusopetuksesta varhaiskasvatukseen ja lukiokoulutukseen. Varhaiskasvatuksen tiloista aineiston keruu käynnistyy syksyllä 2024. Tutkimustulosten avulla oppimisympäristösuunnittelua ja suunnittelun prosesseja kehitetään edelleen. Tavoitteena on myös tuottaa ohje- ja tukimateriaaleja yksiköille oppimisympäristön uudistamiseksi ja toimintakulttuurin kehittämiseksi.

Yhteenveto

Aloitetta varten käytetty tutkimustieto ei anna yksiselitteistä tietoa pedagogisesti perusteltuun päiväkodin ja koulun kokoon. Kunta10- henkilöstökyselyn tuloksiin vaikuttavat monet seikat, eikä koulun tai varhaiskasvatusyksikön koon osalta voida nykyisten henkilöstökyselyihin perustuvan tiedon varassa tehdä suoria johtopäätöksiä. Tutkimuskirjallisuudessa ei ole havaittu selkeää yhteyttä oppilaitoksen koon ja oppimistulosten välillä. Uusien ja uudistettavien koulujen ja päiväkotien tilaprosesseissa kuullaan henkilöstöä ja tätä kautta saadaan tietoa huomioitavaksi uusien rakennusten suunnittelussa. Tilasuunnitteluohjeissa tulee huomioida aloitteessa mainitut esteettömyyden näkökulmat oppijoiden neuropsykologisen ja kehityksen, kasvun ja oppimisen kannalta sekä henkilöstön näkemykset pedagogisesti toimivista tiloista. Tilasuunnitteluohjeita ja -prosessia arvioidaan olemassa olevan tutkimustiedon ja henkilöstöltä saadun palautteen perusteella. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala jatkaa Tulevaisuuden koulu- tutkimusyhteistyötä Helsingin yliopiston kanssa ja kehittää edelleen oppimisympäristön suunnitteluprosessia ja tuottaa yksiköille materiaalia pedagogisen toimintakulttuurin vahvistamiseen.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto sekä kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston lausunnot. Lisäksi rakennusten ja yleisten alueiden jaosto totesi, että jatkossa suunnittelun alkuvaiheesta lähtien on osallistettava nykyistä aikaisemmassa vaiheessa henkilöstöä sen arvioimiseen, onko yksikön koon kasvattaminen esimerkiksi yhdistämällä perusteltua. Jaosto piti tärkeänä, että koulu- ja päiväkotirakennusten koon vaikutusta oppimiseen, kehitykseen, hyvinvointiin ja työssä jaksamiseen selvitetään.

Aloitevastaus vastaa saatuja lausuntoja.

05.02.2024

Asia/8

Helsingin kaupungin hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua tai jossa esitetyt toimenpiteet käsittävät useamman toimialan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nuorteva Johanna Pedagogisesti perusteltu päiväkodin ja koulun koko

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 29.01.2024 § 55

HEL 2023-008682 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

29.01.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tuomas Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 16.01.2024 § 9

HEL 2023-008682 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Nuortevan ja 24 muun allekirjoittaneen 21.6.2023 jätetystä valtuustoaloitteesta koskien pedagogisesti perusteltua päiväkodin ja koulun kokoa, ja tarkistaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala seuraa tilatarpeita alueilla ja tekee kaupunkiympäristön toimialalle esitykset toteutettavista koulu- ja päiväkotihankkeista. Päiväkodin ja koulun oppimisympäristö muodostaa pedagogisesti monipuolisen kokonaisuuden, joka tukee oppijan kasvua, oppimista, osallistumista ja yhteisöllistä tiedon rakentumista sekä vuorovaikutusta, ajattelua ja kokemuksia. Oppijan etu ja pedagogiikka ohjaavat suunnittelua ja toimintaa, kun uusia päiväkoteja ja kouluja suunnitellaan. Toimialalla on käytössä opas uusien oppimisympäristöjen ja tilasuunnittelun tueksi varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa. Oppaan laadintaan osallistui opettajia, johtajia, rehtoreita ja sekä toimialan asiantuntijoita tilapalveluista, palvelukokonaisuuksista ja kehittämispalveluista. Rakennushankkeen aikana henkilöstö osallistuu pedagogisen toiminnan suunnitteluun sekä tila- ja irtokalustesuunnitteluun. Oppijat osallistuvat irtokalustamis- ja pihasuunnitteluun. Irtokalustesuunnittelussa on osallistamistyöpajoja koko henkilökunnalle.

1. Kunta10 -henkilöstökyselyn tulokset suhteutettuna päiväkotien ja koulujen kokoon

Vuoden 2023 oppilastilaston mukaan Helsingin kaupungilla on 88 suomenkielistä peruskoulua, joissa opiskelee yhteensä 43 777 oppilasta. Suomenkielisen perusopetuksen koulujen oppilasmäärän vaihteluväli on 11-1221 oppilasta, keskimäärin suomenkielisissä peruskouluissa opiskelee 497 oppilasta. Ruotsinkielisessä perusopetuksessa on 14 peruskoulua ja oppilaiden kokonaismäärä on 4 208 oppilasta. Ruotsinkielisten koulujen oppilasmäärä vaihtelee 35-835 oppilaan välillä, keskimäärin ruotsinkielisessä peruskoulussa on 301 oppilasta. Helsingin kaupungilla on yhdeksän peruskoulua, jossa oppilasmäärä on yli 900 oppilasta.

Isoimmissa perusopetuksen kouluissa (yli 850 oppilasta) työskentelee rehtorin lisäksi kaksi tai kolme virka-apulaisrehtoria. Kunta10- henkilöstökyselyn tuloksia on tarkasteltu suurten (n. yli 850 oppilasta) ja keski suurten koulujen (n. yli 700 oppilasta) osalta, verraten tuloksia yhtenäisiin peruskouluihin, joissa ei ole virka-apulaisrehtorimallia (n. 400-700 oppilasta). Kunta10- henkilöstökyselyn tulokset ovat keskimäärin kehittyneet positiivisesti suurissa ja keskisuurissa kouluissa, joissa on yksi

tai kaksi virka-apulaisrehtoria. Yhtenäisissä peruskouluissa, joissa ei ole virka-apulaisrehtoreita, Kunta10- tulokset ovat keskimäärin pysyneet vertailuvuosina samalla tasolla. Kunta10- tuloksissa on paljon hajontaa, ja heikkoja tuloksia sekä hyviä tuloksia on niin pienissä kuin suurissakin kouluissa.

Vuoden 2023 tilaston mukaan Helsingin kaupungilla on 152 suomenkielistä varhaiskasvatusyksikköä, joissa on yhteensä 24 548 lasta. Suomenkielisten varhaiskasvatusyksiköiden lapsimäärän vaihteluväli on 45-314 lasta, keskimäärin suomenkielisessä varhaiskasvatusyksikössä on 162 lasta. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa on 15 varhaiskasvatusyksikköä ja lasten kokonaismäärä on yhteensä 2095 lasta. Ruotsinkielisten yksiköiden lapsimäärän vaihteluväli on 90-182 lasta, keskimäärin ruotsinkielisessä varhaiskasvatusyksikössä on 139 lasta. Varhaiskasvatuksessa isoimmat yksiköt ovat vähintään 40 vakanssin yksiköitä, joissa on keskimäärin 220 lasta.

Varhaiskasvatusyksiköissä vastaavanlaista tarkastelua kuin perusopetuksessa Kunta10- tulosten kehityksestä ei ole tehty päiväkodin koon ja Kunta10- tulosten kehityksen osalta. Vuoden 2022 Kunta10- henkilöstökyselyssä käytettyjen mittareiden työ-, johtaminen- ja työyhteisö tuloksissa on hajontaa tarkasteltaessa eri kokoisia yksiköitä kaikilla johtamisrakenteen tasoilla (johtamisrakenteen kuvaus: taso 1 alle 30 vakanssia, taso 2 30–39 vakanssia, taso 3 vähintään 40 vakanssia). Yksikkörakennemuutoksia tapahtuu vuosittain, joten on vaikea tehdä päiväkotikohtaista vertailua koon mukaisesti. Varhaiskasvatuksessa tuloksiin vaikuttavat yksikkökoon lisäksi monet muut tekijät, kuten muutostilanteet tai henkilöstön saatavuustilanne. Varhaiskasvatuksen Kunta10- tulokset ovat olleet koko kaupungin tuloksien kärjessä ja esimerkiksi johtamisen ja työyhteisö mittarissa varhaiskasvatuksen tulokset olivat vuonna 2022 koko Helsingin tuloksia paremmat.

2. Henkilöstön näkemykset päiväkodin ja koulun kokoon sekä näkemykset arjessa hyviin toimiviin tiloihin

Tutkimuskirjallisuudessa ei ole havaittu selkeää yhteyttä oppilaitosten koon ja oppimistulosten välillä. Tilalliset ominaisuudet kuitenkin edistävät oppimista, keskittymistä ja opetukseen osallistumista. Opetustilojen tila- ja sisustusratkaisuilla on todettu olevan monia yhteyksiä oppimiseen, sosiaalisten taitojen kehittymiseen, itsenäiseen ja omatoimiseen oppimiseen ja itseluottamuksen kehittymiseen. Nämä osaltaan tuottavat myös neuropsykologista esteettömyyttä. Oppijoiden hyvinvointi ja oppiminen edistyy, jos opetustiloista on mahdollisuus päästä ulos opetustunnin aikana tai jos opetusta on välillä mahdollista toteuttaa kokonaan ulkona (Manca et al., 2020.). Tilojen suunnittelussa on huomioita-

va mahdollisuus järjestää työtila hiljaisessa ympäristössä, kun se on tarpeen.

Terveet tilat 2028 -selvityksen mukaan kunnallisissa päiväkodeissa työskentelevät vastaajat arvioivat yleisen turvallisuuden, paloturvallisuuden, valaistuksen ja poikkeustilanteisiin varautumisen olevan erittäin hyvällä tai hyvällä tasolla. Kehitettävää vastaajat havaitsivat lämpötilan säätämisen, henkilökunnan tilojen, ääniolosuhteiden, ilmanvaihdon ja liikuntatilojen osalta. Sillanpään väitöskirjan mukaan neliöiden määrä lasta kohden on lisääntynyt, mutta ulkoiluun tarkoitettu tila on vähentynyt. (FCG, 2023.)

Päiväkotien tai koulujen kokoon liittyen ei ole kysytty aikaisemmin Kunta10- tai Fiilari- henkilöstökyselyissä, joten yksiselitteistä vastausta henkilöstön näkemykseen koulun tai päiväkodin koosta ei ole saatavissa. Koulujen ja päiväkotien tilaprosesseissa kuullaan henkilöstöä ja tätä kautta saadaan tietoa huomioitavaksi uusien rakennusten suunnittelussa. Valmistuneista päiväkodeista ja kouluista kerätään käyttäjäpalautetta haastatteluin ja kyselymenetelmin rehtoreilta, päiväkotien johtajilta ja henkilöstöltä. Lautakunta toteaa, että on tärkeää tuoda kerätty käyttäjäpalautte myös lautakunnalle säännöllisin väliajoin.

Päiväkotien oppimisympäristöistä ja niiden toimivuudesta on henkilöstöltä kysytty vuoden 2022 varhaiskasvatuksen auditointien ja nykytilan kartoituksen yhteydessä. Tiimien itsearviointikyselyyn vastasi yhteensä 554 tiimiä koko kaupungista, vastausprosentti koko kaupungin osalta 30 %. Päiväkodin tiloihin liittyviä väittämiä oli kyselyssä kolme ja niiden toteutumista arvioitiin asteikolla 1–5. Väittämät olivat: Käytössämme olevat tilat mahdollistavat pitkäkestoisen ja keskeytymättömän leikin ryhmässämme (KA = 3,2), Käytössämme olevat tilat toimivat hyvin eri kasvu- ja kehitysvaiheissa oleville lapsille (KA = 3,4) sekä Käytössämme olevissa tiloissa on hyvä akustiikka (KA = 3,1). Eri varhaiskasvatusalueiden välillä oli hajontaa väittämien arvioinnissa. Kyselyn tuloksia ei ole tarkasteltu suhteessa päiväkodin kokoon. Auditointitilaisuuksien keskusteluissa (N = 21) henkilöstö toi esiin useamman ryhmän jakamat tilat haasteellisina lasten pitkäkestoisen leikin tukemisessa. Auditointien arvioinneissa osa yksiköistä nosti esille, että mahdollisuutta rauhoittamiseen ei aina ollut tilojen yhteiskäytön ja huonon akustiikan vuoksi. Henkilöstöä on tuettava toiminnan suunnittelussa, jotta rauhoittumisen hetket mahdollistuvat. Saadun käyttäjäpalautteen perusteella toimialan on arvioitava tilojen muokkaamisen ja korjaamisen tarve, jotta tilat tukevat mahdollisimman hyvin lasten kasvua ja oppimista sekä työskentelyä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kehittämispalveluissa aloittaa vuonna 2024 pedagoginen asiantuntija, jonka yhtenä tehtävänä on varhaiskasvatuksen oppimisympäristöjen kehittäminen. Jatkossa henkilöstön käsityksiä toimivista oppimisympäristöistä voidaan kysyä var-

haiskasvatuksen auditointien yhteydessä hyödyntäen Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen kehittämää Valssi-arviointijärjestelmää.

3. Esteettömyys koulu- ja päiväkotitiloissa neuropsykologisesta ja kehityksen, kasvun ja oppimisen näkökulmista

Asetus rakennuksen esteettömyydestä (241/2017) edistää ihmisten yhdenvertaisuutta. Rakennusalaan ohjaavat määräykset keskittyvät liikumisen esteettömyyteen, aistiesteettömyys huomioidaan lähinnä näkö- ja kuuloesteisyyden osalta. Esteettömyys huomioidaan Helsingin kaupungin kaikkien toimialojen palvelu- ja toimintasuunnitelmissa. Esteettömyystyöryhmä on laatinut Helsingin kaupungin esteettömyyslinjausten toteutumisen 2022-2025- raportin.

Tutkimuskirjallisuudessa arvioidaan, että 15–20 % ihmisistä on erityisherkkiä kuormittumaan ympäristön ärsykkeistä. Esiintyvyys on suurempi lapsilla, joilla on erilaisia kehityksellisiä häiriöitä tai neuropsykologisia ongelmia. Aistitiedon käsittelyn ongelmat voivat esiintyä päiväkodissa ja koulussa oman käytöksen hallinnan vaikeutena, keskittymisvaikeutena, oppimisvaikeutena, yliaktiivisuutena, voimakkaina tunnereaktioina tai heikkona itsetuntona. Ongelmat voivat vaikeuttaa oppijan arjen toimintoja ja oppimista. On tärkeää huomioida kaikki aistit uusien päiväkotij- ja koulurakennusten suunnittelussa, sillä kokonaisvaltaisesta aistiympäristöstä hyötyvät kaikki oppimistilojen käyttäjät. Aistiystävälliset ympäristöt minimoivat ylikuormittumista ja oppijan voimavarat voivat kohdentua uuden oppimiseen ja rakentavaan vuorovaikutukseen. (Hannukainen et al. 2019, Raikamo 2023, Rajala 2022.)

Esi- ja perusopetuksen järjestämisessä hyödynnetään monimuotoisia oppimisympäristöjä. Opetus- ja kasvatustoimintaa voi ohjata useampi aikuinen samaan aikaan ja oppijoiden määrä opetusryhmissä vaihtelee työpäivän aikana tilanteiden ja oppijoiden tarpeen mukaan. Kasvatus- ja opetusmenetelmien sekä -materiaalien monipuolinen käyttö samassa opetustilassa monen aikuisen ohjaamana voi aiheuttaa kuormitusta joillekin oppijoille. Päiväkotij- ja koulurakennukseen olisi hyvä sijoittaa rauhallinen ja virikkeetön tila, jossa oppija voi rauhoittua kuormittavissa tilanteissa. Koulu- ja päiväkotitilojen tulee myös olla helposti muokattavia, jotta ympäristöstä tulevia ärsykeitä voidaan vähentää tilaa uudelleen järjestämällä, työskentelytilojen tarjoamisella ja pienryhmätyöskentelyn mahdollistamisella. Aineeton esteettömyys saavutetaan rakentamalla tiloja, jotka eivät tarpeettomasti edesauta syrjäytymistä ja erittele oppijoita esimerkiksi tuen tarpeen lähtökohtien mukaan. Tarvittaessa oppijan oppimisympäristöä räätälöidään ja muokataan hänen tarpeidensa mukaan ja/tai oppijalle hankitaan hänen tarvitsemansa apuvälineet vuorovaikutukseen ja opetukseen osallistumiseksi. Oppimisympäristöissä tulee huomioida myös asenne-esteettömyys, jolla tarkoitetaan

ihmisten asennoitumista toisiaan kohtaan. Asenne-esteettömässä oppimisympäristössä yhdenvertaisuus ja sosiaalinen integraatio toteutuvat tietoisesti, ja oppijoiden osallisuutta tuetaan aktiivisesti. (Rajala 2022, Oksanen et al. 2019.)

4. Arviointi esikoulun sijaintipaikasta päiväkodin tai koulun yhteydessä

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen oppimisympäristöjen kehittämisessä vaatimukset ovat yhteneväisiä: oppimisympäristöjen tulee olla muunneltavat ja ryhmiteltävissä monenlaista pedagogista toimintaa varten. Muita tärkeitä näkökulmia ovat esimerkiksi yhdenvertaisuus, kulttuurinen moninaisuus, ikätaso, turvallisuus ja mahdolliset tuen tarpeet. (FCG, 2023.)

Esiopetuksessa olevan lapsen oppimisympäristöä on tutkittu tapaustutkimuksena sekä päiväkodin että koulun näkökulmasta. Koulussa järjestettävän esiopetuksen etuina mainittiin esi- ja alkuopetuksen välisen siirtymän helpottuminen, tiiviimpi opettajien välinen yhteistyö sekä mahdollisuus uusien ystävyysuhteiden luomiseen. Lisäksi opettajien mukaan lapsen itsetuntoa tuki se, että hänet nähtiin ”oppilaana”. Koulussa järjestettävän esiopetuksen haasteina mainittiin vapaan leikin mahdollistuminen ja se, etteivät materiaalit aina ole alle kouluikäiselle suunnattuja. Kouluympäristössä kiusaaminen etenkin ulkotiloissa herätti lapsissa huolta. Haastavana tutkimuksen mukaan koettiin esiopetuksikäisten sopeutuminen koulun rytmiin ja aikatauluun sekä tilojen joustamattomuus pienryhmätoimintaan. (Havu-Nuutinen et al. 2014.)

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus on julkaissut Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset vuonna 2018. Pelkät fyysiset puitteet eivät takaa laadukasta varhaiskasvatusta. Pedagoginen suunnittelu on olennaista siinä, millaiseksi toiminta muodostuu ja miten lapsi kokee ympäristön ja siellä järjestettävän toiminnan. On varmistettava että, esikoululaisten vapaa ja turvallinen leikki onnistuu koulun koosta huolimatta, esikoululaisten ryhmätoimintaan ja leikkiin on riittävästi tilaa ja kaikki ryhmät mahtuvat ruokalaan asianmukaisesti ja tilojen mitoitus on arvioitava realistisesti.

Tulevaisuuden koulu- tutkimusyhteistyö kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja Helsingin yliopiston kanssa

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja Helsingin yliopiston tutkimusyhteistyön tarkoituksena on selvittää helsinkiläisten opettajien ja oppijoiden kokemuksia jo toteutetuista uusista ja uudistetuista oppimisympäristöistä.

Tutkimuksen ensimmäisessä vaiheessa on kerätty opettajien, henkilöstön ja oppijoiden kokemuksia neljästä perusopetuksen koulusta. Kerä-

tyn käyttäjäaineiston pohjalta todetaan, että joustavan koulun soveltuvuus tulevaisuuden taitoja kehittäväksi oppimisympäristöksi on tunnistettu kouluyhteisöissä, mutta samalla on tunnistettu toimintatapojen muutostarpeita. Haasteena joustavissa oppimisympäristössä on pedagogisen ja tilallisen suunnittelun yhteensovittaminen oikea-aikaisesti. Oppimisympäristöjen yhteiskehittämistä jatketaan pedagogiikkaperusteisesti tilojen käyttöönoton molemmin puolin. Tutkijat suosittavat joustavuuden mahdollistajien ja esteiden tunnistamista: toiminnan joustavuus ja tilallinen joustavuus kulkevat käsi kädessä. Tutkimuksen välituloksia esiteltiin kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnalle 8.10.2023. Perusopetuksen tulokset tiivistetään ja kootaan yhteen kevään 2024 aikana. Opettajien ja oppijoiden välituloksia täydennetään syksyn ja talven aikana haastatteluilla ja oppijoiden piirrosmateriaalilla. Tutkimusyhteistyö laajenee perusopetuksesta varhaiskasvatukseen ja lukiokoulutukseen. Varhaiskasvatuksen tiloista aineiston keruu käynnistyy syksyllä 2024. Tutkimustulosten avulla oppimisympäristösuunnittelua ja suunnittelun prosesseja kehitetään edelleen. Tavoitteena on myös tuottaa ohje- ja tukimateriaaleja yksiköille oppimisympäristön uudistamiseksi ja toimintakulttuurin kehittämiseksi.

Yhteenveto

Aloitetta varten käytetty tutkimustieto ei anna yksiselitteistä tietoa pedagogisesti perusteltuun päiväkodin ja koulun kokoon. Kunta10- henkilöstökyselyn tuloksiin vaikuttavat monet seikat, eikä koulun tai varhaiskasvatusyksikön koon osalta voida nykyisten henkilöstökyselyihin perustuvan tiedon varassa tehdä suoria johtopäätöksiä. Tutkimuskirjallisuudessa ei ole havaittu selkeää yhteyttä oppilaitoksen koon ja oppimistulosten välillä. Uusien ja uudistettavien koulujen ja päiväkotien tilaprosesseissa kuullaan henkilöstöä ja tätä kautta saadaan tietoa huomioitavaksi uusien rakennusten suunnittelussa. Tilasuunnitteluohjeissa tulee huomioida aloitteessa mainitut esteettömyyden näkökulmat oppijoiden neuropsykologisen ja kehityksen, kasvun ja oppimisen kannalta sekä henkilöstön näkemykset pedagogisesti toimivista tiloista. Tilasuunnitteluohjeita ja -prosessia arvioidaan olemassa olevan tutkimustiedon ja henkilöstöltä saadun palautteen perusteella. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala jatkaa Tulevaisuuden koulu- tutkimusyhteistyötä Helsingin yliopiston kanssa ja kehittää edelleen oppimisympäristön suunnitteluprosessia ja tuottaa yksiköille materiaalia pedagogisen toimintakulttuurin vahvistamiseen.

Käsittely

16.01.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Ozan Yanar: 1. ehdotus: (Lisäys kappaleen 7 loppuun):

Tilojen suunnittelussa on huomioitava mahdollisuus järjestää työtila hiljaisessa ympäristössä, kun se on tarpeen.

2. ehdotus (lisäys kappaleen 9 loppuun):

Lautakunta toteaa, että on tärkeää tuoda kerätty käyttäjäpalaute myös lautakunnalle säännöllisin väliajoin.

3. ehdotus (yhden lauseen korvaus kappaleessa 10):

Korvataan lause: "Tärkeää on tukea yksiköitä toiminnan suunnittelussa, jotta henkilöstö osaa pedagogisesti ohjata lapsia ja rauhoittumisen hetket mahdollistuvat."

Uusi muotoilu: "Henkilöstöä on tuettava toiminnan suunnittelussa, jotta rauhoittumisen hetket mahdollistuvat. Saadun käyttäjäpalautteen perusteella toimialan on arvioitava tilojen muokkaamisen ja korjaamisen tarve, jotta tilat tukevat mahdollisimman hyvin lasten kasvua ja oppimista sekä työskentelyä."

4. ehdotus (lisäys kappaleen 16 loppuun):

"On varmistettava että, esikoululaisten vapaa ja turvallinen leikki onnistuu koulun koosta huolimatta, esikoululaisten ryhmätoimintaan ja leikkiin on riittävästi tilaa ja kaikki ryhmät mahtuvat ruokalaan asianmukaisesti ja tilojen mitoitus on arvioitava realistisesti."

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Ozan Yanarin vastaehdotuksen.

12.12.2023 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Mari Silvennoinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 40073
mari.silvennoinen(a)hel.fi
Tommi Tiittala, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 22900
tommi.tiittala(a)hel.fi
Piia Nevala, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 34658
piia.nevala(a)hel.fi
Maiju Vääntti, seniori HR-partneri, puhelin: 310 23070
maiju.vantti(a)hel.fi

05.02.2024

Asia/8

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 14.12.2023
§ 124

HEL 2023-008682 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään selvittävän henkilöstön näkemyksiä liittyen koulujen ja päiväkotien kokoon sekä hyviin ja arjessa toimiviin tiloihin. Lisäksi edellytetään selvittävän edellytykset esteettömiin koulu- ja päiväkotitiloihin neuropsykologisesta ja kehityksen, kasvun ja oppimisen näkökulmasta sekä arvioitavan esikoululaisille parasta kasvuympäristöä henkilöstön näkemyksiä sekä kasvatustieteellistä ja kehitys- ja neuropsykologista tutkimusta hyödyntäen. Aloitteessa esitetään myös laadittavan suuntaviivat tulevia rakennuksia varten kasvatustieteellistä sekä neuro- ja kehityspsykologista osaamista sekä laajaan henkilöstölle tehtävään kyselyyn perustuvaa tietoa hyödyntäen, ottaen monipuolisemmin huomioon periaate esteettömien tilojen rakentamisesta.

Kaupunkiympäristön ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen roolit tilahankkeiden määrittelyssä

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala seuraa alueiden palvelutilatarpeita ja tekee kaupunkiympäristön toimialalle esitykset toteutettavista koulu- ja päiväkotihankkeista tavoitteellisine laajuuksineen. Tarvittaessa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ja kaupunkiympäristön toimiala tekevät yhdessä tilaverkkoselvityksen, jossa esitetyt palvelutilatarpeet sovitaan tilaverkkoon toimitilastrategian ja omistajapoliittisten linjausten mukaisesti. Kun hanke on hyväksytyssä talonrakentamisohjelmassa ja kasvatusta ja koulutusta lautakunta on hyväksynyt tarvepäätöksen, kaupunkiympäristön toimiala käynnistää hankesuunnittelun.

Kaupunkiympäristön toimialan edustaja johtaa tilahankkeen suunnittelua ja toteutusta kaupungin hankkeelle asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala asettaa hankkeille pedagogiset tavoitteet sekä suunnitteluohjeistukseensa nojautuen ohjaa hankkeiden toiminnallista suunnittelua.

Hankkeiden projektiryhmään nimetään aina kasvatuksen ja koulutuksen toimialan edustaja, joka huolehtii toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta suunnitelmissa, tarpeen mukaan muita kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiantuntijoita kuullen. Suunnitteluvaiheessa kasva-

tuksen ja koulutuksen toimialan edustaja järjestää käyttäjäkokouksia, joihin kutsuu mukaan käyttäjän edustajia ja tarvittavia asiantuntijoita.

Kaupunkiympäristön ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen keräämä palaute

Joka 2. vuosi tehtävässä kyselyssä kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelu kerää käyttäjiltä palautetta tiloista ja tilat-palvelun toiminnasta liittyen tilojen ylläpitoon, kuntoon, olosuhteisiin ja valmistuneiden hankkeiden toteutusprosessiin. Kyselyn tuloksia käsitellään myös yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kerää käyttäjiltä palautetta tilojen käytettävyydestä ja toimivuudesta noin puoli vuotta tilojen valmistumisen jälkeen. Saadun palautteen perusteella kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kehittää suunnitteluohjeitaan ja prosessejaan. Suunnitteluohjeistuksen kehittäminen tehdään yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa ottaen huomioon kaupungin muut, tilahankkeita koskevat ohjeet ja tavoitteet.

Aloitteessa pyydyt selvitykset ja arvioinnit

1. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala seuraa henkilökuntansa Kunta10-tuloksia ja tekee niistä tarvittavat johtopäätökset. Kunta10 kyselyn tuloksiin vaikuttavat monet seikat, eikä koulun tai varhaiskasvatustyksikön koon osalta voida nykyisen henkilöstökyselyihin perustuvan tiedon valossa tehdä suoria johtopäätöksiä. Hyviä ja heikompia tuloksia on niin suurissa kuin pienissäkin kouluissa.
2. Kaupunkiympäristön toimialan teettämässä, joka 2. vuosi tehtävässä kyselyssä rakennusten käyttäjille ei tullut esiin toimipisteiden kokoon liittyvää palautetta.
3. Kaupunkiympäristön toimiala yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa vastaa tilojen fyysisestä esteettömyydestä (näkö-, kuulo- ja liikuntaesteettömyys) kaupungin esteettömyyttä koskevien linjausten ja ohjeiden mukaan. Kehityksen, kasvun ja oppimisen näkökulmasta esteettömyyden edellytysten selvittäminen tapahtuu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimesta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ryhtyy selvittämään kasvatustieteellisiä ja neuropsykologisia tutkimuksia, jotta saadaan tutkittua tietoa esteettömien päiväkotijä koulutilojen edellytyksistä.
4. Esikoululaisille parhaan kasvuympäristön arvioinnista, käyttäen hyväksi esikoulun opettajien ja hoitajien näkemyksiä sekä kasvatustieteellistä ja kehitys- ja neuropsykologista tutkimusta, vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala. Esiopetuksen erilaisia kasvu- ja oppimisympäristöjä on tutkittu tieteellisesti sekä päiväkodin että koulun näkökulmasta.

Tutkimukset eivät yksiselitteisesti selitä esiopetukselle parasta oppimisympäristöä. Tällä hetkellä ei ole valmistelussa henkilöstökyselyä esiopetuksen sijainnista päiväkodin tai koulun yhteydessä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kerää tietoa tutkimuksista ja tekee suunnitelman henkilöstön näkemyksien selvittämiseen.

Yhteenveto

Suuntaviivojen määrittely tulevia koulu- ja päiväkotirakennuksia varten perustuen kasvatustieteelliseen ja neuropsykologiseen osaamiseen, laajaa kasvatuksen ja koulutuksen henkilöstölle tehtävää kyselyä hyödyntäen tapahtuu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiantuntijoiden toimesta. Kaupunkiympäristön toimiala tekee tiivistä yhteistyötä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa toiminnallisten suunniteluohjeiden sovittamisessa hankkeita koskeviin kaupungin muihin tavoitteisiin ja ohjeisiin, jotka koskevat muun muassa kokonaistaloudellisuutta, elinkaariominaisuuksia, ekologista ja teknistä kestävyyttä, turvallisuutta ja terveellisyttä. Viime vuosina valmistuneiden uusien päiväkotien ja koulujen investointikustannukset vaihtelevat yksikkökoon mukaan seuraavasti:

Vuosina 2018-2023 valmistuneet päiväkodit

- 140 tilapaikkaa (yksi kohde): 5 500 €/brm² ja 66 500 €/tp
- 150-250 tilapaikkaa (16 kohdetta): keskimäärin 4 750 €/brm² ja 50 500 €/tp
- 330-350 tilapaikkaa (kolme kohdetta): keskimäärin 4 500 €/brm² ja 45 000 €/tp

Vuosina 2019-2023 valmistuneet koulut

- 460-550 tilapaikkaa (kolme kohdetta): keskimäärin 4 429 €/brm² ja 44 120 €/tp
- 850-900 tilapaikkaa (kaksi kohdetta): keskimäärin 4 183 €/brm² ja 36 314 €/tp
- 1024-1258 tilapaikkaa (neljä kohdetta): keskimäärin 4 084 €/brm² ja 40 823 €/tp

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua tai jossa esitetyt toimenpiteet käsittävät useamman toimialan.

Lisäksi jaosto totesi, että jatkossa suunnittelun alkuvaiheesta lähtien on osallistettava nykyistä aikaisemmassa vaiheessa henkilöstöä sen ar-

05.02.2024

Asia/8

vioimiseen, onko yksikön koon kasvattaminen esimerkiksi yhdistämällä perusteltua. Jaosto piti tärkeänä, että koulu- ja päiväkotirakennusten koon vaikutusta oppimiseen, kehitykseen, hyvinvointiin ja työssä jaksamiseen selvitetään.

Käsittely

14.12.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Jonni Lehtiranta: Lisäys lausuntoehdotukseen:

"Jaosto toteaa, että jatkossa suunnittelun alkuvaiheesta lähtien on osallistettava nykyistä aikaisemmassa vaiheessa henkilöstöä sen arvioimiseen, onko yksikön koon kasvattaminen esimerkiksi yhdistämällä perusteltua. Jaosto pitää tärkeänä, että koulu- ja päiväkotirakennusten koon vaikutusta oppimiseen, kehitykseen, hyvinvointiin ja työssä jaksamiseen selvitetään."

Kannattaja: Otto Meri

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti yksimielisesti hyväksyä Jonni Lehtirannan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Jonni Lehtiranta: Lisäys lausuntoehdotukseen:

"Jatkossa uusien koulusuunnitelmien toiminnallisuus varmistetaan esittelemällä päätöksenteon yhteydessä

(1) analyysi rakennuksen suhteesta ympäristöön (esimerkiksi näkymäsuunnat rakennukseen ja rakennuksesta, alueleikkauksia, otoksia naapurirakennusten materiaaleista ja väreistä) sekä

(2) analyysi ("kotipaikka-/sijoittumiskaaviot) oppilasryhmien kotipaikoista ja sijoittumisesta rakennukseen."

Jonni Lehtirannan vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

30.11.2023 Pöydälle

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Päivi Etelämäki, yksikön päällikkö: 09 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

05.02.2024

Asia/9

§ 72

Määräaikaisten tonttipoliittisten periaatteiden ja toimenpiteiden hyväksyminen asuntorakentamisen edistämiseksi muuttuneessa toimintaympäristössä

HEL 2023-014141 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli tonttipäällikkö Sami Haapanen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Määräaikaiset tonttipoliittiset periaatteet ja toimenpiteet
- 2 Rakentamisen kuukausilukuja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy ohjeellisena noudatettavaksi liitteenä 1 olevat tonttipoliittiset periaatteet ja toimenpiteet asuntorakentamisen edistämiseksi muuttuneessa toimintaympäristössä.

Periaatteet ja toimenpiteet ovat voimassa määräaikaisesti 30.6.2025 saakka, ellei erikseen toisin päätetä.

Tiivistelmä

Inflaatio, korkojen ja rakentamisen hinnan nousu sekä alhainen kuluttajaluottamus ovat aiheuttaneet kuluttaja- ja sijoittajakysynnän hiipumista asuntomarkkinoilla. Kysynnän hiipumisen ja myymättömien valmiiden

asuntojen varannon kasvamisen takia esimerkiksi uusia sääntelemättömiä asuntokohteita aloitetaan erittäin varovaisesti. Asuntomarkkinoiden nopean negatiivisen kehityksen lisäksi pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman asumisoikeusasuntotuotannon lakkauttamista koskevat linjaukset luovat merkittäviä haasteita kaupungin asuntopoliittisten tavoitteiden saavuttamiselle.

Asuntorakentamisen suhdannetilanteesta ja hallituksen toimista riippumatta kaupungin tavoitteena on luoda kaikissa tilanteissa mahdollisimman hyvät edellytykset asuntotuotannon määrällisten tavoitteiden sekä muiden keskeisten asuntopoliittisten tavoitteiden saavuttamiselle. Asuntorakentamisen toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset edellyttävätkin kaupungilta muutoksia tontinluovutuksen käytänteisiin ja painopisteisiin. Tästä syystä kaupunkiympäristön toimiala on yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa valmistellut liitteenä 1 olevat tonttipoliittiset periaatteet ja toimenpiteet asuntorakentamisen edistämiseksi.

Esitetyillä toimenpiteillä ja periaatteilla pyritään edistämään kaupungin asuntotuotantoa muuttuneessa toimintaympäristössä. Näin pyritään myös osaltaan varmistamaan kaupungin asuntonttien varaajien yhdenvertaisen kohtelun toteutuminen sekä parantamaan kaupungin toiminnan ennakoitavuutta tontinluovutustoiminnassa. Esitetyt tonttipoliittiset toimenpiteet ja periaatteet toimivat valmisteluohjeena nykyisen asuntonttien tontinvaraus- ja sopimuskannan hallinnoinnissa sekä uusia tontinvarauksia valmisteltaessa. Edelleen esitetyt periaatteet ja toimenpiteet toimivat valmisteluohjeena mm. tonttihinnoittelua ja tontinluovutuskilpailuja valmisteltaessa.

Valmisteluohjeen mukaisesti kaupunki suhtautuisi muun ohella nykyistä myönteisemmin varattujen tonttien rahoitus- ja hallintamuodon ja varausehtojen muutoksiin, mikäli ne selvästi edistäisivät hankkeen toteutumista. Kaupunki ei myöskään osoittaisi uusia tontinvarauksia asumisoikeustuotantoon (ASO) eikä ASO-tuotantoon varattujen tonttien varauksia jatkettaisi, ellei toimija pysty osoittamaan, että hankkeella on realistiset edellytykset saada valtion korkotukipäätös. Omistusasuntotuotannon edistämiseksi kaupunki mahdollistaa tonttien luovuttamisen kaupunkiuudistusalueilla myös myymällä ja lisää hintakilpailujen määrää tonttien markkinahinnoittelun varmistamiseksi ja markkinainformaation lisäämiseksi. Valmisteluohje on mainituin tavoin kokonaisuudessaan liitteenä 1.

Esittelijän perustelut

Asuntorakentamisen tilannekuva

Pitkään jatkunut nollakorko-aika on suosinut asuntorakentamista ja mahdollistanut suurien lainojen ottamisen. Vuoden 2023 aikana tapah-

tunut korkojen nousu näkyy nyt rakennusliikkeiden ja kuluttajien käyttäytymisessä. Esimerkiksi uusia sääntelemättömiä asuntokohteita aloitetaan varovaisesti. Kuluttajat ovat varovaisia ja asuntokauppa onkin nopeasti hiipunut, ja uusia myymättömiä ja vuokraamattomia asuntoja on tarjolla runsaasti. Esimerkiksi Helsingissä on tällä hetkellä vapaita ja vapautuvia vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja noin 7 000.

Uusien myymättömien asuntojen myynnin edistämiseksi rakennusliikkeet ovat tarjonneet erilaisia alennuksia ostajille. Vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen puolella taas asuntojen tarjonnan merkittävä kasvu on pitänyt vuokrien korotukset maltillisina kiinteistöjen ylläpitokustannusten ja korkojen noususta huolimatta. Varainsiirtoveroon kaavailuilla muutoksilla uskotaan olleen piristävä vaikutus omistusasuntojen kauppaan.

Valtiovarainministeriön ja ympäristöministeriön asettaman työryhmän 15.9.2023 julkaistussa selvityksessä arvioitiin asuntorakentamisen vähentyvän jyrkästi vuonna 2023 ja jäävän vähäiseksi myös vuonna 2024. Asuntorakentamisen aloitusten pienentymisen taustalla on muun muassa ennätysnopea korkojen nousu, kotitalouksien reaalisen ostovoiman heikko kehitys ja rakennuskustannusten nousu. Myös asuntosijoittajien kiinnostus uudisrakentamiseen on tällä hetkellä varsin vähäistä, sillä vuokra-asuntojen ylitarjonta ja vielä valmistumassa olevat kohteet hillitsevät uusien kohteiden aloittamista.

Työryhmän arvion mukaan asuntorakentamisen odotetaan elpyvän, kun korkojen nousu taittuu ja asettuu maltilliselle tasolle, kotitalouksien reaalisen ostovoiman kehitys paranee ja rakennuskustannusten nousu hidastuu. Jatkuvan muuttopaineen myötä asuntoja tarvitaan lisää tulevina vuosina. Työryhmän selvityksessä todettiin, että asuntojen riittävä tuotanto tukee suoraan asumisen tuottamaa hyvinvointia, asumisen kohtuuhintaisuutta ja samalla se tukee työvoiman liikkuvuuden kautta työllisyyttä ja tuottavuuskehitystä.

Vaikka rakennusalan hiljentyminen näkyy koko Suomessa, on hiljentyminen edennyt eri tahtiin eri osissa Suomea. Helsingissä aloitetun asuntorakentamisen määrä on säilynyt verrattain korkealla tasolla poiketen selvästi muusta Suomesta. Huippuvuosista on tultu kuitenkin alas, mutta pitkällä aikavälillä tarkasteltuna rakentaminen ei ole Helsingissä romahtanut. Todennäköisesti rakentamisen ”toipuminen” myös alkaa Helsingin seudulta.

Vuonna 2023 Helsinkiin valmistuneiden asuntojen määrässä (8 205) ylitettiin kuntarekisterin tietojen mukaan reippaasti kahden edellisen vuoden luvut. Aloitettujen (5 055) asuntojen määrässä kirittiin joulukuun aikana vuoden 2022 tasolle. Vuoden 2023 asuntoaloituksista 49 % oli

ara-rahoitteisia ja 15 % ASO-tuotantoa. Rakentamisen aloittamisen verrattain korkeaan määrään on vaikuttanut muun muassa se, että useampi Ara-toimija on saanut hankkeensa rakenteille. Ara-hankkeiden kasvuun on vaikuttanut se, että urakkatarjousten hinnat ovat olleet laskusuunnassa ja useampi urakoitsija on päätenyt antamaan urakkatarjouksen. Helsingin osalta on kuitenkin huomionarvoista, että rakennusluvitettujen asuntojen (4 458) määrässä jäätiin merkittävästi kahden edeltävän vuoden tasosta.

Alkaneen asuntorakentamisen kokonaismäärä on alhainen suhteessa kaupungin asuntotuotantotavoitteisiin, vaikka asuntorakentamisen suhdanne ei vielä ole täysimääräisesti vaikuttanut alkavan asuntotuotannon määrään. Hallitusohjelman kirjaus asumisoikeusasuntojen korkotukilainoituksen päättymisestä vuoteen 2024 johtaisi toteutuessaan hankkeiden suunnittelun keskeyttämiseen, koska niitä ei ehditä saamaan ARA:n hakuprosessiin tarvittavassa ajassa. Asuntoaloituksissa ja valmistuneiden asuntojen määrissä tilanne alkaa näkyä kuitenkin suuremmin vasta vuosina 2024 - 2025.

Asuntotuotantoennusteeseen perustuvan suhdannevaihtelun huomioon otettuna toteumaennusteen mukaan tänä vuonna Helsinkiin valmistuisi vajaa 6 000 asuntoa. Ennusteeseen liittyy kuitenkin runsaasti epävarmuutta nykyisessä tilanteessa. Mainitut seikat ennakoivat alkavan ja valmistuvan asuntotuotannon määrän laskua Helsingissä ainakin vuosille 2024 ja 2025, mutta todennäköisesti vaikutukset näkyvät myös pidemmällä tulevaisuudessa.

Valtiovarainministeriön ja ympäristöministeriön asettaman työryhmän tekemän selvityksen mukaan julkisen vallan tulee pyrkiä siihen, että asuntorakentamisen edellytykset ovat hyvät nyt ja tulevaisuudessa. Suuret rahalliset tukitoimet rakennusallalle eivät kuitenkaan ole perusteltuja. Myöskään julkinen valta ei voi ratkaista niiden kotitalouksien, taloyhtiöiden tai kiinteistösijoittajien ongelmia, jotka ovat ottaneet nollakorko-ajan ylisuuria lainoja ja jotka nyt kohtaavat maksuvaikeuksia korkojen nousun takia.

Valtiovarainministeriön ja ympäristöministeriön selvitys on kokonaisuudessaan oheismateriaalina ja selvitys asuntorakentamisen kuukausitilanteesta Helsingissä syyskuun lopun tilanteessa on liitteenä 2.

Kaupungin asuntotonttien tontinvarauskanta lyhyesti

Kaupungilla on varattuna noin 30 489 asunnon rakentamista varten tontteja (per 30.9.2023). Varauskannasta noin 59 % on varattuna sääntelemättömään asuntotuotantoon, 19 % Ara-vuokra-asuntotuotantoon ja loput välimuodon asuntotuotantoon. Varauskannasta noin 26 % (noin 7 900 asuntoa) on vielä asemakaavallisesti kesken.

Valmisteluohjeen mukaan kaupunki suhtautuisi myönteisesti voimassa olevien tontinvarausten rahoitus- ja hallintamuodon muutoksiin, mikäli muutoksen voidaan arvioida selvästi edistävän tontin rakentumista. Säänneltyyn asuntotuotantoon varattujen tonttien osalta muutos tehtäisiin ensisijaisesti toiseen kulloinkin kyseessä olevalle alueelle soveltuvaan säänneltyyn tuotantoon kohtuuhintaisen asuntotuotannon määrän varmistamiseksi. Kaupunki pitää kuitenkin kiinni kaikissa tilanteissa AM-ohjelman segregaaation ehkäisemistä koskevista tavoitteista. Muutoksen mahdollisuus joudutaankin arvioimaan aina tapauskohtaisesti yhteistyössä kaupunginkanslian asuminen-yksikön kanssa kunkin alueen ominaispiirteet huomioiden. Näin ollen esimerkiksi jo ennestään vuokra-asuntovaltaisilla alueilla muutokset omistusasuntotuotannosta vuokra-asuntotuotantoon eivät lähtökohtaisesti olisi jatkossakaan mahdollisia, sillä AM-ohjelman mukaan vuokra-asuntojen osuus alueen asuntokannasta voi olla pääsääntöisesti enintään 50 prosenttia. Tässä tarkastelussa tulee huomioida alueen olemassa olevan asuntokannan lisäksi alueelta varatut rakentamattomat tontit kokonaisuutena, jotta tontinvaraajien yhdenvertaisen kohtelun vaatimus ei johda vuokra-asuntohankkeiden hallitsemattomaan lisääntymiseen.

Rahoitus- ja hallintamuodon muutosten lisäksi kaupunki suhtautuu valmisteluohjeen mukaan myönteisesti voimassa olevien tontinvarausten ehtojen muutoksiin ja poikkeamisiin edellyttäen, että muutos selkeästi edistää tontin rakentumista. Kaupungin keskeisten strategisten ja eri alueille asetettujen tavoitteiden toteutumisen varmistamiseksi tämä ei kuitenkaan koske rakentamisen energiatehokkuutta ja ekologisuutta koskevia ehtoja (esim. hankkeen energiatehokkuudelle asetettu vaatimus) eikä muutos tai poikkeaminen myöskään saa vaarantaa muiden ko. tontin/alueen rakentamiselle asetettujen keskeisten laadullisten tavoitteiden toteutumista eikä johtaa alueelle selkeästi soveltumattomaan asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaan. Tästä syystä myös varausehtojen muutosten/poikkeamisten mahdollisuus tulee harvinaisena tapauskohtaisesti.

Kaupunki on varannut ns. hintakontrolloituun (eli ns. puolihitas) omistusasuntotuotantoon tontteja yhteensä vajaan 500 asunnon rakentamiseksi eri puolilta Helsinkiä. Tontit sijoittuvat alueille, joilla rakentamiskustannusten ja asuntojen markkinahinnan välisen eron on arvioitu olevan maltillinen. Omistusasuntotuotannon edistämiseksi kaupunki sallisi näiden hintakontrolloituun omistusasuntotuotantoon varattujen tonttien rahoitus- ja hallintamuodon muuttamisen sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon, jolloin asunnot olisivat hankkeiden toteuttajien vapaasti (markkinaehtoisesti) hinnoiteltavissa. Muutoksesta huolimatta asuntojen myynnin tulee kuitenkin tapahtua edelleen varausehtojen mukaisesti luonnollisille henkilöille ja hankkeessa noudatetaan asunto-

05.02.2024

Asia/9

jen huoneistotyyppijakaumaa koskevia ehtoja, ellei näistä myönnetä poikkeamista.

Olemassa olevat tontinvaraukset - Tonttivarauksen jatkaminen

Tontinvarauksen jatkamisen edellytyksenä on jo nykyisellään, että varauksensaaja on noudattanut varausehtoja ja edistänyt hankkeen suunnittelua aktiivisesti. Valmisteluohjeen mukaan tähän kiinnitettäisiin kuitenkin jatkossa erityistä huomiota. Mikäli varattu tontti on kaupungin toimesta saatettu jo luovutuskelpoiseksi ja tontti on varattu omistusasuntotuotantoon, olisi varauksen jatkamisen edellytyksenä lisäksi se, että varauksensaaja pystyy luotettavasti osoittamaan edistäneensä asuntojen myyntiä aktiivisella markkinoinnilla ja hinnoittelun keinoin. Käytännössä tontinvaraajan tulee siis pystyä osoittamaan, että asuntojen hintaa on myynnin edistämiseksi laskettu ja asuntojen markkinointiin on tehty panostuksia.

Asuntorakentamisen toimintaympäristön muutoksen vuoksi kaupungin tulee säilyttää mahdollisuudet merkittäviinkin muutoksiin tontinvarauksessa. Tästä syystä tontinvarauksia jatkettaisiin enintään vain vuodeksi kerrallaan. Lisäksi hankkeiden toteutumisen edistämiseksi varausehtoihin kirjataan tarvittaessa välitavoitteita, joiden noudattamatta jättäminen oikeuttaa kaupungin purkamaan varauksen. Kaupunki ei siis salli tontinvaraajilta passiivisuutta hankkeiden edistämisessä myöskään muuttuneessa toimintaympäristössä.

Uudet ja olemassa olevat tontinvaraukset asumisoikeustuotantoon

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa on jo yllä mainituin tavoin linjattu ASO-tuotannon rahoituksen lakkauttamisesta. Hallitusohjelman kirjaus on valtion vuoden 2024 talousarvion valmistelun yhteydessä päätetty viedä täytäntöön siten, että ASO-hankkeiden korkotukihakemusten vastaanotto lopetetaan vuoden 2023 lopussa ja ARA voi tehdä ASO-hankkeille lainapäätöksiä korkotukivaltuuksiensa puitteissa vuoden 2024 loppuun saakka.

ASO-tuotanto toteutetaan Helsingissä korkotukilainoin, eli valtion tukeamana, joka varmistaa osaltaan asuntojen kohtuuhintaisuuden. Edellä mainitut valtion toimet tarkoittavat käytännössä kuitenkin sitä, ettei kaupungilla ole edellytyksiä osoittaa uusia tontinvarauksia ASO-tuotantoon, sillä niillä ei ole mahdollisuuksia saada valtion korkotukea. Tästä syystä valmisteluohjeen mukaan kaupunki ei tee uusia tontinvarauksia ASO-tuotantoon, ellei valtion linjauksissa tapahdu muutosta.

Kuten edellä on todettu, kaupungilla on tällä hetkellä varattuna ASO-tuotantoon tontteja lähes 1 600 asunnon rakentamiseksi. Lisäksi osa tonteista on varattu yleisemmin välimuodon tuotantoon erityisesti

ATT:lle, jolloin ASO-tuotanto on myös tontinvaraajan harkinnan mukaan mahdollista. Valtion toimien vuoksi on ilmeistä, ettei suurin osa jo ASO-tuotantoon varatuista hankkeista pysty suunnittelun keskeneräisyyden vuoksi jättämään korkotukianomusta asetettuun määräaikaan mennessä.

Voimassa olevia ASO-tuotantoon osoitettuja tontinvarauksia onkin syytä jatkaa vain, mikäli hankkeelle on myönnetty valtion asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA:n) korkotukipäätös tai varauksensaa- ja pystyy luotettavasti osoittamaan, että korkotukipäätös on mahdollista saada. Kaupungin toiminnan ennakoitavuuden varmistamiseksi ja kohtuunäkökohtat huomioiden on kuitenkin perusteltua, että kaupunki tarjoaa ASO-hankkeen tontinvaraajalle mahdollisuuden toteuttaa hanke muuna alueelle soveltuvana säänneltynä asuntotuotantona (kuten pitkän korkotuen tuotantona niillä alueilla, joilla se on rahoitus- ja hallintamuodon puolesta mahdollista) edellyttäen, että varauksen jatkamisen edellytykset ovat muutoin olemassa ja muutos selkeästi edistää tontin rakentamista. Näin esimerkiksi jo tehtyjä suunnittelupanostuksia voitaneen hyödyntää tontin nopean rakentumisen edistämiseksi.

Tontin luovutustapa

Edellä tarkemmin kuvatut ASO-tuotantoon liittyvät merkittävät toimintaympäristön muutokset luovat erityisen haasteen kaupunkiuudistusalueiden asuntorakentamiselle ja kaupunkiuudistukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamiselle. Näillä alueilla vuokra-asuntojen suhteellisen osuuden lisääminen ei ole asuntokannan monipuolisuutta koskevien tavoitteiden vuoksi mahdollista ja toisaalta omistusasuntotuotannon taloudelliset edellytykset ovat asuntojen alhaisen markkinahinnan vuoksi usein heikot. ASO-tuotanto onkin muodostanut vuokra-asumisen ja omistusasumisen välimaastoon sijoittuvana kohtuuhintaisena tuotantomuotona erinomaisen keinon uudisasuntotuotannon edistämiseksi näillä alueilla.

Käytännössä ASO-tuotannon poistuminen kaupungin asuntopoliittisesta keinovalikoimasta tarkoittaa sitä, että kaupungin tulee löytää keinoja erityisesti omistusasuntotuotannon edellytysten parantamiseksi kaupunkiuudistusalueilla. Yhtenä tällaisena tonttipoliittisena keinona on mahdollistaa tontin luovuttaminen vuokraamisen sijaan myymällä, joka mahdollistaa omistusasuntohankkeen toteuttamisen omistustontille, joka puolestaan edistää asuntohankkeen markkinoitavuutta sekä kohteen asuntokysyntää. Koska asuntohankkeen rakentamisen aloittaminen edellyttää riittävää asuntojen varausastetta, asuntojen kysyntää parantavat toimet nopeuttavat asuntohankkeiden rakentamista.

Mainituista syistä kaupunkiudistusalueilla sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon varattu asuntotontti voitaisiin esitettyjen periaatteiden mukaan luovuttaa vuokraamisen sijaan myös myymällä. Näin ollen tontinvaraajalla on mahdollisuus valita sellainen tontin ostaminen vuokraamisen sijaan, mikäli tontinvaraaja arvioi tämän edistävän parhaiten hankkeen toteutumista.

Periaatteiden mukaan sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon osoitettu asuntotontti voidaan luovuttaa vuokraamisen sijaan myymällä myös muilla alueilla. Muiden kuin kaupunkiudistusalueiden osalta edellytykset tontin ostamiselle olisivat kuitenkin rajoitetummat. Jotta tontin ostaminen olisi mahdollista, tulee tontin ostamisen selvästi edistää hankkeen viivytyksetöntä rakentamista ja toimijan tulee osoittaa selkeästi, että sillä on tekniset, rahoitukselliset ja muut edellytykset rakentamisen nopeaan aloittamiseen. Hakemus tontin ostamiseksi tulisi tehdä 31.12.2024 mennessä ja kauppa tulee toteuttaa viipymättä, kun se on kaupungin puolesta mahdollista. Lisäksi ostajan tulee sitoutua aloittamaan tontin rakentaminen viivytyksettä ja saattamaan se keskeytyksettä valmiiksi. Kaupungin tavoitteiden toteutuminen varmistetaan riittäväillä sopimussakkoehdoilla.

Tontin ostamisen mahdollistaminen ei lähtökohtaisesti koskisi sääntelemättömään vuokra-asuntotuotantoon varattuja tontteja. Tontin luovuttaminen myymällä olisi kuitenkin erityisin perustein mahdollista myös näissä tilanteissa. Erityinen peruste voisi olla olemassa esimerkiksi tilanteessa, jossa tiiviiseen kaupunki-/korttelirakenteeseen sijoittuvan vapaarahoitteiseen vuokra-asuntotuotantoon varatun tontin rakentamisen viivästyminen vaikeuttaisi tai hidastaisi olennaisesti alueen tai korttelin muiden tonttien rakentamista tai heikentäisi olennaisesti alueen viihtyvyyttä. Vapaarahoitteiseen vuokra-asuntotuotantoon varattujen tonttien osalta vaadittaisiin erityisten perusteiden lisäksi myös edellä mainittujen edellytysten täyttymistä, eli toimijan tulisi hakea tontin ostamista vuoden 2024 loppuun mennessä ja toimijan tulee sitoutua edistämään tontin rakentamista kunnianhimoisesti.

Tonttihinnoittelu ja hintakilpailujen lisääminen

Tontinluovutuslinjausten mukaan kaupungin tonttihinnoittelu perustuu markkina-arvoon, ellei lainsäädännöstä muuta johdu tai toisin ole nimenomaisesti erikseen päätetty.

Tonttien markkinaehtoinen hinnoittelu voidaan varmistaa parhaiten hintakilpailujen kautta, mutta jos hintakilpailua ei ole käytetty tai voida käyttää, hinnan markkinaehtoisuus tulee varmistaa ulkopuolisen puolueettoman asiantuntijan arvioin. Hintakilpailujen kautta saatava ajantasainen hintainformaatio parantaa kaupungin reagointikykyä myös neu-

votteluteitse tapahtuvassa tonttihinnoittelussa. Kilpailujen kautta saata-va hintatieto toimii lähtötietona ulkopuolisten puolueettomien kiinteistö-arvioitsijoiden suorittamassa arvioinnissa, johon kaupunki on tonttihinnoittelussaan kuntalain mukaisesti sidottu.

Kaupungin tavoitteena on lisätä asuntotuotantoa hintakilpailujen määrää lisäämällä. Hintakilpailun kautta luovutettavien tonttien määrän kasvu voi vaikuttaa tonttien yleiseen hintatasoon myös laskevasti.

Edellä mainituista syistä kaupunki priorisoi valmisteluohjeen mukaisesti vuosien 2024 - 2025 aikana tontinluovutuskilpailutoiminnassa hintakilpailuja. Valmisteluohjeen mukaan kaupungin on mahdollista muuttaa tällä hetkellä laatuperustein ratkaistaviksi tarkoitettuihin kilpailuihin varattujen tonttien varauksia hintakilpailuun. Näissä tilanteissa kaupungin asettamien laadullisten tavoitteiden toteutumista pyrittäisiin kuitenkin mahdollisuuksien mukaan edistämään kilpailun ehdoin esimerkiksi edellyttämällä kilpailun voittajalta arkkitehtuurikutsukilpailun järjestämistä yhteistyössä kaupungin kanssa.

Koska kaupunki edellä kuvatuin tavoin olisi valmis hyväksymään kilpailua ratkaistaessa myös aiempaan nähden selvästi alhaisemman hintatason, tulee hankkeiden rakentamiseen sovitussa ajassa kiinnittää erityistä huomiota. Tästä syystä kaupungin on tarkoituksenmukaista uudistaa hintakilpailuihin liittyvät sopimussakkoehdot ja käytännöt. Uudistus on tarkoitus toteuttaa siten, että uudet sopimussakkoehdot ja käytännöt voidaan ottaa käyttöön alkuvuodesta 2024.

Olemassa olevat esisopimukset

Kaupungin asuntotonttien luovutusprosessissa on käytössä kaksi pääasiallista menettelyä. Pääosa asuntotonteista varataan kaupunginhallituksen varauspäätöksellä, joka on kaupungin yksipuolinen ilmoitus siitä, ettei se tule varausaikana varaamaan tonttia kolmannelle edellyttäen, että tontinvaraaja noudattaa varausehtoja. Kaupungilla ei ole varauspäätöksen perusteella mahdollisuutta esimerkiksi sopimussakon perimiseen, vaan varausehtojen rikkomisesta voi seurata varauksen päättäminen kesken varausajan tai varauksen jatkamatta jättäminen. Erityisesti hintakilpailujen perusteella varattujen tonttien osalta kaupunki tekee pääsääntöisesti kilpailun voittajan kanssa sitovan sopimuksen. Vaikka sopimusehdot voivat vaihdella eri kohteissa, sopimukset sisältävät pääsääntöisesti ehdot mm. tontin ostamiselle ja rakentamiselle asetetuista määräajoista ja sopimuksen ehtojen noudattamista tehostavista sopimussakoista.

Kaupungin nykykäytännön mukaan sopimuksissa asetettuja määräaikoja on voitu vähäisessä määrin jatkaa ilman sopimussakkoseurauksia, jos se on ollut esimerkiksi kohteen rakennuslupakäsittelyn vii-

västymisen tai muun vastaavan syy vuoksi perusteltua. Lisäksi määräaikoihin on myönnetty myös pidempiä jatkoja erityisin perustein, mikäli viivästyminen ei ole johtunut hankkeen toteuttajasta. Tällaiset tilanteet ovat usein liittyneet esimerkiksi tontin luovutuskelpoiseksi saattamisen viivästymiseen.

Nopeasti ja merkittävästi muuttuneen markkinatilanteen johdosta tiedustelut sopimuksissa asetettujen määräaikojen pidentämiseen kuitenkin ovat kuluneen vuoden aikana lisääntyneet. Markkinatilanteen johdosta määräaikoihin onkin jo myönnetty maltillisia jatkoja. Koska markkinatilanteen ei voida kuitenkaan olettaa korjautuvan lyhyen ajan sisällä, otetaan valmisteluohjeessa kantaa myös siihen, miten kaupunki suhtautuu tontin ostamiselle ja rakentamiselle asetettuja määräaikoja koskeviin pyyntöihin erityisesti tilanteessa, jossa tontti on jo kaupungin toimesta saatettu luovutuskelpoiseksi.

Valmisteluohjeen mukaan kaupunki suhtautuu pidättäytyvästi olemassa olevien tontinluovutussopimusten sisältämien määräaikojen jatkamiseen ilman sopimussakko- tai muita seuraamuksia, mikäli tontti on luovutuskelpoinen. Määräaikojen jatkamisen edellytykset arvioidaan tapauskohtaisesti kulloinkin kyseessä olevan sopimuksen ehdot ja hankkokokonaisuus huomioiden. Omistusasuntotuotantoon luovutettavien tonttien osalta kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että sopijakumppani on edistänyt asuntojen myyntiä aktiivisella markkinoinnilla ja hinnoittelun keinoin.

Lopuksi

Kaupunki pyrkii muuttuneesta toimintaympäristöstä huolimatta saavuttamaan AM-ohjelmassa asuntorakentamiselle asetetut määrälliset ja laadulliset tavoitteet. Vaikka kaupunki voi vain rajallisessa määrin vaikuttaa tonttipoliittisin keinoin asuntomarkkinoiden häiriötilanteeseen tai valtion toimista johtuviin muutoksiin, esitetyt periaatteet ja toimenpiteet luovat osaltaan edellytyksiä AM-ohjelman mukaisten tavoitteiden saavuttamiselle. Esitettyjen periaatteiden vaikutuksia on kuitenkin vaikea ennalta arvioida ja on mahdollista, että vaikutukset jäävät osin vähäisiksi. Esimerkiksi varattujen tonttien rahoitus- ja hallintamuodon muutoksia voitaneen toteuttaa vain rajallisesti, koska alueelle soveltuva rahoitus- ja hallintamuoto on jo alun perin arvioitu verrattain tarkasti alkuperäisen tontinvarauksen valmistelun yhteydessä ja kaupunki pitää nykyisessäkin toimintaympäristössä kiinni keskeisistä asuntotuotannon monipuolisuutta sekä segregaaion ehkäisyä koskevista tavoitteistaan. Toisaalta esimerkiksi tonttien hintajoustolla sekä tontinluovutuskäytäntöjen kehittämisellä voi olla merkittäväkin asuntorakentamista edistävä vaikutus, vaikka nämä vaikutukset näkyvät luonnollisesti viiveellä.

Esitetyt periaatteet ja toimenpiteet ovat perusteltuja ja kaupungin edun mukaisia.

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys

Kaupunkiympäristölautakunta on 9.1.2024 § 5 esittänyt kaupunginhallitukselle liitteenä 1 olevien tonttipoliittisten toimenpiteiden ja periaatteiden hyväksymistä asuntorakentamisen edistämiseksi muuttuneessa toimintaympäristössä.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi yksimielisesti seuraavat vastaehdotukset, jotka kirjattiin lautakunnan päätösesitykseen:

1. "Kaupunkiympäristölautakunta korosti, että nyt hyväksyttävät tonttipoliittiset kirjaukset ovat väliaikaisia. Väliaikaiset linjaukset ovat voimassa 30.6.2025 asti. Vuoden 2025 keväällä tehdään väliaikaisten linjausten vaikutusten arviointi, jonka pohjalta lautakunta ja kaupunginhallitus voivat arvioida tarvetta linjausten jatkamiselle 31.6.2025 jälkeen."
2. "Lautakunta korosti tehtävän päätöksen osalta sitä, että hankkeiden, joiden osalta on tehty muutoksia aikaisempiin ehtoihin, seurataan ja edellytetään hankkeen edistymistä tiiviisti ja tavoitteellisesti kaupungin puolelta."
3. "Lautakunta kiinnitti huomiota siihen, että taloudellisessa mielessä taakkaa syntyy pysäköinnin järjestämisestä ja kannustaa keventämään pysäköinnin normeja niissä tapauksissa, joissa tämä katsotaan mahdolliseksi, esimerkiksi niin että pysäköinnin määrä on kohtuullinen suhteessa alueen autonomistukseen ja joissa keventämispäätöksen voidaan katsoa varmistavan hankkeen nopean liikkeellelähden."
4. "Lautakunta katsoi, että niillä alueilla, joilla se on asuntopakauksen puolesta mahdollista, muutetaan asumisoikeustuotantoon varattuja hankkeita pitkän korkotuen hankkeiksi."
5. "Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta piti tärkeänä, että kaupungilla on käytössään kattava välineistö edistää asuinrakentamista sekä tasapainoista kehitystä erityisesti kaupunkistrategian mukaisilla kaupunkikehitysalueilla. Siksi lautakunta edellytti, että tonttipoliittisten toimien lisäksi virkakunta valmistelee seuraaviin AM-ohjelmaneuvoitteluihin mennessä lisätoimia asuinrakentamisen edistämiseksi. Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta piti tärkeänä, että tuotetaan selvitys kaupungin mahdollisuudesta rakennuttaa asuinoikeusasuntoja ilman valtion aratueta, jotta voi-

05.02.2024

Asia/9

daan varmistaa jo aiemmin linjattujen hallintamuototavoitteiden toteutuminen. Tämä selvitys esitellään lautakunnalle kevään 2024 aikana."

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta äänesti seuraavan vastaehdotuksen lisäämisestä liitteeseen 1: "Tonttipoliittisten periaatteiden ja toimenpiteiden tonttien luovutusta käsittelevää osuutta (kohta 3) muokataan niin, että ainoastaan kaupunki uudistusalueilta ja kaupunki uudistusalueen kaltaisilta alueilta voidaan sääntelemättömään omistusasunto tuotantoon varattu tontti luovuttaa myös myymällä vuokraamisen sijaan. Muiden alueiden tontinluovutuksen osalta ei tehdä määräaikaisia poikkeuksia, vaan noudatetaan voimassa olevia maapoliittisia linjauksia." Kaupunki ympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 9–4.

Nyt päätettävänä olevat tonttipoliittisten toimenpiteiden ja periaatteiden esitetään olevan voimassa määräaikaisesti 30.6.2025 saakka kaupunki ympäristölautakunnan esityksen mukaisesti.

Kohtien 1-3 ja 5 toimenpiteet tullaan huomioimaan ja jatkovalmistelemaan kaupunki ympäristön toimialalla tarvittavilta osin yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa, eikä niitä ole sellaisenaan lisätty kaupunginhallituksen päätösesitykseen eikä liitteeseen 1.

Kohdan 4 mukainen toimenpide on sisällytetty liitteen 1 kohdan 2.4 Tontinvaraukset asumisoikeustuotantoon kolmanteen kappaleeseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Määräaikaiset tonttipoliittiset periaatteet ja toimenpiteet
- 2 Rakentamisen kuukausilukuja

Oheismateriaali

- 1 Asuntorakentamisen työryhmän loppuraportti

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

05.02.2024

Asia/9

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 09.01.2024 § 5

HEL 2023-014141 T 10 00 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että

- kaupunginhallitus hyväksyy ohjeellisesti noudatettavaksi liitteenä 1 olevat tonttipoliittiset toimenpiteet ja periaatteet asuntorakentamisen edistämiseksi muuttuneessa toimintaympäristössä
- periaatteet ja toimenpiteet ovat voimassa 31.12.2025 saakka, ellei erikseen toisin päätetä.

Kaupunkiympäristölautakunta korosti, että nyt hyväksyttävät tonttipoliittiset kirjaukset ovat väliaikaisia. Väliaikaiset linjaukset ovat voimassa 30.6.2025 asti. Vuoden 2025 keväällä tehdään väliaikaisten linjausten vaikutusten arviointi, jonka pohjalta lautakunta ja kaupunginhallitus voivat arvioida tarvetta linjausten jatkamiselle 31.6.2025 jälkeen.

Lautakunta korosti tehtävän päätöksen osalta sitä, että hankkeiden, joiden osalta on tehty muutoksia aikaisempiin ehtoihin, seurataan ja edellytetään hankkeen edistymistä tiiviisti ja tavoitteellisesti kaupungin puolelta.

Lautakunta kiinnitti huomiota siihen, että taloudellisessa mielessä taakkaa syntyy pysäköinnin järjestämisestä ja kannustaa keventämään pysäköinnin normeja niissä tapauksissa, joissa tämä katsotaan mahdolliseksi, esimerkiksi niin että pysäköinnin määrä on kohtuullinen suhteessa alueen autonomistukseen ja joissa keventämispäätöksen voidaan katsoa varmistavan hankkeen nopean liikkeellelähdon.

Lautakunta katsoi, että niillä alueilla, joilla se on asuntojakauman puolesta mahdollista, muutetaan asumisoikeustuotantoon varattuja hankkeita pitkän korkotuen hankkeiksi.

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta piti tärkeänä, että kaupungilla on käytössään kattava välineistö edistää asuinrakentamista sekä tasapainoista kehitystä erityisesti kaupunkistrategian mukaisilla kaupunkikehitysalueilla. Siksi lautakunta edellytti, että tonttipoliittisten toimien lisäksi virkakunta valmistelee seuraaviin AM-ohjelmaneuvotteluihin mennessä

05.02.2024

Asia/9

lisätoimia asuinrakentamisen edistämiseksi. Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta piti tärkeänä, että tuotetaan selvitys kaupungin mahdollisuudesta rakennuttaa asuinoikeusasuntoja ilman valtion ara-tukea, jotta voidaan varmistaa jo aiemmin linjattujen hallintamuototavoitteiden toteutuminen. Tämä selvitys esitellään lautakunnalle kevään 2024 aikana.

Käsittely

09.01.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Lisätään esitysehdotukseen: "Kaupunkiympäristölautakunta korostaa, että nyt hyväksyttävät tonttipoliittiset kirjaukset ovat väliaikaisia. Väliaikaiset linjaukset ovat voimassa 30.6.2025 asti. Vuoden 2025 keväällä tehdään väliaikaisten linjausten vaikutusten arviointi, jonka pohjalta lautakunta ja kaupunginhallitus voivat arvioida tarvetta linjausten jatkamiselle 31.6.2025 jälkeen.

Lautakunta korostaa tehtävän päätöksen osalta sitä, että hankkeiden, joiden osalta on tehty muutoksia aikaisempiin ehtoihin, seurataan ja edellytetään hankkeen edistymistä tiiviisti ja tavoitteellisesti kaupungin puolelta.

Lautakunta kiinnittää huomiota siihen, että taloudellisessa mielessä taakkaa syntyy pysäköinnin järjestämisestä ja kannustaa keventämään pysäköinnin normeja niissä tapauksissa, joissa tämä katsotaan mahdolliseksi, esimerkiksi niin että pysäköinnin määrä on kohtuullinen suhteessa alueen autonomistukseen ja joissa keventämispäätöksen voidaan katsoa varmistavan hankkeen nopean liikkeellelähdön."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Muutos esitysehdotuksen liitteeseen 1: "Tonttipoliittisten periaatteiden ja toimenpiteiden tonttien luovutusta käsittelevää osuutta (kohta 3) muokataan niin, että ainoastaan kaupunkiuudistusalueilta ja kaupunkiuudistusalueen kaltaisilta alueilta voidaan sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon varattu tontti luovuttaa myös myymällä vuokraamisen sijaan. Muiden alueiden tontinluovutuksen osalta ei tehdä määräaikaisia poikkeuksia, vaan noudatetaan voimassa olevia maapoliittisia linjauksia."

Kannattaja: Tuomas Nevanlinna

05.02.2024

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lisätään esitysehdotukseen: "Lautakunta katsoo, että niillä alueilla, joilla se on asuntojakauman puolesta mahdollista, muutetaan asumisoikeustuotantoon varattuja hankkeita pitkän korkotuen hankkeiksi."

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Olli-Pekka Koljonen: Lisätään esitysehdotukseen: "Kaupunkiympäristölautakunta pitää tärkeänä, että kaupungilla on käytössään kattava väli-
neistö edistää asuinrakentamista sekä tasapainoista kehitystä erityisesti kaupunkistrategian mukaisilla kaupunkikehitysalueilla. Siksi lautakunta edellyttää, että tonttipoliittisten toimien lisäksi virkakunta valmistelee seuraaviin AM-ohjelmaneuvotteluihin mennessä lisätoimia asuinrakentamisen edistämiseksi. Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta pitää tärkeänä, että tuotetaan selvitys kaupungin mahdollisuudesta rakennuttaa asuinoikeusasuntoja ilman valtion ara-tukea, jotta voidaan varmistaa jo aiemmin linjattujen hallintamuototavoitteiden toteutuminen. Tämä selvitys esitellään lautakunnalle kevään 2024 aikana."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: : Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 9

Silja Borgarsdottir Sandelin, Otto Meri, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen

Ei-äännet: 4

Mia Haglund, Jenni Hjelt, Olli-Pekka Koljonen, Tuomas Nevanlinna

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 9–4.

05.02.2024

Asia/9

19.12.2023 Pöydälle

12.12.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Sami Haapanen, tonttipäällikkö, puhelin: 09 310 36437
sami.haapanen(a)hel.fi

§ 73

Lyhennysvapaan myöntäminen Kiinteistösaakeyhtiö Helsingin Kalliolalle

HEL 2024-000930 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus myönsi Kiinteistösaakeyhtiö Helsingin Kalliolalle 15.4.2013, § 423 myöntämänsä lainaan kahdeksantoista kuukauden pituisen lyhennysvapaan, vuoden 2024 toukokuun ja marraskuun, sekä vuoden 2025 toukokuun lyhennyseriä koskien, laina-aikaa vastaavalla aikamäärällä pidentäen. Lainan numero on 3900001830 ja päätöstä koskevien lyhennyserien määrä on yhteensä 424 836,60 euroa. Muut lainaehdot pysyvät ennallaan.

Samalla kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston rahoitusyksikköä tekemään lainadokumentaatioon päätöksen mukaiset muutokset.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Hakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Kalliola on Kalliolan Settlementti ry:n pääosin omistama kiinteistöosakeyhtiö, joka omistaa osoitteessa Sturenkatu 11 sijaitsevan Kalliolan settlementitalon. Rakennuksen tontin omistaa Kalliolan Settlementti ry, joka on vuokrannut sen kiinteistöosakeyhtiölle. Talossa harjoitetaan Kalliolan kansalaisopiston toimintaa sekä muuta sosiaalista yhteisö-, kaupunki- ja kansalaistoimintaa.

Kaupunginhallitus myönsi 15.4.2013, § 423 Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Kalliolalle 5 000 000 euron suuruisen lainan Kalliolan settlementitalon talotekniikan peruskorjaamiseksi.

Pitkävaikutteiseen peruskorjausinvestointiin myönnetyn lainan lyhentäminen 15 vuoden laina-ajalla osoittautui yhtiölle liian haastavaksi. Kaupunginhallitus päätti 23.10.2017, § 950 myöntää Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Kalliolalle lyhennysvapaata 12 kuukauden ajaksi ja pidentää lainan laina-ajan 20 vuoden mittaiseksi.

Lisäksi Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Kalliolalle on myönnetty koronaepidemian yhteydessä heikentyneestä lainanhoitokyvystä johtuen lyhennysvapaata seuraavasti:

Rahoitusjohtaja myönsi, kaupunginhallituksen myöntämin valtuuksin, yhtiölle lyhennysvapaata kuuden kuukauden ajalle vuosina 2020 ja 2021 (12.5.2020, § 31 ja 21.5.2021, § 25), laina-aikaa vastaavalla aikamäärällä pidentäen. Edelleen kaupunginhallitus myönsi 1.11.2021, § 788 yhtiölle lyhennysvapaata 12 kuukauden ajaksi laina-aikaa vastaavalla aikamäärällä pidentäen.

Kaupunginhallitus myönsi 15.5.2023, § 310 Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Kalliolalle lyhennysvapaata kahdentoista kuukauden ajaksi laina-aikaa vastaavalla aikamäärällä pidentäen. Koronaepidemian heikentämät tulot eivät palautuneet ennalleen ja yhtiö varautui peruskorjauksen riitatapauksesta aiheutuviin lisäkuluihin.

Kiinteistöosakeyhtiön tulot koostuvat avustuksista, vuokratuotoista ja satunnaisista tilavarausten varaustuotoista. Yhtiö ei ole pystynyt kasvattamaan tulojaan yhtä nopeasti kuin yleinen kustannus- ja korkotason nousu on nostanut yhtiölle koituneita kustannuksia. Lisäksi yhtiön taloutta ovat rasittaneet vuoden 2023 aikana maksetut, peruskorjauksen riitatapaukseen liittyneet, lisäkulut. Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Kalliola hakee kaupungilta lyhennysvapaata vuoden 2024 ja toukokuun 2025 erääntyvien lyhennyserien osalta. Kalliolan Settlementti ry:n tarkoituksena on ratkaista taloudelliset ongelmansa kiinteistöä koskevin järjestelyin.

Kaupungin Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Kalliolalle myöntämän lainan pääoma on päätöksentekohetkellä 4 106 753,81 euroa ja lyhennysvapaa koskevat lyhennyserät ovat yhteensä 424 836,60 euroa.

Vakuustilanne

Kaupungin lainan vakuutena ovat ensisijaiset, yhteensä 6 000 000 euron arvoiset, kiinnitykset tontin vuokraoikeuteen. Kiinteistön velaton markkina-arvo on puolueettoman ammattiarvioitsijan 3.9.2021 tekemän, tuottoarvolaskentaan perustuvan arvion, mukaan 8 500 000 euroa. Koska kaupungin vakuudet ovat parhaalla etusijalla, kaupungin vakuusasema on turvattu.

Valtiontuki ja kuntalain 129 §

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisestikaan arvioituna voida katsoa vaarantuvan Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Kalliolalle esitetyn lyhennysvapaan johdosta.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan jäsenvaltion myöntämä tai valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Lyhennysvapaa ja myönnetyn lyhennysvapaan kestoja vastaavan lainaajan pidennys sisältää korkotukea lainansaajille. Valtiontukiarvioinnissa on selvitettävä, harjoittavatko Kiinteistö Oy Helsingin Kalliola ja sen vuokralaiset valtiontukisäännösten mukaista taloudellista toimintaa. Kiinteistö Oy Helsingin Kalliola on Kalliolan Settlementti ry:n omistama kiinteistöosakeyhtiö. Kiinteistö Oy Helsingin Kalliola hallinnoi tonttia ja rakennusta, jolla on Kalliolan settlementitalo. Talossa harjoitetaan mm. Kalliolan kansalaisopiston toimintaa sekä muuta sosiaalista yhteisö-, kaupunki- ja kansalaistoimintaa. Kiinteistö Oy Helsingin Kalliolan antaman selvityksen mukaan kiinteistön tiloista noin 90 prosenttia on vuokrattu valtiosuuksilla rahoitettuun julkiseen koulutustoimintaan ja Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskuksen (STEA:n) rahoittamaan ei-taloudelliseen järjestötoimintaan. Näin ollen lyhennysvapaa ja myönnetyn lyhennysvapaan kestoja vastaavan laina-ajan pidennyksen sisältämä korkotuki ei kuulu valtiontukisäännösten soveltamisalaan (komis-

05.02.2024

Asia/10

sion tiedonanto valtioneuvoston päätöksestä 2016/C 262/01, kohdat 28-29 ja 197).

Niiden tilojen osalta, joissa harjoitetaan valtiontukisäännösten mukaista taloudellista toimintaa, on varmistettava, että Kiinteistö Oy Helsingin Kalliolan Helsingin kaupungilta saama taloudellinen etu ei siirry kilpailuilla markkinoilla toimivien yritysten hyväksi. Tällaisessa tilanteessa kolmansille osapuolille vuokratuista tiloista tulee periä markkinahintais- ta vuokraa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Hakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhalli-
tus

Tiedoksi

Talous- ja suunnitteluosasto

§ 74

Helsingin kaupungin työntekijöiden asumista tukevien ratkaisujen uudistus

HEL 2024-000291 T 10 07 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti Helsingin kaupungin työntekijöiden asumista tukevien ratkaisujen osalta seuraavaa:

- Kaupunki luopuu asuntojen välivuokraamisesta palvelussuhdeasuntokäyttöön omistamaltaan Kiinteistö Oy Auroranlinnalta.

- Helsingin kaupungin työntekijät voivat hakea vuokra-asuntoa suoraan Kiinteistö Oy Auroranlinnalta, joka priorisoi kaupungin työntekijöiden asuntohakemukset muiden asuntohakemusten edelle. Helsingin kaupungin työntekijöillä säilyy mahdollisuus saada vuokra-asunto jatkosakin vuokra-asuntomarkkinoiden keskivuokratasoa edullisemmin Kiinteistö Oy Auroranlinnan kautta.

- Nykyisten palvelussuhdeasuntojen vuokrasopimukset muutetaan 1.1.2025 lukien tavallisiksi vuokrasopimuksiksi, jotka eivät ole enää sidoksissa palvelussuhteen keston. Näin vuokralaisten asumisoikeus jatkuu aiemmasta poiketen myös työsuhteen päättymisen tai eläkkeelle jäämisen jälkeen. Nykyiset vuokrasopimukset siirtyvät muilta osin nykyisillä vuokrasopimusehdoillaan.

- Kaupunkiympäristön toimialan itse omistamien palvelussuhdeasuntokäytössä olevien asuntojen vuokrasopimukset muutetaan 1.1.2025 lukien tavallisiksi vuokrasopimuksiksi. Samoin yksittäisten muiden toimijoiden omistamien asuntojen palvelussuhdeasuntovuokrasopimukset muutetaan tavallisiksi vuokrasopimuksiksi tai asukkaille tarjotaan mahdollisuutta vuokrata asunto kaupungin omasta asuntokannasta.

- Kaupunki sitoutuu korvaamaan kaikki loput siirtyviin vuokrasopimuksiin liittyvät subventiokustannukset Kiinteistö Oy Auroranlinnalle, kunnes ne on saatu maksettua kokonaan. Tämän on arvioitu vievän kolmesta neljään vuotta.

- Rekrytointiprosessin tueksi perustetaan uusi asumisen ratkaisuihin keskittyvä neuvontapalvelu, jonka kautta uusia työntekijöitä autetaan löytämään heille sopiva asumismuoto.

Käsittely

Esteelliset: Jenni Rope
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Lisätään kolmannen kohdan loppuun:

"Nykyiset vuokrasopimukset siirtyvät muilta osin nykyisillä vuokrasopimusehdoillaan."

Kannattaja: Johanna Laisaari

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Helena Wendorf, johtava asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupungin henkilöstötoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää Helsingin kaupungin työntekijöiden asumista tukevien ratkaisujen osalta seuraavaa:

- Kaupunki luopuu asuntojen välivuokraamisesta palvelussuhdeasuntokäyttöön omistamaltaan Kiinteistö Oy Auroranlinnalta.

- Helsingin kaupungin työntekijät voivat hakea vuokra-asuntoa suoraan Kiinteistö Oy Auroranlinnalta, joka priorisoi kaupungin työntekijöiden asuntohakemukset muiden asuntohakemusten edelle. Helsingin kaupungin työntekijöillä säilyy mahdollisuus saada vuokra-asunto jatkossakin vuokra-asuntomarkkinoiden keskivuokratasoa edullisemmin Kiinteistö Oy Auroranlinnan kautta.

- Nykyisten palvelussuhdeasuntojen vuokrasopimukset muutetaan 1.1.2025 lukien tavallisiksi vuokrasopimuksiksi, jotka eivät ole enää sidoksissa palvelussuhteen keston. Näin vuokralaisten asumisoikeus jatkuu aiemmasta poiketen myös työsuhteen päättymisen tai eläkkeelle jäämisen jälkeen.

- Kaupunkiympäristön toimialan itse omistamien palvelussuhdeasuntokäytössä olevien asuntojen vuokrasopimukset muutetaan 1.1.2025 lukien tavallisiksi vuokrasopimuksiksi. Samoin yksittäisten muiden toimijoiden omistamien asuntojen palvelussuhdeasuntovuokrasopimukset muutetaan tavallisiksi vuokrasopimuksiksi tai asukkaille tarjotaan mahdollisuutta vuokrata asunto kaupungin omasta asuntokannasta.
- Kaupunki sitoutuu korvaamaan kaikki loput siirtyviin vuokrasopimuksiin liittyvät subventiokustannukset Kiinteistö Oy Auroranlinnalle, kunnes ne on saatu maksettua kokonaan. Tämän on arvioitu vievän kolmesta neljään vuotta.
- Rekrytointiprosessin tueksi perustetaan uusi asumisen ratkaisuihin keskittyvä neuvontapalvelu, jonka kautta uusia työntekijöitä autetaan löytämään heille sopiva asumismuoto.

Esittelijän perustelut

Nykyinen palvelussuhdeasuntokanta ja tunnistetut kehittämiskohdat

Helsingin kaupunki on hankkinut palvelussuhdeasuntoja tukemaan henkilöstön saatavuutta erityisesti työvoimapula-aloilla. Pääosa Helsingin kaupungin palvelussuhdeasunnoista kohdentuu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan henkilöstölle, joiden asuntohakemukset on priorisoitu asukasvalinnassa.

Palvelussuhdeasuntokäytössä olevia asuntoja on yhteensä 1 608 kpl (8.1.2024) ja ne ovat pääosin vapaarahoitteisia asuntoja. Kaupunkiympäristön toimialan Asuntoyksikkö on vuokrannut niistä suurimman osan, eli 1 154 asuntoa kaupungin omistamalta Kiinteistö Oy Auroranlinnalla (jatkossa Auroranlinna). Loput palvelussuhdeasuntokäytössä olevat asunnot omistaa kaupunkiympäristön toimiala itse (427 asuntoa) sekä yksittäiset toimijat (27 asuntoa).

Tammikuussa 2024 asuntoja on ollut tyhjillään noin 140 kpl eli noin 9 %. Tavanomaisimmat tyhjillään olon syyt ovat muun muassa remontit tai asuntotarjouksista kieltäytyminen sijainnin tai muun syyn vuoksi. Pääkaupunkiseudun runsaan vuokra-asuntotarjonnan vuoksi kaupungin palvelussuhdeasuntojen tyhjillään oloaste on viime vuosina ollut yleisesti ottaen korkea, mikä on aiheuttanut osaltaan kuluja.

Kaupungin palvelussuhdeasuntokanta on suurimmaksi osaksi 1980-luvulla rakennettuja kohteita. Vanhan asuntokannan tilastollisesti edulliset vuokrat eivät vastaa asuntojen todellista markkina-arvoa, koska vastaavia asuntoja voi löytää edullisemmin vapailta markkinoilta.

Aikaisempia palvelussuhdeasumisen kehittämistoimenpiteitä

Kaupunginhallituksen vahvistamat palvelussuhdeasuntoja koskevat periaatteet tulivat voimaan 1.1.2009 lukien (KH 17.12.2007, § 1630). Periaatteita on myöhemmin päivitetty muun muassa valtuustoaloitteen käsittelyn yhteydessä kaupunginhallituksen tekemien linjausten mukaisesti (KV 25.09.2019, § 261). Päivitykset ovat koskeneet esimerkiksi palvelussuhdeasuntojen kohdentamisen tehostamista työvoimapuolaloille sekä vuokrasuhteen kestoa.

Sittemmin kaupunginhallitus teki päätöksen palvelussuhdeasuntojen vuokrien määräys- ja tarkistusmallin muuttamisesta 1.9.2022 lukien, koska aikaisemmin käytössä ollut malli ei tuottanut asuntomarkkinoilla riittävän kilpailukykyisiä vuokria (KH 27.06.2022, § 510). Perusajatuksena oli edelleen, että vuokrat seuraisivat markkinavuokrien kehitystä, mutta olisivat keskivertovuokria alhaisempia. Vuokrien kohtuullisuus pyrittiin varmistamaan paremmin ottaen kuitenkin huomioon, etteivät vuokrat alittaisi verottajan luontoisetupäätöksen asuntoedun arvoja, jolloin vuokralaiselle saattaisi muodostua verotettavaa etuutta. Myös vanhojen ja uusien vuokralaisten vuokrien yhdenmukaisuuden varmistaminen otettiin paremmin huomioon.

Uutena vuokranmääritysmallina otettiin käyttöön markkinaehtoinen, KTI Kiinteistötieto Oy:n aineistoon perustuva mediaanivuokra, joka pohjautuu noin 100 000 vapaarahoitteisen asunnon vuokratietoihin, ja josta kaupunki tekee 20 %:n alennuksen (KTI-mediaani – 20 %). Vuokranmääritysmalli perustuu ammattimaiseen vuokraustoiminnan harjoittamiseen KTI Kiinteistötieto Oy:n toimiessa määritysmateriaalin tuottajana. KTI:n markkinavuokra-aineisto on käytössä myös Kiinteistö Oy Auroranlinnalla.

Viime vuosina on toteutettu myös useita erillisiä palvelussuhdeasuntoja koskevia kehittämistoimenpiteitä liittyen muun muassa asuntojen markkinointiin ja hallinnoinnin sujuvoittamiseen.

Kaupungin johtoryhmä edellytti kokouksessaan 3.5.2022, että palvelussuhdeasuntojen merkityksestä ja nykyisen toimintamallin tarkoituksenmukaisuudesta sekä sen vaihtoehdoista tulee tehdä kriittinen, kokonaisvaltainen tarkastelu.

Palvelussuhdeasuntoja koskevaa kokonaistilannetta ja kehitysmahdollisuuksia lähdettiin selvittämään kaupunginkanslian henkilöstöosaston ja toimialojen välisessä yhteistyökokoonpanossa syksyllä 2022. Tausaselvittelyssä ilmeni muun muassa, että palvelussuhdeasumisella ei ole tutkitusti todennettavissa olevaa vaikutusta työvoimapuolalojen henkilöstön veto- tai pitovoimaan. Poikkeuksena todettiin kuitenkin tilanteet, joissa työntekijä muuttaa muualta Helsinkiin ja tarvitsee nopeasti asumisratkaisua voidakseen aloittaa työssään.

Viime vuosien aikana tehtyjen linjausten ja toimeenpantujen kehittämistoimenpiteiden ansiosta sisään- ja ulosvuokrauksen vuokrien erosta syntyneet subventiokustannukset sekä tyhjillään olevista palvelussuhdeasunnoista aiheutuneet kustannukset on saatu laskemaan niiden ollessa kuitenkin edelleen yli kolme miljoonaa euroa. Tästä syystä lisätoimenpiteet ovat edelleen tarpeellisia.

Tavoitetila työntekijöiden asumista tukevien ratkaisujen osalta

Palvelussuhdeasuntoja koskevien kehittämistoimien lähtökohtina on otettu huomioon erilaisia näkökulmia henkilöstöpolitiikan, talouden sekä asuntojen omistajuuden ja hallinnoinnin kannalta.

Asumista tukevien ratkaisujen tulisi edistää työnantajan vetovoimaisuutta kaikissa ammattiryhmissä eikä muutos saisi heikentää työvoiman saatavuutta työvoimapula-aloilla. Muutoksessa tulisi ottaa huomioon myös ulkomailta rekrytoitavat työntekijät.

Asuntojen kysynnän ja tarjonnan sekä hinta-laatu -suhteen tulisi kohdata nykyistä paremmin. Subventioita sekä asuntojen tyhjillään olosta aiheutuvia kuluja tulisi vähentää suunnitelmallisesti.

Vuokrasuhteiden hallinnointia tulisi yksinkertaistaa ja selkeyttää luopumalla välivuokrauksesta. Työntekijöiden asumisen hallinnointi ja asuntojen tarjoaminen tulisi keskittää selkeästi yhdelle taholle. Mahdollisissa erityistilanteissa toimialat voisivat kuitenkin edelleen erillissopimuksin sopia kaupunkiympäristön toimialan asuntokannan käyttämisestä (esimerkiksi ulkomailta rekrytoitavien väliaikaiset asumisjärjestelyt tai ns. laitosasuminen liikuntapaikkojen tai koulujen yhteydessä).

Välivuokrauksesta luopuminen

Asuntojen palvelussuhdeasuntokäyttöön välivuokraamisesta luopuminen ja työntekijöiden asumisen järjestämisen keskittäminen suoraan asuntojen omistajalle olisi tarkoituksenmukaista, sillä se yhtenäistäisi vuokrausprosessin ja parantaisi tiedonkulkua vuokranantaja-omistajan ja vuokralaisen välillä.

Asuntojen korjaus- ja huoltotoimenpiteiden tekeminen ja säännöllisestä ylläpidosta huolehtiminen joustavoituisi ja nopeutuisi välikäsien poistuksessa, mikä lisäisi asukastyytyvääsiä.

Asuntojen käyttöaste oletettavasti nousisi, ja sitä kautta mahdollistuisi vuokratason kokonaistarkastelu suhteessa markkinavuokriin.

Esitetyn uudistuksen jälkeen työntekijöiden asuminen jatkuisi edelleen vuokra-asuntomarkkinoiden keskivuokratasoa edullisempänä. Esimerkiksi vuoden 2023 lopulla vapaarahoitteisten asuntojen keskivuokra on

ollut Helsingissä 22,07 euroa/neliö, kun Auranrannan asuntojen keskivuokra on ollut 16,58 euroa/neliö.

Muutos vapauttaisi kaupunkiympäristön toimialan asumisen palvelun resursseja tehokkaammin muihin toimintoihin, kuten tukiasuntovuokrauksen hallinnointiin, neuvontapalveluun tmv.

Muutoksen yhteydessä perustettaisiin uusi asumisen ratkaisuihin keskittyvä neuvontapalvelu, jonka kautta uusia työntekijöitä autettaisiin löytämään juuri heille sopiva asumismuoto.

Helsingin kaupungin henkilöstölle tarjolla olevien asuntojen määrä ja valikoima moninkertaistuisi (jatkossa asuntokanta olisi noin 6 000 asuntoa verrattuna nykyiseen 1 608 asuntoon), mikä poistaisi työvoimapulajalojen ammattiryhmiin kohdistuneen yksityiskohtaisen priorisointitarpeen. Helsingin kaupungin työntekijät olisivat vastaisuudessa toimialasta ja tehtävästä riippumatta Auranrannan asukasvalinnassa etusijalla.

Vuokrasopimukset

Auranrannan kanssa tehtävät vuokrasopimukset olisivat jatkossa tavallisia, toistaiseksi solmittavia vuokrasopimuksia, eivätkä siis enää palvelussuhdeasuntoja koskevia vuokrasopimuksia. Vuokrasopimukset eivät siis enää olisi sidoksissa palvelussuhteen keston, vaan asunnoissa voisi jatkaa asumista myös työsuhteen päättymisen tai eläkkeelle jäämisen jälkeen.

Samassa yhteydessä kaupunkiympäristön toimialan itse omistamien palvelussuhdeasuntokäytössä olevien asuntojen vuokrasopimukset muutetaan tavallisiksi vuokrasopimuksiksi. Samoin yksittäisten muiden toimijoiden omistamien asuntojen palvelussuhdeasuntovuokrasopimukset muutetaan tavallisiksi vuokrasopimuksiksi tai asukkaille tarjotaan mahdollisuutta vuokrata asunto kaupungin omasta asuntokannasta.

Subventiokustannukset sekä asuntojen tyhjillään olosta aiheutuvat kulut

Kaupungille on syntynyt subventiokuluja sisään- ja ulosvuokrauksen vuokrien suuruuseroista, eli siitä, että palvelussuhdeasuntovuokralaisilta on peritty matalampia vuokria, kuin mitä palvelussuhdeasuntojen omistajat ovat perineet ko. asunnoista kaupungilta.

Osassa nykyisiä vuokrasopimuksia kaupunki on subventoinut välivuokrattujen asuntojen vuokraa perimällä asukkailta verohallinnon luontoiset päätökset asuntoedun arvoa alemmalla vuokraa. Aikaisemman vuokranmääritysmallin mukaisten maltillisten vuokrankorotusehtojen vuoksi joidenkin asuntojen vuokrat jäivät vuosien aikana jälkeen mark-

kinavuokrien kehityksestä. Näiden asuntojen vuokria on tarkistettu vuokrankorotusehtojen mukaisesti vuosittaisten vuokrantarkistusten yhteydessä siten, että subventioiden määrää on saatu jonkin verran laskettua. 1.9.2022 käyttöön otetun vuokrien määritys- ja tarkistusmallin aikana uusia subventiokuluja ei pitäisi enää syntyä.

Subventioiden lisäksi kuluja on syntynyt siitä, että asuntoja on ollut tyhjillään eli sopimuksettomassa tilassa esimerkiksi asukasvaihtojen tai muutto- ja linjaremonttien vuoksi. Vuokrattavista asunnoista on ollut väliaikaisesti tyhjillään vuonna 2021 keskimäärin noin 16 %, marraskuussa 2023 noin 12 % ja tammikuussa 2024 noin 9 %.

Subventiot ja asuntojen tyhjillään olosta aiheutuneet kustannukset 2018–2023:

2018: 2,7 milj.euroa,
2019: 3,0 milj.euroa,
2020: 2,9 milj.euroa,
2021: 3,8 milj.euroa,
2022: 4,8 milj.euroa ja
2023: ~ 3,3 milj.euroa.

Subventiokustannukset sekä tyhjillään olosta aiheutuneet kustannukset olivat vuosina 2018–2020 yhteensä keskimäärin 2,9 miljoonan euron luokkaa vuoteen 2021 saakka. Summasta noin puolet oli asuntojen tyhjillään olosta aiheutuvia kuluja ja noin puolet vuokrien subventointikustannuksia. Vuonna 2021 kustannusten yhteissumma nousi jo 3,8 miljoonaan euroon ja vuonna 2022 4,3 miljoonaan euroon, ja samalla asuntojen tyhjillään olosta aiheutuvien kulujen määrä ohitti subventiokustannukset niin, että ne olivat jo yli puolet suurempia (vuonna 2022 tyhjillään olosta aiheutuvat kulut olivat noin 3 miljoonaa euroa subventiokustannusten ollessa noin 1,3 miljoonaa euroa).

Asuntojen tyhjillään olosta aiheutuvien kustannusten hallintaan saamiseksi palvelussuhdeasuntokantaa ryhdyttiin pienentämään suunnitelmallisesti luopumalla pitkään tyhjillään olleista, haasteellisista vuokrauskohteista. Palvelussuhdeasuntokannan pienennyksillä saatiinkin aikaan noin 800 000 euron säästö vuodelle 2023 kohdentuneisiin asuntojen tyhjillään olosta aiheutuviin kustannuksiin niin, että vuoden 2023 asuntojen tyhjillään olosta aiheutuvat kulut olivat noin 2,4 miljoonaa euroa ja subventiokustannukset noin 840 000 euroa.

Vuosittaisten vuokrantarkistusten yhteydessä vuokria tarkistetaan jatkossakin siten, että subventioista voidaan ennen pitkää luopua. On arvioitu, että subventiokustannusten poisto tulisi viemään kaiken kaikkiaan kolmesta neljään vuotta nykyisiä vuokrasopimusehtoja noudattaen.

Subventiokustannusten määrä vuosina 2024–2027 tulee olemaan edelleen laskeva, ja kaupunki sitoutuisi korvaamaan nämä kustannukset Auroranlinnalle, jotta asukkaiden vuokrataso ei muuttuisi välivuokrauksesta luopumisen ja vuokrasopimusten siirron takia.

Valtiontukiarviointi

Sopimuksen Euroopan unionin toiminnasta (SEUT) 107 artiklan 1 kohdan mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Kiinteistö Oy Auroranlinnalle korvattavaa subventiota on arvioitu valtiontukisäännösten valossa. Kiinteistö Oy Auroranlinnan katsotaan olevan SEUT 107(1) artiklassa tarkoitettu yritys, jolloin valtiontukisäännöt tulevat sovellettaviksi (Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuen käsitteestä EUVL 2016/C 262/01, kohta 6 ja 12).

Tuki myönnetään ainoastaan Suomessa ja pääsääntöisesti Helsingissä toimivalle yritykselle ja tuki kohdistuu ainoastaan osaan Auroranlinnan vuokraamista asunnoista. Auroranlinnan tuottamat palvelut eivät todennäköisesti houkuttele asiakkaita muista jäsenvaltioista. Ottaen huomioon tuen luonne ja tarkoitus toimenpiteen vaikutus rajat ylittävien investointien tai sijoittautumisen edellytyksiin on korkeintaan marginaalinen (Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuen käsitteestä EUVL 2016/C 262/01, kohta 196). Auroranlinnalle korvattava subventio ei täten vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan eikä tuki siten sisällä SEUT 107(1) artiklassa tarkoitettua valtiontukea.

Voimaantulon ajankohta ja tapa

Kaupunki luopuu Auroranlinnan omistamien asuntojen välivuokrauksesta palvelussuhdeasuntokäyttöön, jolloin vuokralaisten vuokrasopimukset kaupunkiympäristön toimialan kanssa irtisanotaan kuuden kuukauden irtisanomisajalla ja vuokralainen solmii vuokrasopimuksen suoraan Auroranlinnan kanssa 1.1.2025 lukien.

Samassa yhteydessä myös kaupunkiympäristön omistamien palvelussuhdeasuntokäytössä olevien asuntojen vuokrasopimukset muutetaan tavallisiksi vuokrasopimuksiksi. Samoin yksittäisten muiden toimijoiden omistamien asuntojen palvelussuhdeasuntovuokrasopimukset muutetaan tavallisiksi vuokrasopimuksiksi tai asukkaille tarjotaan mahdollisuutta vuokrata asunto kaupungin omasta asuntokannasta.

Palvelussuhdeasuntojen välittäminen uusille asukkaille päättyy kaupunkiympäristön toimialalla 29.2.2024 ja uusien vuokralaisten vuokrasopimukset solmitaan suoraan Auroranlinnan kanssa 1.3.2024 lukien.

Asia on käsitelty henkilöstöjärjestöjen kanssa. Kaupungin henkilöstötoimikunnan 18.12.2023 antama lausunto on esityksen liitteenä.

Muutoksen vaikutuksia henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen tullaan seuraamaan ja seurannan tuloksia tullaan käsittelemään sekä kaupungin että toimialojen henkilöstötoimikunnissa.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan muu toimielin tai viranhaltija päättää palvelussuhdeasuntoja koskevista periaatteista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Helena Wendorf, johtava asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupungin henkilöstötoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kaupunkiympäristön toimiala
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Taloushallintopalveluliikelaitos
Palvelukeskus Helsinki
Työterveys Helsinki

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 29.01.2024 § 58

HEL 2024-000291 T 10 07 00

05.02.2024

Asia/11

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

29.01.2024 Pöydälle

Esteelliset: Jenni Rope

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

22.01.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Helena Wendorf, johtava asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

05.02.2024

Asia/12

§ 75

Helsingin kaupungin palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2022–2025 väliraportti

HEL 2023-015941 T 01 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi Helsingin kaupungin palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2022–2025 väliraportin.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat kumppanuuspäällikkö Titta Reunanen ja asiantuntija Tuija Mustajärvi. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tuija Mustajärvi, asiantuntija, puhelin: 09 310 36229
tuija.mustajarvi(a)hel.fi
Titta Reunanen, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 09 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2022-2025 väliraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupungin toiminta sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevissa asioissa perustuu tasa-arvolakiin (laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986) ja yhdenvertaisuuslakiin (1325/2014).

Tasa-arvolaki kieltää syrjinnän sukupuolen, sukupuoli-identiteetin ja sukupuolen ilmaisun perusteella ja yhdenvertaisuuslaki iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, per-

hesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syy perusteella. Tasa-arvolain mukaisesti kaupunki on sitoutunut huomioimaan sukupuolen moninaisuuden eli sen, että juridiset sukupuolet mies ja nainen eivät kata sukupuolen koko kirjoa.

Viranomaisilla on lakisääteinen velvollisuus paitsi ehkäistä syrjintää, myös aktiivisesti edistää sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kaikessa toiminnassaan. Tasa-arvolain mukaan viranomaisten tulee edistää tasa-arvoa ”tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti”. Yhdenvertaisuuslaissa todetaan nimenomaisesti, että viranomaisella on oltava suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Helsingin kaupunginhallitus hyväksyi 28.2.2022 (161 §) Helsingin kaupungin palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2022–2025. Kaupunkiyhteinen palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma toteuttaa osaltaan lakeihin kirjattua viranomaisen edistämisen- ja suunnitteluvuorokauden kaupunkin palvelujen ja toiminnan osalta. Lisäksi se tukee Helsingin kaupunkistrategian kirjausta, jonka mukaan Helsinki on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia kaikessa toiminnassaan

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan sekä organisaatiokohtaisesti kanslian, toimialojen ja liikelaitosten johtoryhmissä että kaupunkiyhteisesti. Päätöksen mukaisesti kaupunkiyhteisen suunnitelman toteutumisen väliraportti tuodaan kaupunginhallitukselle kauden puolivälissä ja loppuraportti suunnitelma-kauden päätyttyä.

Palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2022–2025 toimeenpanon väliraportti

Palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman väliraportti on laadittu Helsingin kaupungin toimialojen, kaupunginkanslian ja kuntalaispalveluja tarjoavien liikelaitosten yhteistyönä. Väliraportin koostamisesta kokonaisuudeksi on vastannut kaupunginkanslian osallisuusyksikkö. Kukin toimiala, liikelaitos ja kanslian osasto on toimittanut väliraporttia varten tiedot toimenpiteiden edistymisestä omassa organisaatiossaan 31.8.2023 vallinneen tilanteen pohjalta sekä arvion toimenpiteiden toteutumisesta suunnitelmakauden loppuun mennessä.

Väliraportissa on arvioitu palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteiden toteumatilannetta liikennevalomallilla (vihreä=toteutunut, keltainen=osittain toteutunut/toteutus kesken, punainen=aloittamatta) sekä avattu tekstimuotoisesti erityisesti jo toteutuneiden toimenpiteiden toteutusta.

Väliraportin perusteella voidaan todeta, että toimenpiteiden toteutus on hyvässä vauhdissa kaikkialla kaupunkiorganisaatiossa. Näkymä suunnitelmakauden loppuun on erittäin myönteinen. Tämänhetkisen arvion mukaan kaikki suunnitelman toimenpiteet yhtä lukuun ottamatta tullaan toteuttamaan kauden aikana.

Väliraportti on käsitelty kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan kokouksessa 14.12.2023.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tuija Mustajärvi, asiantuntija, puhelin: 09 310 36229
tuija.mustajarvi(a)hel.fi
Titta Reunanen, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 09 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2022-2025 väliraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Toimialat ja liikelaitokset

05.02.2024

Asia/13

§ 76

Valtuutettu Otso Kivekkään toivomusponsi maa-alueen hankkimiseksi Pohjoisbaanan reitin varrelta

HEL 2023-002491 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi kaupunginvaltuuston 15.2.2023 § 38 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimista ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja.

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on käsitellessään Pohjoisbaanan yleissuunnitelmaa 15.2.2023 hyväksynyt valtuutettu Otso Kivekkään seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta hankkia Tapanilan mutkan kohdalta tarvittavat maa-ala reitin oikaisuun jo lähitulevaisuudessa, jotta reitti voitaisiin toteuttaa yhdellä kertaa sujuvasti radan varteen.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto, jossa esitettiin määrärahasiirtoja maanhankintaan. Kaupunki on ostanut 17.10.2023 kyseisen maa-alan.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnien ehdottaja.

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 06.06.2023 § 333

HEL 2023-002491 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lautakunta piti toivomusponntta kannatettavana. Toivomusponnen toteuttamisen mahdollistavan kiinteistön kauppaneuvottelut ovat vireillä.

Kaupunkiympäristölautakunta on 9.5.2023 § 249 esittänyt kaupunginhallitukselle vuoden 2023 talousarvion sitovien talousarviokohtien välistä määrärahasiirtoja maanhankintaan. Siirron hyväksyminen on kauppan toteutumisen edellytys.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Peter Haaparinne, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

05.02.2024

Asia/14

§ 77

Valtuutettu Ville Jalovaaran toivomusponsi näkövammaisten järjestöjen mukaan ottamisesta sääntöjen laatimiseen sähköpotkulautojen käyttöön ja pysäköintiin

HEL 2023-002492 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi kaupunginvaltuuston 15.2.2023 § 38 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimista ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Vammaisneuvoston lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on käsitellessään Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän aloitetta sääntöjen laatimisesta sähköpotkulautojen käytölle ja pysäköinnille 15.2.2023 hyväksynyt valtuutettu Ville Jalovaaran seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta ottaa näkövammaisten järjestöt mukaan sääntöjen laatimiseen sähköpotkulautojen käytölle ja pysäköinnille.

Sähköpotkulautailuun ja mikroliikkumiseen liittyviä kyselyjä on järjestetty asukkaiden mielipiteiden selvittämiseksi. Näkövammaisten järjestöjen aloitteesta on räätälöity karttamuotoisen kyselyn lisäksi tekstimuu-
toinen kysely palvelemaan erityisesti näkövammaisia. Näkövammaisilta saatuja palautteita on hyödynnetty valmistelussa.

Kyselyistä ja pysäköinti uudistuksesta on tiedotettu kaupungin yleisen tiedotteen lisäksi erikseen näkövammaisten, vanhusten ja vammaisten yhdistyksiä. Esteettömyysasiamies on ollut mukana jakamassa tietoa tästä osallistumismahdollisuudesta näille kohderyhmille.

Kyselyistä saatuja vastauksia on hyödynnetty mm. mikroliikkumisen pysäköinti uudistuksen suunnittelussa sekä operaattorien kanssa vapaaehtoisesti sovittujen toimintaohjeiden kehittämisessä. Tarkoituksena on myös jatkossakin osallistaa näkövammaisten, vanhusten ja muiden vastaavien liikkujaryhmien järjestöjä tulevissa kyselyissä ja muutenkin soveltuvin osin aiheeseen liittyvässä kehittämisessä. Alan yritykset ovat kaupungin tietojen mukaan myös omaehtoisesti tehneet yhteistyötä joidenkin edellä mainittujen erityisryhmien järjestöjen kanssa.

Vammaisneuvosto kannustaa kaupunkia ottamaan järjestöt mukaan suunnitteluun. Kuuleminen tulisi toteuttaa laajasti ja osallistaminen valmistelun aikana. Kuulemisessa tulisi hyödyntää vammais- ja vanhusneuvoston asiantuntemusta.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja vammaisneuvoston lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Vammaisneuvoston lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 13.06.2023 § 362

HEL 2023-002492 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Toivomusponnessa esitetään, että selvitetään mahdollisuutta ottaa näkövammaisten järjestöt mukaan sääntöjen laatimiseen sähköpotkulautojen käytölle ja pysäköinnille. Näkövammaisilta saatuja palautteita on jo valmistelussa hyödynnetty, ja jatkossakin on tarkoitus osallistaa vastaavia ryhmiä.

Viime kuukausina kaupunki on järjestänyt aiheesta kyselyjä, joilla on koottu asukkaiden mielipiteitä ja näkemyksiä. Loppuvuoden 2022 kyselyssä oli aiheena sähköpotkulautailun turvallisuusnäkökohdat, ja kevään 2023 kyselyssä aiheena oli mikroliikkumisen pysäköinti uudistukset keskustassa.

Turvallisuuskyselyllä selvitettiin kaupunkilaisten mielipiteitä, näkemyksiä ja kokemuksia sähköpotkulautoihin liittyen. Kysymykset liittyivät mm. yleisiin kokemuksiin ja mielipiteisiin sähköpotkulaudoista sekä niiden aiheuttamiin vaaratilanteisiin ja pysäköinnin aiheuttamiin haittoihin. Kysely oli avoinna 2.11-30.11.2022. Kyselyyn vastasi 1544 henkilöä.

Näkövammaisten järjestöjen edustajat ilmaisivat kyselyn auettua, että näkövammaisten on vaikea vastata joihinkin kyselyn kohtiin karttamutoisen esitystavan johdosta. Kaupunki päättikin räätälöidä heille oman erillisen, tekstimuotoisen kyselyn, joka avattiin alkuvuonna 2023 ja tietoa siitä jaettiin mm. näkövammaisten järjestöjen kautta. Tähän kyselyyn saatiin 58 vastausta.

Mikroliikkumisen (mm. sähköpotkulaudat) pysäköinti uudistuksen suunnittelun vuorovaikutuksessa hyödynnettiin kahta erimuotoista kyselyä: toinen toteutettiin karttapohjaisena Maptionnaire-kyselytyökalulla ja toinen näkövammaisten näytönlukijoille soveltuvana Microsoft Forms-

kyselynä. Kyselyt olivat avoinna 15.2.–26.2.2023. Kyselyistä ja pysäköinti uudistuksesta tiedotettiin 15.2.2023 kaupungin tiedotteella ja lisäksi näkövammaisten, vanhusten ja vammaisten yhdistyksiä tiedotettiin myös erikseen. Esteettömyysasiamies on ollut mukana jakamassa tietoa tästä osallistumismahdollisuudesta näille kohderyhmille.

Pysäköinti uudistuksen karttakyselyyn saatiin yhteensä 1795 vastausta. Näkövammaisille suunnattuun kyselyyn saatiin 23 vastausta.

Näistä kyselyistä saatuja vastauksia on hyödynnetty mm. mikroliikkumisen pysäköinti uudistuksen suunnittelussa sekä operaattorien kanssa vapaaehtoisesti sovittujen toimintaohjeiden kehittämisessä. Tarkoitus on myös jatkossakin osallistaa näkövammaisten, vanhusten ja muiden vastaavien liikkujaryhmien järjestöjä tulevissa kyselyissä ja muutenkin soveltuvien osin aiheeseen liittyvässä kehittämisessä. Alan yritykset ovat kaupungin tietojen mukaan myös omaehtoisesti tehneet yhteistyötä joidenkin edellä mainittujen erityisryhmien järjestöjen kanssa.

Liikenne- ja viestintäministeriö on lisäksi valmistellut sähköpotkulautojen ja mikroliikkumisen ratkaisu- ja sääntelyvaihtoehtoja käsittelevän arviomuistion, johon kaupunginhallitus antoi lausunnon 3.4.2023. Myös esimerkiksi Näkövammaisten liitto ry on jättänyt lausunnon kyseiseen arviomuistioon.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ilari Heiska, liikenneinsinööri: 310 37220
ilari.heiska(a)hel.fi

05.02.2024

Asia/15

§ 78

Valtuutettu Mari Rantasen toivomusponsi mahdollisuudesta ottaa vammais- ja vanhusjärjestöt mukaan sähköpotkulautojen käytön ja pysäköinnin suunnitteluun

HEL 2023-002493 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi kaupunginvaltuuston 15.2.2023 § 38 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimista ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vammaisneuvoston lausunto
- 2 Vanhusneuvoston lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on käsitellessään Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän aloitetta sääntöjen laatimisesta sähköpotkulautojen käytölle ja pysäköinnille 15.2.2023 hyväksynyt valtuutettu Mari Rantasen seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävään mahdollisuudet ottaa vammais- ja vanhusjärjestöt mukaan sähköpotkautojen käytön ja pysäköinnin suunnittelussa.

Sähköpotkulautailuun ja mikroliikkumiseen liittyviä kyselyjä on järjestetty asukkaiden mielipiteiden selvittämiseksi. Näkövammaisten järjestöjen aloitteesta on räätälöity karttamuotoisen kyselyn lisäksi tekstimuu-
toinen kysely palvelemaan erityisesti näkövammaisia. Kaupunkilaisilta saatuja palautteita on hyödynnetty valmistelussa.

Kyselyistä ja pysäköintiudistuksesta on tiedotettu kaupungin yleisen tiedotteen lisäksi erikseen näkövammaisten, vanhusten ja vammaisten yhdistyksiä. Esteettömyysasiamies on ollut mukana jakamassa tietoa tästä osallistumismahdollisuudesta näille kohderyhmille.

Kyselyistä saatuja vastauksia on hyödynnetty mm. mikroliikkumisen pysäköintiudistuksen suunnittelussa ja operaattorien kanssa vapaehtoisesti sovittujen toimintaohjeiden kehittämisessä. Tarkoitus on myös jatkossakin osallistaa näkövammaisten, vanhusten ja muiden vastaavien liikkujaryhmien järjestöjä tulevissa kyselyissä ja muutenkin soveltuvien osin aiheeseen liittyvässä kehittämisessä. Alan yritykset ovat kaupungin tietojen mukaan myös omaehtoisesti tehneet yhteistyötä joidenkin edellä mainittujen erityisryhmien järjestöjen kanssa.

Vanhusneuvoston mukaan vanhusjärjestöjen mukaan ottaminen sähköpotkautojen käytön ja pysäköinnin suunnitteluun on tarpeellista ja käytännössä täysin mahdollista toteuttaa. Vanhusneuvosto tarjoaa asiantuntemustaan asian edistämiseen.

Vammaisneuvosto kannustaa kaupunkia ottamaan järjestöt mukaan suunnitteluun. Kuuleminen tulisi toteuttaa laajasti ja osallistaminen valmistelun aikana. Kuulemisessa tulisi hyödyntää vammais- ja vanhusneuvoston asiantuntemusta.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan, vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston lausunnot. Esitys on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550

05.02.2024

Asia/15

timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1	Vammaisneuvoston lausunto
2	Vanhusneuvoston lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 13.06.2023 § 361

HEL 2023-002493 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Toivomusponnessa esitetään, että selvitetään mahdollisuutta ottaa vammais- ja vanhusjärjestöt mukaan sähköpotkulautojen käytön ja pysäköinnin suunnitteluun. Kaupunkilaisilta saatua palautetta on jo valmistelussa hyödynnetty, ja jatkossakin on tarkoitus osallistaa vastaavia ryhmiä.

Viime kuukausina kaupunki on järjestänyt aiheesta kyselyjä, joilla on koottu asukkaiden mielipiteitä ja näkemyksiä. Loppuvuoden 2022 kyselyssä oli aiheena sähköpotkulautailun turvallisuuskohdat, ja kevään 2023 kyselyssä aiheena oli mikroliikkumisen pysäköinti uudistukset keskustassa.

Turvallisuuskyselyllä selvitettiin kaupunkilaisten mielipiteitä, näkemyksiä ja kokemuksia sähköpotkulautoihin liittyen. Kysymykset liittyivät mm. yleisiin kokemuksiin ja mielipiteisiin sähköpotkulaudoista sekä niiden aiheuttamiin vaaratilanteisiin ja pysäköinnin aiheuttamiin haittoihin. Kysely oli avoinna 2.11.-30.11.2022. Kyselyyn vastasi 1544 henkilöä.

05.02.2024

Näkövammaisten järjestöjen edustajat ilmaisivat kyselyn auettua, että näkövammaisten on vaikea vastata joihinkin kyselyn kohtiin karttamutoisen esitystavan johdosta. Kaupunki päättikin räättälöidä heille oman erillisen, tekstimuotoisen kyselyn, joka avattiin alkuvuonna 2023 ja tietoa siitä jaettiin mm. näkövammaisten järjestöjen kautta. Tähän kyselyyn saatiin 58 vastausta.

Mikroliikkumisen (mm. sähköpotkulaudat) pysäköinti uudistuksen suunnittelun vuorovaikutuksessa hyödynnettiin kahta erimuotoista kyselyä: toinen toteutettiin karttapohjaisena Maptionnaire-kyselytyökalulla ja toinen näkövammaisten näytönlukijoille soveltuvana Microsoft Forms-kyselynä. Kyselyt olivat avoinna 15.2.–26.2.2023. Kyselyistä ja pysäköinti uudistuksesta tiedotettiin 15.2.2023 kaupungin tiedotteella ja lisäksi näkövammaisten, vanhusten ja vammaisten yhdistyksiä tiedotettiin myös erikseen. Esteettömyysasiamies on ollut mukana jakamassa tietoa tästä osallistumismahdollisuudesta näille kohderyhmille.

Pysäköinti uudistuksen karttakyselyyn saatiin yhteensä 1795 vastausta. Näkövammaisille suunnattuun kyselyyn saatiin 23 vastausta.

Näistä kyselyistä saatuja vastauksia on hyödynnetty mm. mikroliikkumisen pysäköinti uudistuksen suunnittelussa sekä operaattorien kanssa vapaaehtoisesti sovittujen toimintaohjeiden kehittämisessä. Tarkoitus on myös jatkossa osallistaa vammaisten, vanhusten, näkövammaisten ja muiden vastaavien liikkujaryhmien järjestöjä tulevissa kyselyissä ja muutenkin soveltuvien osin aiheeseen liittyvässä kehittämisessä. Alan yritykset ovat kaupungin tietojen mukaan myös omaehtoisesti tehneet yhteistyötä joidenkin edellä mainittujen erityisryhmien järjestöjen kanssa.

Liikenne- ja viestintäministeriö on lisäksi valmistellut sähköpotkulautojen ja mikroliikkumisen ratkaisu- ja sääntelyvaihtoehtoja käsittelevän arviomuistion, johon kaupunginhallitus antoi lausunnon 3.4.2023. Myös esimerkiksi Vammaisfoorumi ry, Vanhusasiavaltuutettu ja Näkövammaisten liitto ry ovat jättäneet lausunnon kyseiseen arviomuistioon.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ilari Heiska, liikenneinsinööri: 310 37220
ilari.heiska(a)hel.fi

§ 79

Kaupunginvaltuuston 31.1.2024 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 31.1.2024 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

18 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

19 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

20 §, Omavelkaisen takauksen myöntäminen Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:lle

Kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut tekemään takaussitoumukset.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote hakijalle ja Vantaan kaupungille.

Tiedoksi talous- ja suunnitteluosastolle.

21 §, Kaksikielisten hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän yhteistyösopimus

Kaupunginhallitus oikeuttaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtajan allekirjoittamaan yhteistyösopimuksen ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä muutoksia.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle ja sosiaali- ja terveysministeriölle.

22 §, Koskelan koulun ja päiväkodin asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12817)

Toivomusponnet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölau-

takunnan ympäristö- ja lupajaostolle, asemakaavoitukselle, kaupunginmuseolle, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle. ja sosiaali- terveys- ja pelastustoimialalle.

23 §, Herttoniemen Linnanrakentajantie 6 asemakaavan muutos (nro 12795)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle, Kymp/Talouden tuelle ja kaavamuutoksen hakijalle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, asemakaavoitukselle ja kaupunginmuseolle.

24 §, Vuosaaren Furumonkuja 1 ja 3 asemakaavan muutos (nro 12865)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle, Kymp/Talouden tuelle ja kaavamuutoksen hakijalle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, asemakaavoitukselle ja kaupunginmuseolle.

25 §, Valtuutettu Otso Kivekkään aloite Valimon itäreunan rakentamisesta

Ei toimenpidettä.

26 §, Valtuutettu Eveliina Heinäluoman aloite ratsastuskoulusta Itä-Helsinkiin

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

27 §, Valtuutettu Sandra Hagmanin aloite peruskoulujen B2-kielitarjonnan laajentamisesta helsinkiläislasten eniten käyttämiin kieliin

Ei toimenpidettä.

28 §, Valtuutettu Fatim Diarran aloite lastensuojelun jälkihuollon ikärajan säilyttämisessä 25 ikävuodessa

Ei toimenpidettä.

29 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Kokouksessa jätettyjen aloitteiden osoittamisesta vastattavaksi päätetään erikseen.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

05.02.2024

Asia/17

§ 80

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 5.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto 29.1.2024
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto 30.1.2024

- ruotsinkielinen jaosto 30.1.2024

kaupunkiympäristölautakunta 30.1.2024

- ympäristö- ja lupajaosto 1.2.2024

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.1.2024

- kulttuurijaosto

- liikuntajaosto

- nuorisijaosto

sosiaali-, terveys ja pelastuslautakunta 30.1.2024

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilöasioiden jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

05.02.2024

Asia/17

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

05.02.2024

Asia/18

§ 81

Ilmalan hallin tilannekatsaus

HEL 2024-001831 T 10 01 01 01

Päätös

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Käsittely

Asian aikana kuultavana olivat tonttipäällikkö Sami Haapanen, erityisavustaja Antti Leino ja kaupunginlakimies Jenni Rope.

Esittelijä peruutti ehdotuksensa kokouksessa ja asia poistettiin esityslistalta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

05.02.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 75, 76, 77, 78, 79, 80 ja 81 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 73 ja 74 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

05.02.2024

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

05.02.2024

05.02.2024

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Sanna Lawrence
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Juha Hakola

Mika Raatikainen

Minja Koskela

Shawn Huff

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 16.02.2024.